

Katolički list

Zvonik

GOD. XIX. BR. 3. (209) Subotica, ožujak (mart) 2012. 150,00 din

Sretan i blagoslovljen Uskrs!

Sudionici „Zlatne harfe“

Don Damir Stojić u Subotici

Blagoslov trudnica u sv. Roku

Ima li života nakon korizme?

Dragi čitatelji, korizmeno vrijeme je iza nas; više ili manje bili smo angažirani pripremom za najveći Blagdan, bilo sudjelovanjem u pobožnostima križnoga puta, korizmenim događanjima, tribinama, propovijedima, ispovijedima, ili osobnije, odricanjem, maštovitim i inventivnim korizmenim žrtvicama itd... I konačno smo zakoračili u ono na što smo se tako ažurno duhovno i tjelesno pripremali – Vazmeno vrijeme. E, a što sad? Gotovo da bih mogao ovdje završiti svoj uvodnik, čestitati vam Uskrs i poželjeti zasluženo odahnuće nakon korizmenog aktivizma.

Na Uskrs (kao da) sve prestaje. Vraćamo natrag na policu brižno prelistane križne putove, nagrađujemo se čokoladom na koju smo, budimo iskreni, kroz korizmu mislili više nego inače, ali bila nam je slatka zabrana koja prestaje na Uskrs (mjesto čokolade može se umetnuti cigareta, kava, TV, Internet, izlasci...). Sve se vraća u svoju „normalu“, u izvankorizmenu uobičajenost. Pa možda i intenzivniji duhovni život zadobiva stare obrise. Na Uskrs (kao da) sve prestaje...

Stoga s pravom čudno pitanje s početka – ima li (vjerničkog) života nakon korizme? Ukoliko je Uskrs „hod u novosti života“ (usp. Rim 6,4), što se to kvalitativno novo dogodilo u mojem životu, životu moje obitelji, župe, Crkve? Jesmo li tek samo „korizmeni“ kršćani kojima pogled ostaje prikovan za križ s kojeg je Uskrsli već odavno skinut previđajući tako cjelovitost događaja Kristova vazma? Kako svijetu predočiti radost života koja je vazmenim otajstvom

provalila u povijest čovječanstva?

Odgovor na sva ova pitanja zahtijeva najprije iskreno priznanje: žedni smo zdrave vazmene pobožnosti, uranjanja u otajstvo svjetlosti, radosti, u otajstvo uskrsa. Refleksija i „aplikacija“ vazmene stvarnosti, moramo priznati, manjka vjerničkom iskustvu. Tomu pogoduje i razmjerno slaba „ponuda“ vazmenih pobožnosti, štiva, promišljanja...

Zato smo, dragi čitatelji, ovim brojem *Zvonika* htjeli ponuditi nešto, za našu biskupiju pa i šire, sasvim novo, a to je uranjanje u vazmeno otajstvo kroz pobožnost *Via lucis*. Kao što u korizmi molimo *Via crucis* – Put križa, tako se u novije vrijeme sve više kao kontrapunkt korizmi, i komplementarna pobožnost križnom putu pojavljuje *Put svjetla*. U njoj se vjernici kroz četrnaest postaja prisjećaju središnjeg događaja vjere – Kristova uskrsnuća, kojim su iz tame grijeha prešli u svjetlo milosti. *Put svjetla* može postati izvanrednom pedagogijom vjere, jer kao što se kaže: dolazi se *per crucem ad lucem* (po križu do svjetla). U Hrvatskoj je prvi i jedini *Put svjetla* napisan i izdan još 2004. godine. Zato u ovom broju *Zvonika* želimo predstaviti ovu pobožnost koju su napisala četrnaestorica svećenika naše biskupije, te ponuditi kao model uskrsne pobožnosti.

Neka čitanje i razmatranje *Put svjetla* postane odgovor na pitanje iz naslova – da, ima života i nakon korizme! Bio vam sretan i blagoslovljen Uskrs, uz želju da hrabro hodite u novosti života!

Vaš urednik

Iz sadržaja

Uskrsna poruka
mons. dr. Ivana Pénezesa...5

Uskrsni susreti6

Prva maturantica:
odjela za crkvenu
glazbu.....13

Zlatna harfa14

Papa Benedikt
u Meksiku.....18

Via lucis - Put svjetla.....26

Promjena spola
u svjetlu uskrsnuća35

Magdalena i Isus.....40

Kriza...? Uskrs!44

Treba li klečati pred
kipovima.....47

Kršćanski stav:
Moralna „ludost“48

Priča:
Put mora - pusti druge
da budu prvi49

Piše: Lazar Novaković, svećenik

Svjetlost

Nisam o tome nikome pričao. Sjećam se točno godine. Sjećam se da sam se lijepo, ugodno osjećao. Bio sam između 3. i 4. godine. Proljeće je došlo. Znao sam ranije ustati. U našem dvorištu našao sam kutak gdje se jutarnje sunce najjače osjetilo. Bilo mi je lijepo šutjeti, slušati ptice i osjećati kako mlado sunce sve jače grije mene, zrak, zemlju...

Na prvim stranicama Biblije govori se o svjetlosti. Ona spada u prvi čin Stvoriteljjev. Stvorena je prvog dana i zapisano je da je dobra (usp. Post 1,4). Svjetlo je rastavljeno od tame. Svjetlo će dobiti i simbolično značenje. Ono će simbolizirati život, radost, pravdu, čistu savjest... nasuprot njoj bit će tama, noć. Tama će simbolizirati zla djela, mržnju, nepravdu, svaki grijeh, mrtvu savjest...

Gospodin Isus je bio svjestan sebe. Znao je što mu je činiti. Pozivao je ljude u zajedništvo sa sobom i Ocem nebeskim. Mogao je za sebe ustvrditi: „Ja sam svjetlo svijeta, tko ide za mnom neće hoditi u tami, nego će imati svjetlost života.“ (Iv 8,12)

Mnogi su kroz povijest povjerovali toj riječi. Slijedili su Isusa i sami pokušavali biti svjetlo, svijetliti oko sebe. Jedan od poznatijih je svakako sv. Franjo iz Asiza. Njegovo iskustvo zanosi i danas mnoge potiče na radosno življenje vjere. Glasovita je njegova pjesma bratu Suncu. U njoj kaže i ove stihove:

„Neka te hvale, Gospodine moj, sva tvoja stvorenja,
napose brat gospodin Sunce.
Njegov je dan i njime nas obasjavaš.
Ono je lijepo i ražareno velikim sjajem,
znamenjuje tebe, Svevišnji.“

U svakom vremenu ima prijatelja svjetla. Oni osjećaju život. Oni nalaze smisao. Oni to ne drže škrtu za sebe. Dijele s drugima i pozivaju u zajedništvo. Među takve prijatelje svjetla ubrajam i dragog mi pjesnika Dobrišu Cesarića. Nosio je svjetlo i pretakao ga u stihove. U pjesmi „U suton“ izriče divno iskustvo:

Ja tiho hodam pored kuća
u kojima se svjetla pale,
sva zla, i nevolje, i sumnje
najednom budu posve male.

I smiješim se u meki suton,
od zapaljenih zvijezda svečan,
i osjetim dubinu svega,
i da je život vječan – vječan.

Naše sjemenište Paulinum uvijek je imalo vrijednih i marljivih đaka. Maturanti '76. g. došli su na zanimljivu ideju. Pod vodstvom profesora njemačkog jezika fra Domagoja Šimunovića preveli su 40 meditacija koje govore o svijeci. Kako sve svijeca može gorjeti? Plamtjeti, tinjati, gorjeti tiho, savijati svjetlo, umorno svijetliti... Svoj trud, koji se utjelovio u knjizi, posvetili su 20. obljetnici biskupske službe, drage uspomene +Matiše Zvekanovića.

Kao eksploziju svjetla doživljavam Isusovo uskrsnuće. Ono je najveći, najvažniji događaj u povijesti. Ono je najveća istina. Uskrsli Krist svijetlio svima! Njegova svjetlost dovela nas do vječne svjetlosti! Sretan vam i blagoslovljen Uskrs!

Uskrsna poruka dr. Ivana Pénezesa, subotičkog biskupa

Krist je gospodar života i smrti

Kršćanska braćo i sestre!

Kristovo uskrsnuće najvažniji je razlog na kojemu temeljimo naše povjerenje i našu nadu u Boga. Krist je gospodar života i smrti. On je uskrsnuo, te će i nas jednog dana, prema našim djelima, primiti u svoje zajedništvo kroz svu vječnost ili će, poštujući našu volju da živimo bez Boga, dopustiti da kroz svu vječnost budemo bez zajedništva Božje ljubavi.

Vjera u uskrsnuće daje nam novu perspektivu, novi pogled i novi kut gledanja. Uči nas da nije najvažnije ono što ljudi smatraju uspješnim i velikim, nego ono što je u Božjim očima veliko. Bogataši tako smatraju da već imaju svoju utjehu. Dopuštaju da ih novac i imetak zavedu pa svoje pouzdanje ne stavljaju u Boga, nego u propadljivo bogatstvo, kojim pak ne mogu kupiti vječni život. Bogatstvo samo po sebi nije loše. Loša je nerazborita navezanost na materijalna dobra. Tako bogataši zatvoreni u svoja materijalna dobra osiguravaju samo sebe, ne mareći za siromahe svih vrsta oko sebe, utjehu i sreću nalaze na ovom svijetu. To je kapital koji iz perspektive uskrsnuća i vječnoga života ništa ne vrijedi. Puno je vrijednije podijeliti svoj kruh s gladnima, pomoći obespravljenima.

Bog nas uvijek poziva na istinsku radost, a đavao nam podvaljuje grešne zabave, razuzdana slavlja, pretjerane užitke i hedonizam. Smijehom i bukom možemo nadglasati plač tuž-

nih, molbe potrebnih i vapaje ostavljenih, ali oni tako neće nestati. Neće nestati nepravde u svijetu ako za nju ne želimo čuti. Ne htjeti ispraviti zlo jednako je kao činiti ga. Prešućivati nepravdu jednako je kao i činiti nepravdu.

Perspektiva Isusova uskrsnuća rasvjetljuje naš život i daje nam jasne upute kako trebamo živjeti. Proroci tame i propasti odasvud nas salijeću i zavode svojim ispraznim frazama.

Nude budućnost bez Boga, laž i ništavilo. Pozivaju nas da se odrekemo Boga kao nečega što je zastarjelo, što ne priliči modernome čovjeku. Nagovaraju nas da se odrekemo života, a prihvatimo smrt.

Mi koji promatramo svijet iz perspektive uskrsnuća nikada se ne smijemo umoriti činiti dobro i svojom ljubavlju pokazivati jedini pravi put koji vodi k sreći i miru. Ne smijemo šutjeti. Ne smijemo nikada prestati dizati glas u obranu obespravljenih. Ne smijemo nikada popustiti pred onima

koji vrijeđaju dostojanstvo bilo kojeg čovjeka. Ne smijemo nikada pristati na to da se zlo smatra dobrim, laž istinom, a zablude ispravnim putem.

Mi kršćani pozvani smo moliti za cjeli svijet. Moliti za one koji su ugroženi, za one koji su u napasti, da im Bog dade snage izabrati pravi put. Za one koji odolijevaju, da ostanu u Božjoj milosti. Za one koji su pali, da se na pravi put vrate.

Ovim mislima želim svima sretan Uskrs i obilje blagoslova od uskrslog Spasitelja!

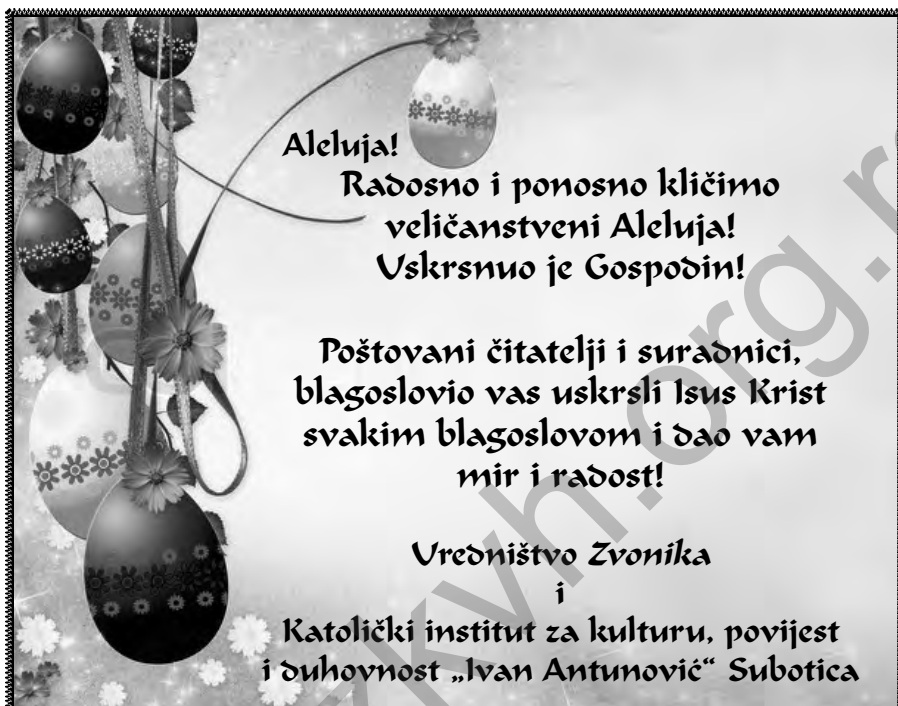
† Ivan, biskup

Otajstvo Uskrsa

Radost me Uskrsa žari.
S njom ću u život novi.
I križ se u sjaju njenom
zablistati sav
na gori!
Uzet ću svu sebe
da mu se klanja i moli.

U mirisu narcisa bijelih
Radost me Uskrsa nosi.

s. Fides Vidaković

Isus i Petar – ljubav je srce Crkve

Piše: dr. Ivica Čatić

(Iv 21,15-25)

Tekst naveden u naslovu (Iv 21,15-25) nastavlja se na izvještaj o pouskrsnom ribarenju učenika na Tiberijadskom moru (21,1-14). Međutim, evanđelist ovdje iznenada napušta simboliku, ostavljajući po strani Petrov ulov ribe, te nam prikazuje razgovor Isusa i Petra o ljubavi i napasanju ovaca. Prvo se govori o Petru, njegovu položaju i službi koju mu Gospodin povjerava, a potom će se govoriti o ljubljenu učeniku i njegovu položaju. Njihova razlika već je došla do izražaja tijekom ribarenja: Petar je imao inicijativu i drugi su ga slijedili (21,3), izvlači veliki ulov u mreži koja se ne razdire (21,11), ali je ljubljenu učenik onaj koji ima sposobnost prije svih drugih prepoznati Uskrsloga (21,7a).

21,15-18: Šimune Ivanov, ljubiš li me više nego ovi?

OVAKO počinje serija od 10 izmjena riječi između Isusa i Petra, jedan od najfascinantijskih razgovora Boga i čovjeka. Sa tri pitanja Isus će Petra vratiti u noć zataje i daje mu priliku da iskustvo one strašne noći prijeđe, „proživi“ još jednom, ali ovaj puta s mogućnošću drugačijeg ishoda. Isus mu se obraća unutar zajednice učenika. Gospodin ne želi da Petrova zataja bude zadnja riječ. Želi da ga Petar upozna u novoj dimenziji, novoj snazi ljubavi. Zato mu ne spominje ni nevjericu, ni grijeh i oprostjenje – nijednog čovjeka, pa ni ovog koji ga se javno odrekao, on ne poistovjećuje s njegovim grijesima, s njegovim noćima neuspješnog ribolova. On u čovjeku

gleda prije svega njegovo srce. Sada želi oživjeti Petrovo smalaksalo. Što bi bila svetost bez srca, bez ljubavi za Boga? Premršava je svetost ako je gledamo samo kao odsutnost grijeha.

Petra prvo pita voli li Ga *više od ovih* jer je za posljednjom večerom rekao da će, ako Ga svi ostave (usp. Mk 14,29), on za Njega položiti svoj život (13,37). Sigurno da Ga je Petar na svoj način volio i bio mu odan koliko je mogao. No, pred Bogom to nije dostatno – to je ljudska pamet koju lako nadmudri Sotona, kao što se i pokazalo one – za Petra tako strašne – noći. Zao on mora ići dalje. Njegovo poznavanje ne može ostati samo na onom što osjeća. Ljubav ne može počivati samo na mome ja. Ljubav mora čuti i drugo ti. Petar mora čuti Isusa, mora Ga doživjeti. Sad će Isus Petra poučavati o Ljubavi koja je u isto vrijeme i prevelika i prestrašna za čovjekovo malo i uplašeno srce. Premalo je Petar ušao u bezdan te ljubavi koja je krvarila na križu. Pobjegao je od nje. Čovjek ljubav traži, ali i bježi od nje. Ona ga i grije, ali i smrzava.

... *ljubiš li me?* Kakav moment – Bog pita čovjeka da li ga ljubi! Nakon što je u mucu trnja, bičeva, sramoti pljuvački i čuški, bolima i smrti na križu Isus očitovao Boga kao ljubav, sada može bez stida uputiti ovo temeljno pitanje jer ljubav želi biti ljubljena! Isus je Petra pitao glagolom *agapao*: ljubiš li me onom ljubavlju kojom Bog ljubi svijet u toj mjeri da je dao svog Jedinorođenca za nj (3,16)? Petra pita o najvećoj, maksimalnoj ljubavi. Onoj kojom nas Isus ljubi (13,1) i kojom nas ljubi Otac (15,9). To je ona ljubav za koju je Isus, nakon što je oprao noge učenicima, zapovjedio da je imamo jedni prema drugima (13,34; 15,12-17). To je ljubav koja ide sve do predanja samog sebe, svog života za drugoga (15,13). Petar, nakon što je vidio strahotu križa, sada može naslutiti kakva je to ljubav. Petre, imaš li takve ljubavi za mene?

Ljubiš li me takvom ljubavlju više nego ovi? Tko ljubi više? Takvo pitanje Isus je postavio u kući Šimuna farizeja dok mu je grešnica prala noge. Farizej mu je ispravno odgovorio: više ljubi onaj kome je više oprosteno (7,42s). Religiozni čovjek, koji je po definiciji koncentriran sam na sebe i na svoje usavršavanje, to ne može razumjeti ako ne promatra savršenstvo Božje ljubavi, ako

ne dozvoljava da ga ona okupa – kao što Petar nije dozvolio da mu Isus opere noge.

Petar u odgovoru ne ide tako visoko. Ide skromno: *Ti znaš da Te volim*. Postao je svjestan svog malog srca. Više se ne hvasta da je spreman dati život za Isusa. On se više ne uspoređuje s drugima, odgovarajući potpuno izostavlja svaku usporedbu. Istinu svoje ljubavi izriče glagolom *fileo*: ti znaš da te volim kao što se vole prijatelji, običnom prijateljskom ljubavlju. Onom ljudskom, afektivnom, tako čudljivom i nesavršenom. Petar je priznao istinu. Više ne bježi od istine o sebi koja je tako skromna i ide daleko ispod onog što Isus stavlja za ideal ljubavi učenika. Kakva drama...

Kaže mu: pasi jaganjce moje!

Evo velikog iznenađenja! Isus nije prezreo Petrovu skromnu ljubav. Iako nije zadovoljio standard kršćanske ljubavi, Isus mu povjerava brigu za ovce Dobrog Pastira! Naravno, ovo je šokantno! Kako je moguće da će Petar biti na visini zadatka? Kako će pasti stado, brinuti o slabijima on koji nije dao da mu Isus pere noge – da brine o njemu?

Isus smatra da će Petar – primivši iskustvo ljubavi u oprostjenju, postavši spreman sebe iskreno izmjeriti i priznati više nego skromnu, poraznu istinu o sebi – postati pogodan za brigu o njegovu stadu! Smatra da će učiti u dubine ljubavi koje pozna samo onaj tko istinski živi oprostjenje koje je primio! Ono mu je škola Božje ljubavi. Zato će i Petar i svi koji budu imali udjela u njegovu poslanju za temelj imati službu opraštanja i pomirenja! Ne dominij, ne

bogatstvo, ne prestiž u kulturi, znanosti i umjetnosti, nego službu milosrđa, opraštanja i pomirenja čovjeka s Bogom. Samo onaj tko duboko proživljava oprostjenje postaje sposoban ljubiti i tako drugome omogućiti da ljubi. A naš moderni mentalitet tako malo razmišlja o opraštanju jer smo sve manje svjesni grijeha. A grijeha ima jer je zlo posvuda oko nas.

21,16b: Šimune Ivanov, ljubiš li me?

Drugim pitanjem opet Isus pita da li Ga Petar ljubi, ali sada bez usporedbe s drugim učenicima. Petar zna da ne može odgovoriti da neizmjernom ljubavlju ljubi Isusa – tako ljubi samo Bog. Zna da je njegovo srce malo, slabašno. Zato hrabro i otvoreno ponavlja svoju skromnu istinu: volim Te, kao što se vole prijatelji.

Ovo je razgovor ozdravljenja. Isus od njega ne traži da ga voli više od drugih – Petar će pasti Isusove ovce iako ga ne voli više od drugih! Koliko oslobođenje – Isus ne traži od mene da budem bolji od ovog ili bolji od onog! Želi da ja budem ja, kako god da su skromni moji dometi! Umjesto umišljenih visina ili nametnutih kriterija, on želi mene, da moje srce iziđe na svjetlo dana. To je put da Šimun, izvanredno velikodušan i dobre volje, a tako krhak i preuzetan postane Petar, postane Stijena! Siguran u ono što ima, siguran da je ono malo srca koje ima i daje Isusu dovoljno. Kako velika lekcija – ne umišljene visine, nego stvarno srce, koliko god malo i slabašno – to je ljubav koju traži Isus i na kojoj želi graditi svoju Crkvu! I zato mu ponavlja: *passi ovce moje!*

U trećem pitanju Isus se spušta prema Petru: više ga ne pita *ljubiš li me* – savršeno, nego sada ide još niže, Petru bliže: *voliš li me* – kao prijatelj? Barem da imaš za mene neki osjećaj ako već nemaš bezgranične ljubavi, ako ti je, Petre, ona nedohvatljiva, ako te plaši i smrzava? Barem ono nešto malo što imaš u svom srcu, Petre...

Svaki puta Isus snižava prag zahtjevnosti, od Petra svaki puta traži manje. Spušta se na njegovu razinu: važnije od onog što Bog želi – od savršene ljubavi – jest ono što Petar ima i može dati. Bogu je Petrovo *ti* važnije od Njegovog *ja* (odsajaj trojstvene ljubavi).

Sada Petar upoznaje Boga koji je spreman zaboraviti sebe i svoje zahtjeve i u prvi plan stavlja njega. To je ono što samo Bog može do kraja ostvariti. Pred takvom ljubavi padaju sve barijere. U dodiru s njom odmrzava se Pe-

trovo srce. Iako će uvijek ostati malo, ljudsko srce, ono se sada može do kraja otvoriti – Gospodin ga je oslobodio! Svega ga je oslobodio – i grijeha, i zahtjeva da mora biti bolji od drugih, čak i zahtjeva savršene ljubavi. To je Bog kojemu sam važniji ja nego njegovo savršenstvo. Bog koji pred slabašnim Petrom zaboravlja sve, pa i sebe radi njega, Petra! To je božanstveno. To može samo Bog! I Petar se oslobađa, njegovo srce ne mora više biti stisnuto i smrznuto. Širi se i moći će brinuti ne samo za sebe nego za cijelu Isusovu veliku obitelj – za Crkvu! Sad i on može dati sve – i svoj život i svoju smrt! Ta mala, drhturava, zaplašena Petrova ljubav postat će, čudom Božjim, stijena Petrove vjere, ljubavi i prijateljstva na kojoj će Gospodin graditi svoju zajednicu koju vrata paklena neće nadvladati.

Tu vidimo paradoks ljubavi: Bog, onaj koji ima savršenu ljubav u stanju je zaboraviti i sebe i nju da bi došao do čovjeka i kao prosjak čekao mrvicu čovjekove nesavršene ljubavi. Čovjek nema savršenu ljubav, nego tek njezinu sjenu – ideju velike ljubavi. I teško se spušta niže, teško se zadovoljava mrvicama, koje jesu male ali su stvarne. Ne, on je u žudnji propet – *meni treba više, ja hoću ideal, puninu!* – i nema vremena, nema smisla za ono što je stvarno oko njega – ljubav koja jest izmrvljena, ali je stvarna. Petar će, oslobođen ovim iskustvom i natopljen ljubavlju Božjom, dobiti oči za stvarnu ljubav. Sada može početi Crkva!

Ovdje vidimo dubine Božje u kojima se pokazuje da su njegove mudrost i ljubav zapravo jedno: Bog, koji zaista ima ljubav i to savršenu, može je se odreći. Njegova ljubav zbog onog kojeg ljubi – zbog čovjeka – odustaje od svoje

formalne savršenosti. Time potvrđuje da ljubi beskonačno – da ljubav upravo onda kad se zbog ljubljenog odriče svega pa i svoje savršenosti, zapravo očituje beskonačnost i time novo lice svoje savršenosti – stvarnu savršenost.

A mi se ne možemo odreći ni onoga što nemamo jer se bojimo da gubimo sebe, projekt svog idealnog ja, i tako – očiju ukočeno uperenih prema idealu – prolazimo i prelazimo preko mrvica stvarne ljubavi. A one su jedino što nam je u našoj ograničenosti dostupno. To nam pokazuje činjenica Božjeg silaska u našu ograničenost utjelovljenjem, životom i smrću na križu.

21,17d-29: Kaže mu Isus: pasi ovce moje!

Nakon što je i treći puta izrazio ljubav Isusu, Petar konačno dobiva poslanje da bude pastir i pase Isusove ovce. To će opunomoćenje kasnije predati budućim naraštajima crkvenih poglavara (1Pet 5,2). Neki teolozi smatraju da ovaj razgovor predstavlja drugo razdoblje u razvoju slike o Petru: poznat kao misionarski apostol (ribar), Petar je sada postao model pastirske brige (pastir; vidi 1Pt 5,1-4; Dj 20,28). Ovaj razvoj mogao je uključivati i kasniju ivanovsku strukturu Crkve, jer Iv 10 opisuje Isusa kao jedinog pastira koji konkretno izvršenje službe predaje Petru i njegovim nasljednicima.

Isus mu stoga nagovještuje i usud koji je povezan s vršenjem Isusovog poslanja – i Petra će, kao i Dobrog Pastira, snaći progonstvo i mučeništvo. Kao i Isusova, i Petrova smrt će biti proslava Boga i njegove ljubavi. Iz ovoga zaključujemo kako Isus predviđa daljnje Petrovo sazrijevanje prema punini ljubavi.

Proslava blagdana sv. Josipa u Subotici

Svetkovina sv. Josipa, 19. ožujka, i ove je godine svečano proslavljena u subotičkoj župi sv. Roka. Već sedmu godinu blagdan su zajedno s vjernicima grada slavili i brojni članovi različitih hrvatskih udruga na čelu s Hrvatskim nacionalnim vijećem, koje je u popis četiri blagdana hrvatske zajednice u Republici Srbiji uvrstilo i blagdan sv. Josipa, zaštitnika hrvatskog naroda i domovine Hrvatske.

Svečano euharistijsko slavlje predvodio je **mons. Stjepan Beretić**, vikar za pastoral Subotičke biskupije i katedralni župnik, u zajedništvu s generalnim vikarom **mons. Slavkom Večerinom**, domaćim župnikom **mons. Andrijom Anišićem** i s još desetak svećenika. Ovogodišnji blagdan sv. Josipa u župi sv. Roka bio je i u znaku zahvale za potpunu obnovu župnoga doma koju je financirao Fond za kapitalna ulaganja Vlade Autonomske Pokrajine Vojvodine, a okvirna tema ovogodišnjih propovijedi bila je „Nova evangelizacija“. Tako su župa sv. Roka i sudionici devetnice sv. Josipu dali svoj doprinos promicanju nove evangelizacije na što je Crkva pozvala sve katoličke župe ove korizme. Teme su uzete prema prigodnom materijalu za korizmu Požeške biskupije.

Apsolutni prioritet naše vlade jesu investicije i nova radna mjesta ali život nije moguće svesti isključivo na ekonomiju i zaradu. Identitet čovjeka sastoji se i u onome što je njegova duhovna intencija i zato nam je ovaj projekt bio tako važan, rekao je dr. Pajtić.

Prije svete mise okupljene vjernike i goste pozdravio je župnik domaćin Andrija Anišić. U svom pozdravu on je zahvalio Vladi APV na velikoj donaciji u iznosu oko sto pedeset tisuća eura kojom je župi dom obnovljen od temelja do krova. On je podsjetio goste i okupljene vjernike na velikana hrvatskog naroda Blaška Rajića koji je u toj župi četrdeset godina radio Bogu na slavu i za dobrobit svoga naroda. Naime, Vlada Vojvodine je na poticaj zastupnika u Skupštini R. Srbije i predsjednika DSHV-a **Petra Kuntića** i uz podršku gradonačelnika Subotice izdvojila spomenuta sredstva upravo u znak sjećanja na njegov značajan doprinos ne samo za Crkvu u Hrvata nego i sa sav hrvatski narod koji je živio u njegovo vrijeme u Vojvodini i Srbiji. Nakon župnikova pozdrava, mons. Slavko Večerina pročitao je pismo subotičkog biskupa **Ivan Pénzesa** kojim izražava žaljenje što zbog sudjelovanja na biskupskoj konferenciji nije mogao nazočiti tom slavlju. On je čestitajući blagdan svim prisutnim vjernicima izrazio radost što su teme ovogodišnjih propovijedi bile o novoj evangelizaciji koja je nužna kako bi se i u Subotičkoj biskupiji osjetio novi kršćanski zanos i apostolski žar. On je također zahvalio Vladi APV što svake godine izdvaja dio sredstava i za potrebe Katoličke crkve u Vojvodini a napose što je izdvojila tako značajna sredstva za obnovu doma župe sv. Roka, koji je zahvaljujući toj donaciji sada jedan od najljepših u biskupiji. Nakon biskupova pisma, nazočnima se obratio i **dr. Slaven Bačić**, predsjednik Hrvatskog nacionalnog vijeća, koji je ukazao na brojne poteškoće na koje hrvatska

zajednica u Srbiji još uvijek nailazi, ali s nadom da će se one ipak riješiti. U svom govoru **Bojan Pajtić** je istaknuo veliku ulogu sv. Josipa u životu Isusa i Bogorodice naglasivši kako ga svi kršćanski narodi osobito štiju a napose Hrvati u Vojvodini koji ga štiju kao zaštitnika svog hrvatskog naroda. On je izrazio radost što ove godine može s njima slaviti blagdan tog velikog muža i sudjelovati u svečanom otvorenju obnovljenog župnog doma.

Božju riječ na svetoj misi čitali su mladi u bunjevačkim narodnim nošnjama. U propovijedi je mons. Beretić govorio o radostima sv. Josipa, ističući kako je sv. Josip svojim kreposnim životom pokazao kako različite životne poteškoće pa čak i opasnosti ne mogu oduzeti čovjeku onu nutarnju radost koju Bog obećava i daje onima koji su mu vjerni. Pozvao je brojne štovatelje sv. Josipa da slijede njegov primjer u svom osobnom, obiteljskom pa i narodnom životu. Poslušnost i vjernost Bogu daje čovjeku sigurnost i ispunja ga radošću, zaključio je propovjednik.

Na kraju mise svećenici i ministranti okupili su se pred oltarom sv. Josipa, gdje je župnik izmolio molitvu kardinala Franje Kuharića za hrvatski narod i domovinu. Rekao je vjernicima da je nedavno pokrenut biskupijski postupak za proglašenje blaženim te ih je potaknuo da mu se obraćaju za zagovor u svojim potrebama. Među uzvanicima su bili veleposlanik Republike Hrvatske **Željko Kuprešak**, generalna konzulica Generalnog konzulata RH u Subotici **mr. Ljerka Alajbeg**, gradonačelnik Subotice **Saša Vučinić**, predstavnici institucija hrvatske nacionalne zajednice i Katoličke crkve, kao i mnogobrojni gosti i vjernici. Poslije misnoga slavlja u dvorištu župe bila je svečanost otvorenja obnovljenog župnog doma. Vrpču je prerezao Bojan Pajtić, predsjednik Vlade APV-a a blagoslov obnovljenog doma predvodio je mons. Beretić. Nakon tog svečanog čina gosti i okupljeni vjernici su razgledali obnovljeni župni dom. Vjernici su se za proslavu blagdana kao i svake godine pripremali devetnicom, a u okviru devetnice slavljena je sveta misa o 54. obljetnici smrti biskupa Lajče Budanovića, jednu je večer euharistijsko slavlje predvodio i održao prigodnu propovijed i biskup Ivan Pénzesa, a proslavljen je i tradicionalni Dan trudnica pod geslom „Hvalospjev životu“, na kojemu se okupilo desetak trudnica sa svojim muževima i obiteljima, među kojima je bila i jedna obitelj koja očekuje peto dijete.

Andrija Anišić

Zahvala za 50 godina braka Blaženke i Blaška Cvijanova

Prije 50 godina Blaženka Dulić i Blaško Cvijanov, obećali su jedno drugome pred Bogom i ljudima bračnu vjernost, zajedništvo u dobru i zlu, zdravlju i bolesti, te da će se voljeti i poštivati do kraja života. U župnoj crkvi Isusova Uskrsnuća, 19. veljače, skupa sa svojom djecom, unucima i praukama, zahvalili su Bogu za 50 godina braka.

Blaško, kao 4. od 7 sinova Paje i Gize Cvijanov rođen je 2. veljače 1932. godine, dok je Blaženka rođena 14. travnja 1943. godine, kao 13. dijete (od 14-ero djece) Elizabete i Stipana Dulića. Brak su sklopili 25. veljače 1962. godine, a prva kćer, rođena 1963. ubrzo je nakon rođenja i umrla. Druga kćer Gordana, rođena je 1964. godine, Nevenka je rođena 1968., Anđelka 1969., i Željka 1981. godine. Sve četiri kćeri su udane i imaju po troje djece.

Misno slavlje je predvodio župnik mons. Bela Stantić uz koncelebraciju mons. Marka Forgića i vlč. Igora Vorontsova. Prigodna propovijed koju je izrekao mons. Stantić nije dojmila samo jubilarce i njihovu obitelj, nego i sve nazočne na svetoj misi. Tom prigodom propovjednik je podsjetio kako je u današnje vrijeme, kada se svake godine više brakova rastavi nego li sklopi, zaista čudo kada imamo ovakvih jubileja, kada se Bogu zahvaljuje za 50 godina zajedništva, te bračne ljubavi i vjernosti. *Od početka do danas, u njihovoj kući se živi uzorno. Naši jubilarci svaki dan svjedoče svojoj djeci ono što njima preporučaju. Oni su uzor svojoj djeci i unucima. U njihovoj kući su se kroz 50 godina odgajali ljudi. Toga mnogi brakovi nisu svjesni, da je roditeljska uloga radati i odgajati ljude. Zato imaju četiri dobro odgojene kćeri koje su nastavile sa svojim muževima. Potrebno je reći kako se svakog dana moglo čuti kako je kuća Blaška i Blaženke kršćanska kuća. Tamo se svakodnevno moli. Tamo se drži Božji zakon! Tamo se živi evanđelje. U njihovoj kući se može uvjeriti da ono što vjeruju i žive! Ono što je danas veliki problem kod naših*

kršćanskih obitelji, oni su uspjeli prenijeti vjeru na svoju djecu, a možemo reći i unučad. Jednom riječju, rodili su i odgojili ljude svjesne pripadnike Katoličkoj crkvi i hrvatskom narodu, istaknuo je mons. Stantić.

Na kraju propovijedi mons. Stantić je čestitajući jubilarcima rekao kako je sasvim siguran da danas ne bismo gledali njihove četiri kćeri s muževima, kao ni 12 unučadi i dvije praukuke, da nisu imali nadu u život vječni, gdje će biti otrta svaka suza i nagrađena svaka žrtva. *Vaš put još nije završen! Gospodin od vas želi još puno molitava, puno svetih misa i pričesti, jer je to potrebno ovima koji danas stoje oko vas. Nemojte im to uskratiti. Zahvaljujem vam za kršćansko svjedočenje koje ste kroz 50 godina pružali u našoj župi! Svojim molitvama, žrtvama, a napose primjerom zasadili ste nove mladice koje će nastaviti vašim putem! Uvjerem sam da će vam Onaj, koji vas je pratio svojim milostima kroz pedeset godina plodnog bračnog života, biti jednom i najbolja nagrada,* rekao je mons. Bela Stantić. Zahvalni na svemu, želimo našim roditeljima obilježiti Božjega blagoslova te mirnu i zdravljem ispunjenu starost.

Kćerke: Gordana, Nevenka, Anđelka i Željka, zetovi Petar Stantić, Vladimir Tumbas, Željko Nađ Kanas i Tomislav Vukov, unučad: Đurđica s mužem Mariom Tikvicim, Marija s mužem Igorom Vorontsovom, Karolina, Elizabeta, Antonia, Marko, Antun, Kristina, Anamaria, Lucija, Martin i Jakov, te praukuke Martina i Anastasija

Poziv na suradnju u realizaciji vijesti Radio Marije

Prije godinu dana na valovima Radio Marije, ponovno su se počele emitirati Vijesti Radio Marije. Odgovornost informiranja o događanjima u Crkvi i u društvu prihvatili su volonteri iz subotičkog studija Radio Marije, Marina Gabrić i Dario Marton.

Tijekom ovih godinu dana naši slušatelji su bili obaviješteni o crkvenim, kulturno-duhovnim događanjima, kon-

certima, važnim govorima, od posjeta pape Benedikta XVI. Zagrebu 2011. godine, Svjetskog dana mladih u Madridu, do otvaranja i blagoslova novog studija Radio Marije u Subotici i Beogradu. Od ove godine priključile su se Info timu i nove voditeljice: Jelena i Ivana Pinter. Vijesti možete slušati ponedjeljkom, srijedom i petkom od 13.50 sati, a utorkom, četvrtkom i subotom od 05.30 sati. Ovom prilikom pozivamo sve one koji nam žele pomoći oko DOPISNIŠTVA, da se jave na tel.: 024/69-22-55, ili putem e-mail-a: vesti.radiomarija.srbija@gmail.com

M. G.

Korizmene večeri u Somboru

Piše: Z. Gorjanac

Odgovornost, nada i iščekivanje

I ove godine Duhovni centar o. Gerarda u Somboru organizirao je korizmene duhovne večeri ponedjeljkom, koje se održavaju u dvorani Humanitarne udruge Nijemaca „St. Gerhard“.

Korizmena okupljanja koja propagira Karmel u Somboru imaju dugu tradiciju. Započela su još daleke 1905. godine, a prvi ih je organizirao Sluga Božji o. **Gerard Tomo Stantić**, što je bio samo jedan dio njegove jasne vizije svećeničkog poslanja. One su tada imale malo drukčiji oblik od ovih današnjih, ali suština je ostala ista. Ovogodišnje korizmene večeri nastavak su prošlogodišnjih kada je središnja tema bila Ispovijest kršćanske vjere – Apostolsko vjerovanje: „Vjerujem – Vjerujemo“, a započele su sedmim člankom Apostolskog vjerovanja „Odakle će doći suditi žive i mrtve“. Ovu je temu pripremio i o njoj u ponedjeljak 27. veljače govorio karmelićanin o. **Antonio Mario Ćirko**.

U svome izlaganju o. Antonio je govorio o pogrešnoj slici Boga koju ljudi obično imaju – Boga kao strašnog suca, Boga koji kažnjava, dok je Bog ustvari onaj koji ljubi i kojemu je žao što ljudi propadaju i gube spasenje. Hoće li se čovjek spasiti, ovisi o samom čovjeku i o njegovu slobodnom izboru. Čovjek često svjesno živi u grijehu i time zatvara vrata milosti. Bog, dakle, nudi svoju milost, a na nama je da radimo na sebi. S druge pak strane, mnogi misle da ima vremena za pokajanje, ali stvarnost nije takva. Gospodina treba očekivati svakog časa, baš kao što su ga iščekivali i prvi kršćani. Sveto pismo i Katekizam Katoličke Crkve, kada se govori o sudnjem danu, jasno kažu kako se ne zna ni dana ni časa. Dolazak Mesije ovisi o svakom trenutku povijesti, ali ipak postoje neki znaci posljednjih vremena.

Danas vidimo da postoji jedan perfidan rad da se uruše sve duhovne i moralne vrijednosti. Davao želi lukavo čovjeka uvjeriti da samoga sebe stavi na prvo mjesto, na mjesto Boga. Osobito je danas velika kušnja u tome smislu. Danas nailazimo na prisutnost antikršćanskih elemenata koji nastupaju u ime navodnog oslobađanja od predrasuda i u ime stvaranja nekakvog novog svjetskog poretka, upozorio je predavač.

Govoreći o posljednjem sudu, o. Ćirko ističe kako ta ideja u suvremenom svijetu sve više blijedi jer kršćanska vjera je individualizirana i usmjerena prije svega prema spasenju pojedinaca. Ali crkva nas uči i možemo iščitavati iz dokumenata da će ljudi, pa i kršćani jednom stati pred Božji sud. Dakle, kršćanska vjera razlikuje pojedinačni i opći sud. U nas-

tavku je otac Antonio iznio primjere iz života svetaca u skladu s ovom temom, a nazočni su pogledali i kratki igrani film kojem je inspiracija Isusova prisposoba o Lazaru i bogatašu. Vrlo slikovito predavanje koje je o. Antonio Mario Ćirko obogatilo raznim duhovitim pričama kao primjerima, zaključeno je s tri važne stvari. Prvo, da je kršćanin odgovoran Bogu za svoja djela, drugo, kršćani su pred Bogom odgovorni za napredak jedni drugih, i treće, kršćani žive u nadi iščekivanja dolaska Isusova.

Voditelj ove duhovne večeri bio je o. **Zlatko Žuvela**, dok su se za glazbeni dio pobrinuli flautistica prof. **Ivana Antunić** i za orguljama kapelan crkve Presveto Trojstvo u Somboru **Gabor Drobina**. Vjernici su se na koncu uključili svojim pitanjima i dojmovima.

„Duh Sveti – intimni prijatelj, sugovornik i savjetnik“

Osmi članak Apostolskog vjerovanja „Vjerujem u Duha Svetoga“, bila je tema korizmene duhovne večeri 5. ožujka, a o njoj je govorio karmelićanin o. **Petar Janjić iz grada Krka, na istoimenom otoku**.

Na samome početku izlaganja, predavač je pokušao na što jednostavniji način razjasniti tko je Duh Sveti. On je ljubav između Boga i Sina, a po krštenju i mi smo pozvani u ovo zajedništvo. Za Duha Svetog se kaže da je i životvorac, onaj koji nas oživljava i preporuča na božanski život. U nastavku je o. Petar Janjić govorio kako je Duh Sveti predstavljen u Svetom pismu, te o simbolima Duha Svetog (voda, vatra (oganj), ulje, oblak i svjetlo, pečat, ruka, prst, golubica). Duh Sveti u Crkvi djeluje tako što svojom milošću privlači Kristu, objavljuje uskrslog Gospodina, dozivlje u pamet njegovu riječ, otvara duh za shvaćanje njegove smrti i uskrsnuća. Duh Sveti upriputnjuje Kristovo otajstvo (u Euharistiji), pomiruje nas i uvodi u zajedništvo s Bogom „kako bismo mogli donijeti mnogo ploda“ (Iv 15,5.8). Višestruke su milosti djelovanja Duha u Liturgiji, pa tako imamo liturgiju riječi, molitve, euharistijsku i sakramentalnu liturgiju.

Ono što otac Petar naglašava je djelovanje Duha u našoj duši koje je najčešće nezamjetljivo, tiho i nespektakularno, to je djelovanje koje čisti, rađa na novi život i preobražava. Stoga je Duh Sveti naš intimni prijatelj, sugovornik i savjetnik. On nas oslobađa od svake navezanosti i grijeha, a oslobađa nas za Boga i za njegovu volju. Nakon predavanja koje je bilo prekratko za tako iscrpnu temu koja je na neki način nastavak prošlogodišnje kada je o. Petar Janjić razmatrao čla-

Četvrta korizmena duhovna večer u Somboru

„Vjerujem u oproštenje grijeha“ deseti je članak Apostolskog vjerovanja o kojem je na četvrtoj ovogodišnjoj korizmenoj duhovnoj večeri u Somboru 19. ožujka govorio o. Vjenceslav Mihetec.

Naša sigurna lađa koja će nas dovesti na drugu obalu je Crkva, te otac Mihetec navodi: *Crkva je lađa koja vozi na drugu obalu. Tko je u njoj na putu, ima vremena i za obraćanje i za promjenu života, ali onaj koji je iskočio iz nje potonut će. Crkvu dakle možemo slikovito nazvati lađom, a možemo je nazvati i Petrovom lađom. Petar ima kormilo i prsten, lađom upravlja i povezan je s Isusom Kristom. Ta crkva ima dar praštanja. To je podijelio Isus kao uskrsni dar. Crkva je istovremeno i sveta i grešna i na drugu obalu vozi i svete i grešne. Svetima omogućuje da se još više usavrše, a grešnicima da promijene život,* kaže o. Vjenceslav.

U nastavku je predavač govorio o oproštenju grijeha, Božjem oproštenju koje je, kako kaže, teško dočarati jer se voli pobjeći u filozofske i teološke špekulacije. Stoga on o oproštenju grijeha govori na jednostavan način, govoreći o slici Božjega drugovanja s čovjekom u Edenu. Tu Adam i Eva po grijehu iskoračuju izvan Božjeg domašaja i taj je iskorak bio koban. Tu se događa drama: Adam optužuje ženu, žena optužuje zmiju, a Bog proklinje zmiju. Važno je reći da nikada Bog nije prokleo čovjeka, ali jest zlo. Razmatrajući sliku Edenskog vrta, otac Vjenceslav uspoređuje drvo u vrtu s bračnim prstenom. *Što je stablo u sredini vrta? U bračnim vodama to je prsten kojim zaručnik zaručuje svoju zaručnicu. Budeš li u to dirao, budeš li u taj savez dirao, budeš li to slomio izići ćeš iz domašaja, ostat ćeš gol jer si raskinuo savez. Tu čovjek ostaje osramoćen i tu se počinje boriti Boga. No Bog ga traži.*

Jedini je cilj napasnika odvratiti čovjeka od Boga, kao što je i zmija šaputala Evi. Sotona želi uvjeriti čovjeka kako je zapravo on Bog. On uvodi u stanje grijeha, okrenutosti od Boga i čovjeka utvrđuje u tome. Đavao se zove i demon, grčki – djelitelj. A kako o. Mihetec kaže, on ima svoju misiju: čovjeka odvojiti od Boga, čovjeka odvojiti od čovjeka i čovjeka rastrojiti u samom sebi. Sotona želi čovjeka uvjeriti da Bog ne prašta. Otac Vjenceslav u nastavku je govorio o ispitu savjesti i o grijesima, pa i o opasnosti malih grijeha, koji kada se nakupe onemogućuju prodor Božje milosti u dušu. Grijesi su okovi čovjekove duše, kako čovjek ne bi mogao činiti ono što bi htio, a odrješenje je raskidanje tih veriga. Otac Vjenceslav upozorava da se dar oproštenja ne može tražiti od Crkve, ako i sami ne opraštamo, jer u paklenskom je stanju čovjek koji nema dara ni snage oprostiti.

nak Apostolskog vjerovanja: „Začet po Duhu Svetom, rođen od Djevice Marije“, nazočni u dupke punoj dvorani Humanitarne udruge Nijemaca „St. Gerhard“ uključili su se u raspravu svojim pitanjima. Otac Petar poručio je vjernicima da svakodnevno čitaju Sveto pismo i Katekizam Katoličke Crkve, kako bi što bolje upoznali i živjeli istine katoličke vjere, te znali odgovoriti i na komplicirana pitanja onima koji vjeru traže.

„Hodočasnička i vojujuća Crkva“

Otac Vjenceslav Mihetec iz karmelićanskog samostana u Remetama u Zagrebu, govorio je 12. ožujka o devetom članku Apostolskog vjerovanja: „Vjerujem u Crkvu Katoličku“, na trećoj ovogodišnjoj korizmenoj duhovnoj večeri.

„Ima li zajedništva objedinjenosti? Jeste li to očekivali u ovim vremenima?“, pitanja su koja je svim nazočnima u dvorani Humanitarne udruge Nijemaca „St. Gerhard“ postavio o. Vjenceslav, a potom tumačio razliku između Crkve i užurbanog svijeta na ulici. Svijet trči za svojim brigama i poteškoćama, pa se događa da ljudi jedno drugo niti vide, niti čuju, međutim, Crkva je drukčija zajednica koja ne pripada ovom svijetu i zato je nazivamo svetom. Ona je zajednica u kojoj se budući svijet nastanjuje već danas. *Crkva je zajednica koja se ovdje trudi živjeti ono što će živjeti u vječnosti. Crkva je zajednica koju okuplja Duh Sveti i koju On ravna i vodi. Ona nije čisto društvena organizacija svjetski organizirana. Tu često nastaju nesporazumi, poteškoće i sukobi. Najkraće rečeno, Crkva je zajednica Isusovih vjernika, onih koji vjeruju Isusu Kristu,* rekao je predavač. Za dublje pojašnjenje, o. Vjenceslav navodi da je Crkva sveta zajednica, zajednica svetih, a sveti su oni koji vjeruju Isusu Kristu, koji jedan za drugoga imaju osjećaja, sućuti, blizine, duše... Stoga se treba upitati, je li naša Crkva takva?

U nastavku o. Mihetec je govorio o povijesti raskola istočne i zapadne crkve, te o crkvenim službama i crkvenoj hijerarhiji. Kada se govori o Općinstvu svetih, o. Vjenceslav ističe da je Crkva hodočasnička, odnosno vojujuća. Ona je ovozemaljska i onozemaljska. Ona je sveopća i Kristova, nije narodna ili nacionalna.

Predavač je ovu duhovnu tribinu sažeo u nekoliko riječi zaključka: *Crkva je općenita i posvećena, javna i svima otvorena i želi ostvariti zajedništvo među svim ljudima, zajedništvo u svetosti, to jest u čovječstvu, dobroti, ljubavi i miru. Da bi to postigla, Bog pruža Crkvi posebnu pomoć po svetim sakramentima. Svi Isusovi vjernici na zemlji povezani su međusobno s onima koji su umrli u vjernosti Bogu, u zajednici svetih.*

Oduševljen novom evangelizacijom

Takav stav je upravo znak i dokaz da nam je nova evangelizacija jako potrebna. Sve dok ne budemo tako oduševljeni kršćani da svakom želimo pričati o Isusu i o njegovu evanđelju, dotle nismo pravi kršćani. Slični smo „ugašenim svjetiljkama“ ili smo kršćani koji „samo vrše obrede a ne žive po kršćanskim načelima“ kako to kaže prof. Tomislav Ivančić.

Isus je od svojih učenika zahtijevao da budu svjetlost svijeta i da njihova svjetlost svijetli pred ljudima da vide njihova dobra djela i proslave Oca nebeskoga (usp. Mt 5,16). Crkva – zajednica vjernika treba biti grad koji leži na gori i svjetiljka koja stoji na stolu da svijetli svima u kući (usp. Mt 5,14). To postići jest cilj nove evangelizacije i to treba biti želja svakog kršćanina. Onda ćemo spontano, poput apostola, ohrabrivati jedni druge za „akciju“ i svjedočiti: „Mi doista ne možemo ne govoriti što vidjesmo i čusmo“ (Dj 4,20). Plod takvog zanosa bilo je izvanredno privlačno zajedništvo prvih kršćana koji su stvorili zajednicu koja je uživala veliku naklonost svega naroda i kojoj je Gospodin danomice pridruživao spasenike, nove članove (usp. Dj 2,42-47; 4, 32-35).

To bi trebali biti plodovi nove evangelizacije. Ako je netko protiv takvih plodova, taj stvarno nije kršćanin. Zbog takvih plodova sam se oduševio novom evangelizacijom na duhovnim vježbama početkom ove godine u Zagrebu koje je vodio prof. dr. Tomislav Ivančić, jer sam shvatio da je ona namijenjena prije svega kršćanima počevši od pape, biskupa, svećenika, redovnika i redovnica, đakona, vjeroučitelja do vjernika koji su svake nedjelje na misi. Netko mi je od kolega rekao: „U, što te je uhvatila ta nova evangelizacija“. Da, uhvatila me je i zato zdušno pokušavam sa svojim suradnicima pro-

voditi i promicati program nove evangelizacije u župi sv. Roka.

Činimo to ponedjeljkom na našim susretima koje smo prije zvali *hagioterapijski* a sada iz zovemo „Nova evangelizacija“. Održali smo pred korizmu dvodnevni seminar u duhu nove evangelizacije na temu „Ima li nade za brak i obitelj“. Program nove evangelizacije provodili smo i ove korizme srijedom na župnim korizmenim susretima.

U devetnici sv. Josipu okvirna tema povijesti je bila također nova evangelizacija. A za jesen od 7. do 9. rujna pripremamo veliki seminar nove evangelizacije i hagioterapije koji će predvoditi prof. Tomislav Ivančić. Na ovom seminaru očekujemo oko tisuću sudionika. Na taj način izravno odgovaramo pozivu pape Benedikta XVI. koji je u Apostolskom pismu „Porta fidei“ (Vrata vjere) najavljujući održavanje biskupske sinode rekao: „Tema Opće skupštine Biskupske sinode koju sam sazvaio za mjesec listopad 2012. glasi *Nova evangelizacija za prenošenje kršćanske vjere*. Bit će to dobra

prilika da se čitavu crkvenu zajednicu uvede u vrijeme posebnog razmišljanja i ponovnog otkrivanja vjere“.

Pozivam sve koji će čitati ove retke da nam se pridruže. Dođite da damo svoj doprinos Biskupskoj sinodi i pripremimo se za Godinu vjere koja počinje u listopadu ove godine. Dođite najviše zato da damo svoj doprinos zamahu nove evangelizacije koja može u potpunosti promijeniti naš život, život naših župnih zajednica i život cijele Crkve te otvoriti nove perspektive izgradnji civilizacije ljubavi za kojom svi čeznemo i usmjeriti naše korake prema moru ljubavi, prema sretnoj vječnosti.

Andrija Anišić

Tradicionalna Uskrsna izložba

Likovno-slamarski odjel HKPD-a „Matija Gubec“ iz Tavankuta i Likovni odjel HKC-a „Bunjevačko kolo“ iz Subotice, priredili su devetnaestu po redu Uskrsnu izložbu, koja je otvorena u utorak 27. ožujka u predvorju Gradske kuće.

Svoje radove izložile su tavankutske slamarke, subotički slikari-amateri iz „Kola“, te članice kreativne sekcije MZ „Centar 3“. Nazočne je u ime organizatora pozdravila slamarka **Jozefina Skenderović**, a izložbu je otvorio **Ladislav Suknović**, predsjednik HKPD-a „Matija Gubec“ iz Tavankuta.

„Ove divne žene nam svake godine osiguraju divan uvod u proslavu dvaju najvećih kršćanskih blagdana. Smatram da njihovim skupnim predstavljanjem iznova potvrđujemo koliko su darovite, sjajne i koliko doista brinu o našoj kulturnoj tradiciji. Zahvaljujući njihovim autentičnim radovima i brojnim aktivnostima, naše su slamarke ocijenjene brendom Vojvodine, na čemu im svakako treba čestitati. Stoga njihovo stvaralaštvo trebamo njegovati i popularizirati“, rekao je Ladislav Suknović, poželjevši da ova

tradicionalna izložba poživljuje još dugo, a da se u njezinu realizaciju, osim „Bunjevačkog kola“, uključe i druge udruge i institucije.

U programu prigodom otvorenja nastupila je **Donna Karan**, nagrađivana recitatorica Hrvatske čitaonice.

Uskrsna izložba u vestibulu Gradske kuće u Subotici, koja je inače i prodajnog karaktera, može se pogledati do srijede 4. travnja, u vremenu od 10 do 20 sati. /D. B. P./

Prvi maturanti odjela za crkvenu glazbu subotičke Muzičke škole

Čast je svirati na katedralnim orguljama

Možda mnogima nije poznato da u subotičkoj srednjoj Muzičkoj školi postoji Odjel za crkvenu glazbu, koji svoje postojanje zahvaljuje regens choriu subotičke katedrale mr. Csabi Paskou. Cilj ovog odjela je formacija budućih crkvenih glazbenika (orguljaša, zborovođa...). Ove godine završavaju prvi maturanti ovog odjela što je bila i prigoda da jednog od njih predstavimo, kako bismo možda potaknuli i druge da pođu njihovim stopama i svoj talent iskoriste služeći Crkvi. Jedna od njih je maturantica **Emina Tikvički**. Nju smo zamolili da nam progovori o ljubavi koju osjeća prema sakralnoj glazbi, zatim kako se odlučila na ovaj smjer i što se sve tamo uči.

– Oduvijek sam se divila sličicama na kojima anđeli sviraju razne instrumente: trubu, violinu, flautu... Majci sam često postavljala pitanja da li oni samo sviraju ili pjevaju, kakav glas imaju... Ona mi je na to pitanje uvijek odgovarala sasvim mekim glasom da anđeli pjevaju lijepo, isto kao i ja.

S glazbom sam se prvi put susrela u svojoj župi „Isusova Uskrsnuća“, gdje sam s bakom i mamom redovito išla na nedjeljne mise od svoje treće godine. Bila sam jaaako radoznala i često sam, usprkos prijekoru majke da u crkvi moram biti mirna, otrčala gore na kor i divila se predivnom zvuku orgulja, koje su mi tada djelovale ogromne. Tada je kantor (pošto sam skoro sve pjesme znala napamet, iako još uvijek nisam znala čitati), primijetivši kako pjevam i da imam dobar sluh, preporučio mojim roditeljima da me upišu u glazbeni vrtić. Od pjesmice i raznih igara do učenja prvih nota vrijeme je brzo proletjelo. Usporedo s osnovnom školom završila sam nižu glazbenu školu, smjer klavir, jer sam još bila premlada pohađati smjer solo pjevanja. I tada sam se pitala što dalje?

Te iste godine, po završetku osnovne glazbene škole, otvoren je novi smjer – Odjel za crkvenu glazbu.

Odlučila sam upisati dva smjera, teorijski – opći i crkveni. Gospodin mi je podario predivan talent i odlučila sam ga njime slaviti. Smjer je interesantan i nisam se pokajala što sam ga upisala, voljela bih da smjer nastavi s radom i poslije mog završetka, isprati još mnogo generacija i popuni sve crkve u kojima nema kantora. Kroz četiri godine saznala sam mnogo toga i upoznala neke nove stvari za koje do tada nisam nikada čula. Bila sam očarana gregorijanskim koralom i svim tim starim napjevima koji su se pjevali više od tisuću godina, čitanjem i tumačenjem neuma (nota u obliku malih crnih kvadratića i puno sitnih crvenih i crnih krivudavih linija koje su razbacane oko teksta)... Vidjeti

same početke kršćanstva, putovati kroz vrijeme i vratiti se stotinama godina unatrag kroz razne filmove, romane i naravno Sveto pismo, kao glavni izvor. Ne bih izostavila ni predmet solo pjevanje koje sam toliko dugo čekala upisati, gdje imam priliku pjevati najljepša djela u povijesti glazbe poput „Ave Marie“ do raznih psalama i solističkih misnih dionica – to su uvijek najljepši trenuci, jer kako sv. Augustin kaže: „Tko pjeva dvostruko moli!“

Naravno, kao glavni predmet imamo sviranje orgulja i harmonija, gdje je program prilagođen uzrastu, jer se polako moramo navikavati na pedal (koji se svira nogama), dok se rukama svira na manualima. Velika je čast svirati skladbe na velikim katedralnim orguljama, istraživati i proučavati orgulje u više crkava, igrati se raznim bojama zvuka koje taj instrument može proizvesti i improvizirati razne varijacije liturgijskih pjesama koje primjenjujemo kako bi uljepšali svetu misu i svaki njen dio učinili posebnim za Boga.

Od drugog razreda počela sam svirati svete mise na hrvatskom jeziku u župi Uzvišenja svetog Križa. Dobila sam priliku upoznati vlč. dr.

Oskára Csizmara, surađivati s njim, naučiti osnove i vremenom se usavršavati. Osim toga, kao nezostavan hobi mi je pjevanje u subotičkom crkvenom zboru „Collegium musicum catholicum“, čija sam redovita članica od osmog razreda, s kojim uspješno nastupamo i izvodimo razne skladbe najčešće modernih hrvatskih skladatelja koje mi se posebno sviđaju.

Često me ljudi pitaju kako uspijem isplanirati vrijeme i je li to sve skupa teško? U svakom poslu postoje poteškoće, ne postoji posao koji nekada ne dosadi i u kojem je sve savršeno. Nekada je previše naporno biti cijeli dan u školi i poslije svega vratiti se kući, satima vježbati i raditi domaće zadatke, kojih uvijek dobijemo „na gomilu“. Svaki dan i sat je isplaniran s puno obveza, ali uz marljiv

rad i Gospodinovu pomoć moguće je učiniti sve, čak se uz glazbu baviti drugim granama umjetnosti, književnošću, slikarstvom, narodnim rukotvorinama, posvetiti vrijeme prijateljima, obitelji, putovati...

Sada sam maturantica. Pamtit ću sve uspomene koje ostaju iz srednje škole i čuvati znanje koje sam stekla. Cilj mi je naravno, da poslije srednje škole upišem glazbenu akademiju i nastavim slaviti Gospodina kroz čitav svoj život.

/Cs. P./

Djeca pjevala u čast Majci Božjoj i Majci Crkve

Više od pet stotina djece pjevalo je u jedanaest dječjih župnih zborova na 26. Zlatnoj harfi Subotičke biskupije, u subotu, 24. ožujka u subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije Avilske. Ova svima draga smotra dječjih zborova okupila je djecu i njihove voditelje i župnike iz: Vajske, Tavankuta, Sombora, Starog Žednika, Đurđina, Lemeša (Svetozara Miletića), kao i iz subotičkih župa: katedralne župe, Marije Majke Crkve, Isusova Uskrsnuća, sv. Roka i sv. Jurja.

Susret je počeo svetom misom koju je predvodio katedralni župnik **mons. Stjepan Beretić**, a s njim su misu slavili i svećenici koji su doveli djecu. Nakon kraće okrijepe, za koju su se pobrinuli župnici, djeca su radosno nastupila sa svojom pjesmom, mnogi praćeni i pravim orkestrima. Koordinator ove smotre, **Miroslav Stantić**, je zadovoljan što su djeca dobro otpjevala svoje pjesme na temu Marija Majka naša i Majka Crkve i to iz korizmenog liturgijskog vremena jer su tako upoznala pjesme koje ne pjevaju često, a sada će ih moći pjevati na misi. Čestitamo voditeljima zborova i župnicima koji su uložili puno truda u pripremu što se vidjelo kako na kvaliteti pjevanja tako i na vanjskom izgledu i ponašanju. /Zv/

Svećenici na sv. Misi

Djeca pobožno sudjeluju na sv. Misi

Zbor župe „Sveti Juraj“ - Subotica

Zbor župe „Marija Majka Crkve“ - Subotica

Zbor župe „Sveta Terezija Avilska“ - Subotica

Zbor župe „Sveti Josip“ - Đurđin

Zbor župe „Rođenje BDM“ - Svetozar Miletić

Zbor župe „Srce Isusovo“ - Tavankut

Zbor župe „Isusovo Uskrsnuće“ - Subotica

Zbor župe „Sveti Juraj“ - Vajska

Zbor župe „Sveti Križ“ - Sombor

Zbor župe „Su. Marko Evanđelist“ - Stari Žednik

Zbor župe „Sveti Rok“ - Subotica

Predstavnici svih zborova sa zahvalnicama

Korizmena veljača

Uz nepogodno vrijeme, izazvano obilnim snijegom i manji broj vjernika u crkvama, proslavili smo 2. veljače **Svijećicu** u Irigu, a sutradan 3. veljače proslavili smo spomendan sv. Blaža, rođendan i imendan našega župnika **Blaža Zmaića**. Slavljenik je poručio na temelju života sv. Blaža da je *iz požrtvornosti nastao blagoslov, a iz smrti život*, da bi na kraju nazočnima podijelio blagoslov grla. Želja mu je bila da s njim slave njegovi iz Slavonije, da vide i dožive s kime radi, tko mu je pretpostavljeni (biskup), vlast (općinska i pokrajinska), ravnatelj (škole), liječnik, suradnici u društvenom i crkvenom životu, prijatelji. Redovitu V. nedjelju kroz godinu, 5. veljače, slavili smo samo u Irigu, budući da su svete mise na filijalama otkazane zbog lošega vremena. Dva tjedna potom nije bilo nastave u školama. U četvrtak, 10. veljače, župnik je uz monahe **Pantolomeja** i **Atanazija** nazočio ukopu **Milana Čurčića** (97), pravoslavne vjere, najstarijeg Irižanina, dugogodišnjeg crkvenog vijećnika. Na dan Lurdske Gospe, 11. veljače, pokopana je Irižanka **Terezija Valo** (90) u Novom Sadu, da bi istoga dana za nju služena sveta misa u Irigu. Šestu nedjelju kroz godinu, 12. veljače, slavili smo uz veliki snijeg u Irigu i Vrđniku, uz župnikovu poruku: *Kršćanin sve čini na slavu Božju i dobro zna da je slava Božja na ovom svijetu upravo čovjek – spas i sreća svakog čovjeka*. U ponedjeljak, 13. veljače, rastajemo se u Šatrinčima od pok. **Katice Novak** (87), majke dviju kćeri i velike vjernice. Sutradan, 14. veljače, rastajemo se u Dobrodolu od, nesretnim okolnostima umrle **Marije Putica** (76), supruge našeg crkvenog vijećnika Mate i majke dva sina, velike crkvene žene s molitvom *da joj udijeli mir od nesretnih dana*. VII. nedjelja kroz godinu, 19. veljače, posebno je bila posjećena u Šatrinčima kada je služena sveta misa za **Istvána Szabóa** i u Dobrodolu za pok. **Mariju Putica**. Uz misu je obavljen i blagoslov svijećića i grla a poruka je glasila: *Bog traga za onim što čovjeka pritišće. On traži susret s nama, on nas želi osloboditi zloknobnog skrivanja i učiniti radosnim ljudima. Zaborav je aktualan problem u svako vrijeme. Brisanje grijeha: naše oslobođenje – spasenje. Čujmo Isusovu riječ: grijesi su ti oprosteni, ustani i hodi!* Dok smo mi slavili svete mise, u Rumi se mnoštvo opraštalo od poduzetnika, ing. **Dušana Ledenca** (64), pravoslavne vjere, graditelja crkve u Lačarku, i čovjeka koji je skupa sa svojim djelatnicima radio na obnovi župnoga doma u Sr. Mitrovići te obavljao sve radove u Irigu i na tri filijalne crkve. U subotu, 18. veljače, slavili smo misu u Irigu, a na dan ukopa u svim crkvama s vjernicima molili smo Očenaš za njegovu dušu jer župnik nije mogao biti nazočan. Čistom srijedom, 22. veljače, pepeljanjem i svetom misom uđosmo u novo crkveno vrijeme korizme s pozivom da kroz molitvu – post – milostinju životu damo smisao i dubinu i otkrijemo tragove Božje, koje je Isus želio za spasenje ljudi. Pratit će nas pobožnost križnog puta. Na I. korizmenu nedjelju, 26. veljače, poruka na misama je bila: *Korizma je vrijeme priprave: novi početak za oslobođenje, za susret s Bogom. Neka i nas nagna, povede, goni i nosi Duh kao Isusa u ovo vrijeme*.

Nedugo nakon smrti supruge **Marije** (63 godine u braku), već 27. veljače opraštamo se i od njezina supruga **Mate Putice** (86) kojega je na vječni počinak ispratio veliki broj vjernika. Mate je bio dugogodišnji vijećnik crkve u Dobrodolu, prijatelj svećenika i svih ljudi, čitatelja *Zvonika*. Župnik se oprostio riječima: *Život mu je mnogo pružio, sve mu na kraju i uzeo. Bog mu neće oduzeti ono što mu je dao i što je živio: ime, dušu, vjeru i naciju, zahvalivši mu na svemu što je učinio za obitelj, crkvu i selo*. Mjesec završavamo prijestupnim danom, 29. veljače, svetom misom za pok. **Anku Vodenac** (koju je dala služiti **Jasna Vizmeg** iz Dubrovnika), u kojoj župnik naglašava: *Crkva je kao navigacijski aparat, koji nas želi uputiti k cilju: obratite se - krenite na put! /f. f./*

Korizmena duhovna obnova za prezbitere Srijemske biskupije

U Petrovaradinu je 5. ožujka organizirana korizmena duhovna obnova svećenika Srijemske biskupije, na kojoj su sudjelovali i svećenici grkokatolici koji djeluju u Srijemu. Duhovnu obnovu vodio je o. Károly Hármáth, gvardijan u franjevačkom samostanu u Novom Sadu. Tema ove duhovne obnove je *Niste vi izabrali mene nego sam ja izabrao vas*. Korizmena duhovna obnova održana je u svjetlu Godine vjere koju je Papa Benedikt XVI. najavio 11. listopada prošle godine.

Nakon molitve srednjeg časa, nazočne je pozdravio **Berislav Petrović**, župnik u Novom Slankamenu i povjerenik Srijemske biskupije za trajnu duhovnu svećeničku izgradnju. Voditelj Hármáth u svom uvodu je pozvao svećenike na pripremu za ovogodišnji Veliki tjedan i Uskrs i prikazao tu „tajnu naše vjere“ koja sažima ključni sadržaj našeg vjerničkog života. U prvom dijelu predavač je pošao od istine da je Bog taj koji poziva svakoga od nas, takvoga kakav jest. Na primjeru poziva prvih Isusovih učenika vidi se njihovo veliko oduševljenje i snaga kojom ih Isus privlači. Petar nakon čudesnog ulova ribe, samo zato jer je bacio mrežu na drugu stranu, doživljava kako Isus sve mijenja. Treba vjerovati Isusovoj riječi, na njegovu stranu baciti mrežu, i od tada će „ljudje loviti“. Vjera je bitna: „na tvoju riječ bacit ću mrežu“, kako za Petra i apostole, tako i za svakog svećenika. Voditelj je postavio pitanje koliko je velika naša vjera, koliko svaki od nas vjeruje Isusovoj riječi? Kao što su se apostoli mogli osloniti na Isusovu riječ, tako i svaki svećenik ima „u ruci“ kao oruđe samo Isusovu riječ koja mu je jedini oslonac. Jedino Isus može dati nešto novo, obilje mnoštva riba, pružiti novi horizont. Isusov poziv je trajan, on se ne mijenja, zove svakoga da se odvoji od svijeta i prione uz njega. Svećenik mora biti svjestan da preko njega djeluje Bog, preko njega i u njemu. Radi toga je bitan stav duboke poniznosti i služenja.

U nastavku razmišljanja duhovni vođa je postavio pitanja koja mogu poslužiti i kao ispit savjesti, tj. kako evangeliziramo, govorimo li rječnikom koji razumiju naši slušatelji, posebno mladi? Iznad svega svećenik treba biti svjedok, govoriti ono što već postoji u njemu, biti svjedok istine, zato što drugi traže sigurnost. Ako je svećenik od Boga, Božji, onda će vjernici to prepoznati, naći će sigurnost koju traže. Svećenikova plemenitost, darežljivost, velikodušnost i dobrotu, privući će, probuditi u vjernicima također iste stvarnosti, ono Božje u njima. Još jedanput je naglašeno staro pravilo: „Kakav je svećenik takvi će biti i vjernici“. Duhovna obnova je nastavljena, nakon prigode za svetu ispovijed, klanjanjem u crkvi sv. Jurja u Petrovaradinu.

Tomislav Mađarević

Blagdan sv. Josipa u Zemunu

Uoči blagdana Svetoga Josipa, 18. ožujka, djeca i mladi zemunske župe Uznesenja Blažene Djevice Marije priredili su nakon prijepodnevnog svete mise iznenađenje svom župniku Jozi Duspari. Naime, njihova želja je bila da zbog školskih obveza, na svoj način čestitaju župniku imendan dan ranije.

Program koji su priredili za tu prigodu sastojao se od pjesme posvećene sv. Josipu koju su odsvirali i otpjevali talentirani mladi ljudi, inače veoma angažirani što se tiče i drugih aktivnosti unutar župe. Ovaj kratki program bio je na najljepši mogući način upotpunjen recitacijama koju su izveli najmlađi, također svima dobro poznati župljani, Anamarija, Katarina i Dario. Da bi iskazali svoju zahvalnost župniku, oni su mu tom prigodom predali i buket cvijeća ali i otpjevali pjesmu čiji

tekst upravo dotiče ovu temu. Na kraju programa vlč. Jozo je od srca zahvalio djeci i mladima koji su se potrudili da iznenađenje zaista bude prijatno i istaknuo kako je ponosan na njih.

Na sam blagdan Svetoga Josipa, 19. ožujka, slavljena je poslijepodneva svečana sveta misa. U svojoj homiliji župnik je tom prigodom istaknuo da bi svi trebali, poput zaručnika Blažene Djevice Marije, bez straha, braniti i čuvati svoju obitelj. *Ono što je možda još važnije, dodao je on, jest da to možemo činiti bez straha, oslanjajući se na Božju providnost.* Ovo svečano euharistijsko slavlje uzveličano je pjesmama posvećenim sv. Josipu koje su s puno ljubavi darovali svom župniku članovi zbora „Sv. Cecilija“. Na samom kraju svete mise župnik je izrazio zadovoljstvo što može podijeliti radost povodom svog imendana sa župljanima te je osobito zahvalio članovima zbora na tome što su otpjevali i njegovu omiljenu pjesmu „Pelikane nježni“.

Danijela Lukinović

Proslava sv. Josipa u Srijemskim Karlovcima

U župi u Srijemskim Karlovcima u Kapeli Gospe od Mira, 19. ožujka svečano je proslavljena blagdan svetog Josipa. Svečano misno slavlje predvodio je župnik vlč. Ivan Rajković. Slavlje je svojim pjevanjem uzveličao crkveni zbor crkve Presvetog Trojstva iz Srijemskih Karlovača.

Katolici u Srijemskim Karlovcima tradicionalno slave ovaj blagdan u Kapeli Gospe od Mira, gdje u ovoj godini ovom misom kalendarski počinje niz liturgijskih događanja u Kapeli Gospe od Mira. U prigodnoj propovijedi župnik vlč. Ivan Rajković je podsjetio i usporedio život svetog Josipa zaručnika BDM, s današnjim životom u obitelji i ukazao na nepromjenjive vječne vrednote koje nam je dao sveti Josip. Rajković je posebno je istaknuo: *Sveti Josip poručuje da ostanemo vjerni svojim obiteljima, jer čovjek u svojim obiteljima je zaštićen kao što je Isus Krist u obitelji Josipa i Marije bio zaštićen, dok nije stasao da krene na svoj put.*

Župnik je posebni naglasak stavio na muškarce u obitelji i u crkvi, jer je na misama u crkvi puno manje muškaraca. Također je u obitelji ukazao na odgovornost muškarca, koju ne trebaju odbacivati.

Tomislav Mađarević

Blagdan sv. Josipa u Čereviću

Župa sv. Josipa u Čereviću u Srijemskoj biskupiji organizirala je proslavu svoga zaštitnika. Svečano euharistijsko slavlje 19. ožujka predvodio je vlč. Ivan Rajković župnik župe u Srijemskim Karlovcima, uz koncelebraciju dekana petrovaradinskog dekanata preč. Tomislava Kovačića, mjesnog župnika vlč. Marka Lončara i vlč. Marka Loš župnika župe Petrovaradin-3, vlč. Stjepana Barišića župnika župe Petrovaradin-2 i preč. Stjepana Klaića župnika u Indiji koji nekada bio župnik župe Čerević.

Na početku slavlja nazočne je pozdravio domaći župnik. U prigodnoj propovijedi dekan preč. Kovačić je usredotočio misli nazočnih na stvarnost i djelo svetog Josipa i istaknuo: *On je svetač koji puno govori s malo riječi, sveti Josip mora biti uzor u životu kako treba živjeti u Božjem svjetlu i ljubavi, da bismo pobjedili sve nevolje koje imamo.*

Na koncu razmišljanja dekan Kovačić poručuje i potiče na neke od najvećih vrлина svetog Josipa na koje bi se trebali ugledati,

dati, njegovu skromnost, samozatajnost i otvorenost sv. Josipa da čuje Božji glas i da ga slijedi. To je najvažnije što očevi današnjih obitelji trebaju naučiti od ovog, svima dragog, sveca. Euharistijsko slavlje je i pjesmama svetom Josipu uzveličala skupina pjevača iz župe Beočin i Čerević.

Tomislav Mađarević

Papa Benedikt u apostolskom pohodu Meksiku

Papa Benedikt XVI. stigao je u petak 23. ožujka u svoj prvi posjet Meksiku. „Dolazim kao hodočasnik vjere, nade i ljubavi“. Tim je riječima papa Benedikt XVI. započeo svoj kratki pohod jednoj od najvećih i vjernicima najbrojnijih katoličkih zemalja Latinske Amerike.

Želio bih svim Meksikancima i stanovnicima Latinske Amerike stisnuti ruku – rekao je papa Benedikt u svom prvom nastupu tijekom 23. apostolskog putovanja, što je narod pozdravio velikim oduševljenjem, jer je osjetio ljubav brata, tako da su mnogi povikivali „Ti naš meksički brat“.

U svom prvom govoru u zračnoj luci u Guanajuato, u koju je stigao u večernjim satima, nakon petnaestosatnog leta, Papa je osudio trgovinu drogama i politička pokrića te trgovine te ohrabrio Meksikance da ne odustaju od nade u promjenu društva nabolje. Osvrnuvši se na obilježavanje 200. obljetnice neovisnosti Meksika i na ulogu Gospe Guadalupke, zaštitnice te zemlje, iznio je i značenje poruke koju su 2007. biskupi uputili zemljama Latinske Amerike. Čak i ako trenutačni uvjeti i strukture nisu zadovoljavajući i čine se krutima i neprobojnim, kršćani trebaju „djelovati kao kvasac u društvu“ i „pridonijeti međusobnom poštovanju i mirnom suživotu, temeljenom na nepovredivosti dostojanstva svakog ljudskog bića“. To je i temelj vjerske slobode u pravom smislu riječi, rekao je Papa.

U zračnoj luci dočekali su ga meksički predsjednik Felipe Calderon, kao i brojni biskupi iz Meksika, ali i cijele Latinske Amerike, na čelu s domaćinom leonskim nadbiskupom Jose Guadalupe Martinom Rabagom i predsjednikom Meksičke biskupske konferencije i ujedno predsjednikom Vijeća biskupa Latinske Amerike nadbiskupom Carlosom Aguiarom Retesom. Uz meksički narod papa Benedikt XVI. pozdravio je u zračnoj luci i sve narode Latinske Amerike, koje su tamo zastupali njihovi biskupi.

Papa, smiren i odmoren, premda je putovanje trajalo gotovo petnaest sati, sa svoje je strane priznao da je željno očekivao ovaj susret. Autor enciklike o ljubavi nije mogao propustiti da se ne osvrne i na teško stanje siromaha, beskućnika i bolesnika kao i svih kojima je ugrožen život u toj zemlji te je istaknuo potrebu da im se pruži prikladna pomoć. Ponovio je kako Crkva nije neka politička sila ni politička stranka, već moralna stvarnost i moć koja na etičkom području mora odigrati svoju ulogu. Treba uvijek iznova provjeravati radi li se dostatno na društvenom području na ovom kontinentu. To je, prema njegovim riječima, pitanje savjesti.

Benedikt XVI. dobro poznaje crkveno i društveno stanje u Meksiku, jer je još kao kardinal u više navrata posjetio tu zemlju. „Dobro su mi poznate meksičke ljepote, ali i problemi povezani s trgovinom droge i nasiljem“. Papa je svjestan da i Crkva u tome snosi veliku odgovornost. Primijetio je kako nada stvarno mijenja konkretnu egzistenciju svakog pojedinca. Ukoričena u narod nada širi svijetlo u tmini, koja zahvaća i zarobljava zemlju, koja je pozvana živjeti nadu u Boga, pretvarajući je u stav duše i konkretne obveze za zajednički hod prema boljem svijetu. Treba ići naprijed bez oklijevanja u izgradnji društva utemeljenog na dobru, trijumfu ljubavi i promicanju pravde.

Već prvog dana Papa je osvojio Meksikance spontanim gestama, koje je prenijela meksička televizija u svim dnevnicima. U zračnoj luci dočekalo ga je oko 100.000 vjernika, koji su ga pozdravljali uz 35 km dugu cestu kojom je prolazio papamobil do zavoda Miraflores, gdje će odsjesti do ponedjeljka, kada će produžiti svoje putovanje na Kubu. Ondje ga je dočekala i skupina djece invalida, kojima je posvetio posebnu pozornost, nastojeći ih utješiti i ohrabriti. /IKA/

Vatikan: Tisuću misionara ubijeno od 1980. godine

Najmanje tisuću misionara ubijeno je u svijetu od 1980. do 2011. godine, pišu vatikanske novine *L'Osservatore Romano*.

Broj nasilno usmrćenih muškaraca i žena koji su diljem svijeta naviještali Krista objavljen je tijekom vikenda u kojemu je održana 20. talijanska „Molitva i post u znak sjećanja na misionare mučenike“.

Spomendan se svake godine slavi 24. ožujka, na obljetnicu ubojstva nadbiskupa Oscara Romera (1917-1980), ubijenog tijekom mise u San Salvadoru. I danas kršćanske misionare progone i ubijaju zato što žele promijeniti logiku sebičnosti i nepravde, izjavio je za vatikanski list Gianni Cesena, voditelj Talijanskih papinskih misijskih djela. /IKA/

Pokrenuta kauza za proglašenje blaženim kard. Kuharića

„Budući da se ispunila kanonska dob i da slavimo 10. obljetnicu smrti blagopokojnog kardinala Franje Kuharića, ujedno primjećujući kako traje i raste vjernička i molitvena povezanost s blagopokojnim kardinalom, kao i na temelju osobnog poznavanja, posebno iz razdoblja života u njegovoj blizini i u zajedništvu s njime, od 1997. do njegove smrti, u ranim jutarnjim satima 11. ožujka

2002. godine, odlučio sam poduzeti što traži Crkva kako bi se ispitala mogućnost za pokretanje kanonskog postupka o životu i kršćanskim krepostima blagopokojnog kardinala Kuharića. Stoga ću narednih dana imenovati postulatore u kauzi“, izvijestio je zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bo-

zanić, predvodeći misu za blagopokojnog kardinala Kuharića 10. ožujka u zagrebačkoj katedrali. Vjernike, koji su tu kardinalovu odluku pozdravili spontanom pljeskom, kardinal Bozanić pozvao je da od ovoga dana na Ured postulature Zagrebačke nadbiskupije dostavljaju svoja svjedočanstva o kardinalu Kuhariću. „To će pomoći sustavnom očuvanju spomena toga velikog sina Crkve i hrvatskoga naroda, ali će prikupljeni materijali biti ujedno temelj za onaj postupak kojim Crkva vrednuje život nekoga vjernika u svjetlu Evanđelja i prosuđuje njegovu vrijednost u smislu primjera za nasljeđivanje istih kreposti“, rekao je kardinal Bozanić, podsjećajući da je u svojoj oporuci blagopokojni kardinal Kuharić napisao: „Kao zagrebački nadbiskup i metropolit molim svoju veliku duhovnu obitelj – Zagrebačku nadbiskupiju i cijelu Crkvu u hrvatskom narodu da čuva i živi cjelovitu katoličku vjeru u osobnom, obiteljskom i narodnom životu“. /IKA/

Preminuo umirovljeni splitsko-makarski nadbiskup Ante Jurić

Umirovljeni splitsko-makarski nadbiskup Ante Jurić preminuo je u utorak 20. ožujka u Puli u 90. godini života, 65. svećeništva i 24. biskupstva.

Rođen je 17. svibnja 1922. u Vranjicu. Završio je klasičnu gimnaziju u Splitu, a Katolički bogoslovni fakultet u Zagrebu. Za svećenika je zaređen 18. svibnja 1947. u Vranjicu. Obnašao je sljedeće službe: od 1947. do 1953. bio je župnik u Desnami; u Splitu je od 1953. do 1957. stariji prefekt i vicerektor u Dijecezanskom sjemeništu; od 1957. do 1963. rektor istoga sjemeništa; od 1968. do 1970. duhovnik u Bogoslovnom sjemeništu; od 1970. do 1978. duhovnik u Dijecezanskom sjemeništu; od 1978. do 1988. župnik je, dekan i biskupski vikar u Makarskoj. Nadbiskupom splitsko-makarskim imenovan je 10. rujna 1988., a za biskupa je zaređen 16. listopada te godine u Splitu. Umirovljen je 17. lipnja 2000. godine. /IKA/

Priopćenje Apostolske nuncijature u RH

Apostolska nuncijatura u Republici Hrvatskoj priopćuje da je 10. ožujka papa Benedikt XVI. imenovao apostolskim nuncijem u Južnoj Africi, Namibiji, Botswani i Swazilandu sadašnjeg apostolskog nuncija u Republici Hrvatskoj mons. Marija Roberta Cassarija, naslovnog nadbiskupa Tronta. /IKA/

BBC opravdava grubo tretiranje kršćanstva u medijima

Kršćanstvo bolje podnosi grublje tretiranje u medijima nego ostale religije, smatra generalni direktor BBC-a Mark Thompson, govoreći o napadima na kršćansku vjeru u britanskim i svjetskim medijima.

Kršćanstvo ima stalan udio u kulturnom obrascu „prilično širokih okvira“, rekao je šef britanske televizije. Ostale religije povezane su, međutim, s nacionalnim manjinama i stoga zahtijevaju puno osjetljivije ophođenje. Tako islam „gotovo u cijelosti“ prakticiraju ljudi koji su već na neki drugi način izolirani ili podvrgnuti predrasudama, tvrdi Thompson.

Za muslimanske vjernike satiričko i podcjenjivačko prikazivanje proroka Muhameda ima, prema Thompsonovim riječima, jednak učinak kao prikazivanje dječje pornografije. Neuspjeh zagovornika sekularizma je u tome što ne mogu ni zamisliti „kako može osjećati blasfemiju netko tko je realist u svojim vjerskim uvjerenjima“, kaže generalni direktor BBC-a, koji sebe opisuje kao pobožnog katolika. Treba dobro razmisliti o tome je li nešto izrečeno u ime slobode izražavanja utječe na ugrožavanje ili isključivanje npr. židova, sikha, hinduista ili muslimana. Thompson je rekao da BBC nikad ne bi ni razmišljao o tome, a kamoli emitirao satiričku produkciju o muslimanima, kao što je „Jerry Springer: The Opera“. Godine 2005., kada je prikazan musical koji na zub uzima kršćanske teme, izazvao je, prema medijskim izvješćima, više od 45.000 prosvjednih reakcija. Mnogi su komentirali da o proroku Muhamedu i islamu nema takve emisije. /IKA/

Izdanja

Bog – mala povijest Najvećega

Obvezno štivo za ateiste, agnostike i vjernike autora Manfreda Lütza u izdanju *Verbuma*.

Božja prisutnost – Otkrivanje smisla euharistije

Knjiga Bernharda Körnera u izdanju *Kršćanske sadašnjosti*.

Pohvala dokolici

Verbum objavio knjigu Josefa Piepera.

„Tri temelja duhovnog života“

Knjiga Moritza Meschlera, objavio *Verbum*.

Izabrani sudionici Uskrs festa 2012.

Izabrani su sudionici ovogodišnjeg Uskrs festa, našeg najstarijeg festivala kršćanske glazbe, koji će se održati 15. travnja 2012. u Koncertnoj dvorani „Vatroslava Lisinskog“ u Zagrebu.

Organizatori festivala – Ured HBK za mlade i Hrvatski katolički radio – objavili su rezultate u HKR-ovoj glazbenoj emisiji „Sacro ritam“. Glazbenici – bilo pjevači, bilo sastavi – dolaze iz svih krajeva zemlje, te je na neki način festival „naj-hrvatskiji“. Izvođači Uskrs festa 2012. – njih 20, od ukupno 61 prijavljenog – izabrani su od strane tekstualne i glazbene komisije i dolaze iz 14 hrvatskih gradova (Đakovo, Zagreb, Županja, Kostrena, Split, Požega, Mađarevo, Rijeka, Vrpolje, Dugo Selo, Varaždin, Velika Mlaka, Josipovac, Rovinj) i jednog srbijanskog, iz Subotice u Vojvodini.

I ove 2012. zastupljen je velik broj debitana što opetovano potvrđuje da je hrvatska duhovna scena vrlo živa, ali i kreativna. Naime, kritika najavljuje da će izdanje festivala stilski biti, do sada, možda najraznovrsnije. Zanimljivost je što su neki od pjevača sudjelovali i na televizijskim natjecanjima talenata na kojima su ostvarili zapažene rezultate.

Uskrs fest 2012. medijski prati 16 novinskih kuća.

Abecedni popis izvođača Uskrs festa 2012.:

Aledory – Jer Ti me voliš (Rijeka)
Antonio Tkalec – Ti me poznaješ najbolje (Varaždin)
Apostoli mira – Hvali dušo moja Gospoda (Mađarevo)
Damir Topić i klapa Levanda – Jedini put (Zagreb)
Danijel Svalina – Da spoznam (Đakovo)
Davor Terzić & Metanoia – Kirie (Rovinj)
Ivana Janko – Duši život da (Zagreb)
Ivo Šeparović – Trag vremena (Zagreb)
Katja Budimčić – Dao si mi dar (Kostrena)
Ljubo Vuković i Maja Tadić – Beskrajno si svet (Zagreb – Rijeka)
Marija Jaramazović & VIS Proroci – Slavit ću Gospodina (Subotica)
Petra Antolić i Quartet Mystique – Samo tu moj Bože (Zagreb)
Petra Lešković – Samo ljubav (Zagreb)
Sliryc 33 – Sumnja (Dugo Selo)
Sperantes – Nevera (Split)
VIS Mir – Tvoje ime je ljubav (Županja)
VIS Risus – Aleluja (Požega)
VS Trinity – Gospodine (Josipovac)
Zbor Barka – Slava Bogu (Velika Mlaka)
Zvonimir Kalić – Osloni se na Krista (Vrpolje)

Natječaj „Moj lijepi zavičaj“

Hrvatsko nacionalno vijeće, Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata i NIU „Hrvatska riječ“ raspisuju nagradni literarni i likovni natječaj za učenike osnovnih i srednjih škola koji pohađaju nastavu na hrvatskom jeziku ili predmet Hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture, kao i za učenike – članove hrvatskih udruga kulture u Vojvodini na temu „Moj lijepi zavičaj“ u čast 100. obljetnice rođenja pisca Ante Jakšića i 150. obljetnice rođenja pjesnika Ante Evetovića Mirosljuba.

Literarni radovi (pjesma, proza u obliku kratke priče ili sastavka) mogu biti pisani hrvatskim standardnim jezikom, te u mjesnim hrvatskim govorima (bunjevačka i šokačka ikavica). Likovni radovi mogu biti rađeni u svim tehnikama, na formatima maksimalne veličine bloka 5. Radovi trebaju sadržavati sljedeće podatke: ime i prezime učenika, razred, naziv škole i mjesta, ime i prezime učitelja, nastavnika ili profesora (mentora).

Radove je potrebno poslati na adresu: Preradovićeve 13, 24000 Subotica.

Rok za predaju radova je 20. svibnja 2012. godine.

Autori najboljih radova bit će nagrađeni na završnoj svečanoj akademiji za najuspješnije učenike u lipnju 2012. godine.

Dotadne informacije mogu se dobiti kod Anđele Horvat, članice IO HNV-a zadužene za obrazovanje na telefon: +381/646590686 ili putem e-maila: obrazovanje@hmv.org.rs.

Natječaj za „Prepekovo proljeće“

HKUPD „Stanislav Prepek“ iz Novog Sada raspisao je natječaj za najbolja pjesnička ostvarenja učenika povodom književne manifestacije „Prepekovo proljeće“ i to za učenike osnovnih i srednjih škola, a tema pjesme je proizvoljna. Pjesme je potrebno poslati do 10. travnja na adresu Društva:

Cara Dušana 4, Novi Sad ili na

e-mail marijansabljak43@gmail.com.

Uz pjesmu je potrebno navesti ime i prezime, adresu, školu, razred i kontakt telefon autora. Nagrađene će biti po tri pjesme iz svake kategorije koje će biti objavljene u zbirki pjesama „Prepekovo proljeće 2012.“ Primjerak zbirke bit će uručen svim sudionicima natječaja. „Prepekovo proljeće“ će se održati 21. travnja 2012. u prostorijama Društva u ulici Cara Dušana 4, s početkom u 17 sati. Sve ostale informacije možete dobiti na telefon: 064/317-64-64.

Sretan Uskrs!

U temelje našeg naroda, pa i Europe, duboko su ugrađene kršćanske vrijednosti kojima se vodimo u našem djelovanju.

Najveći kršćanski blagdan – Uskrs – vraća svima nama vjeru u pobjedu Dobra, i u ne uvijek dobra vremena. Ohrabreni porukom Uskrsa, želimo svima nama mir u obiteljima i u društvu u kojem živimo!

Hrvatsko nacionalno vijeće

1. 04. 2012.

Cvjetnica

Procesija:

Mk 11,1-10 ili Iv 12,12-16

Misa:

Iz 50,4-7;

Ps 22,8-9. 17-18. 19-20. 23-24;

Fil 2,6-11;

Mk 14,1-15,47

Pri kraju svog zemaljskog života Isus slavno ulazi u Jeruzalem proslaviti pashu. Taj njegov trijumfalni ulaz nije bio drugo nego blijedi preludij duhovnog trijumfa do kojeg će preko trpljenja i smrti na križu prispjeti k uskrsnuću od mrtvih. Ovakav smjer Isusova hoda poziv je, a ujedno i izazov za svakoga od nas vjernika. Dati prednost ovozemaljskoj slavi, a zapostaviti Božju slavu i slavu ustrajne borbe protiv Zla, napast je koja nas nikad ne ostavlja na miru. Više zadovoljava primiti pohvale i časti ovoga svijeta, nego čekati nagradu od Boga poslije smrti. No, potrebno je ustrajati, jer pobjeda je tek na kraju borbe. Toliko smo puta i sami iskusili kolika je naša nepostojanost. Donosimo dobre odluke, obećanja, a koliko smo u njima ustrajni? Neka nas Isusova vjerna ustrajnost na putu žrtve u tom uvijek nadahnjuje i jača, jer kruna patnje i križa jest uskrsnuće na život vječni.

15. 04. 2012.

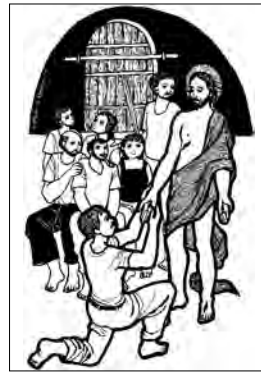
2. uskrсна nedjelja

Dj 4,32-35;

Ps 118,2-4. 13-15. 22-24;

1 Iv 5,1-6;

Iv 20,19-31

Blaženi koji ne vidješe a vjeruju u Boga! Vjera je milost, ona nadilazi čisti razum. Vjera ustvari znači: iz povjerenja se prepustiti Bogu, a ne osloniti se na ono što je očima vidljivo, opipljivo i provjerljivo. Vjerujemo Bogu, jer se objavio. Njegovu objavu potvrđuje Crkva, te svjedočanstvo onih koji su u njezinu krilu, po Božjem odabiru i djelovanjem Duha Svetoga, napisali svete knjige. Vjera ima svoju zaslugu, blagoslovljena je. Blagoslov vjere je u tome što nas ona sjedinjuje s Bogom, upućuje nas na pravi put spasenja i oslobađa nas tjeskoba sumnje. Vjera učvršćuje nadu te oslobađa od beznađa, tuge, izgubljenosti. Vjera nas uzdiže iz materijalnog života ka duhovnom postojanju, te nam pruža predokus radosti kojom sveti već gledaju lice Božje.

8. 04. 2012.

Uskrs

Dj 10,34a. 37-43;

Ps 118,1-2. 16-17. 22-23;

Kol 3,1-4 ili 1 Kor 5,6b-8;

Iv 20,1-9

ili za popodneve mise

Lk 24,13-35

Što to apostola Ivana nuka da trči ka grobu? On je, poput pravog prijatelja, do kraja ispratio Isusovu pashalnu dramu. Evanđeoska tvrdnja da još ne upoznaše Pisma nam stoga zvuči nevjerojatnom, ta Isus ih je u svemu poučio. Ali upravo je tako bilo, jer stvarno još nisu razumjeli Pisma, pa ni Ivan. Bog i njegovi planovi su toliko drugačiji od naših predodžbi, da i danas ima onih koji su mu jako blizu, a ne poznaju Pisma. No, Ivan vidje i povjerova. Zar je prazan grob bio dovoljan da mu rasprši sve nedoumice? Sumnjam. Ono što razum nije shvatio, ljubav je pomogla da oči vjere prepoznaju a srce povjeruje u uskrsnuće. Uskrsna radost zrije na tlu vjerne ljubavi istinskog prijateljstva. Isus nas stoga poziva da mu pristupamo kao istinski prijatelji.

22. 04. 2012.

3. uskrсна nedjelja

Dj 3,13-15. 17-19;

Ps 4,2. 4. 7-8. 9;

1 Iv 2,1-5a;

Lk 24,35-48

Isus je na ovaj svijet došao da čovječanstvu ponudi spasenje, te je providio da ono, posredstvom Crkve, dopre do svih naroda. Zbog toga je, od samog početka svog javnog djelovanja, izabrao učenike da budu s njim i živeći s njime nauče slijediti njegov primjer i upute, te budu formirani za njegove kvalificirane svjedoke među narodima. U Isusovoj životnoj školi oni su ponajprije naučili prihvaćati volju Očevu, tj. ljubiti križ i odricati se sebe samih, osobito radi posvećivanja radu oko spasenja duša. Ukazanjima poslije uskrsnuća utvrdio ih je u onomu za što ih je odgajao, te im je otvorio pamet i srca da razumiju Pisma. Poslao ih je da po njihovu svjedočanstvu spasenje dopre do svih naroda. Oni su svoje učinili, a danas na tu istu zadaću Isus šalje nas, koji smo pozvani svoje živote darežljivo darivati kao svjedočanstvo za Isusa, navješćujući tako svojim životima da je Isus spasitelj svakog čovjeka.

25. ožujka

Blažena Jozafata Mihelina Hordaševska

(* 20. studenog 1869. + 25. ožujka 1919.)

- Peto od devetero djece ● pomagala u očevoj radionici ● privređivala za kuću ● sagorjela u službi siromašnih ●
- puno patila od kleveta ● umrla od tuberkuloze kostiju ● njezine sestre pretpjele strašne progone ●
- prateći ukrajinske izbjeglice red se proširio po svem svijetu ● tijelo joj počiva u Rimu ●

Mladost

Blažena Jozafata Mihelina je rođena 20. studenog 1869. u Červenohradu pokraj Lvova u Ukrajini. U to je vrijeme Červenohrad bio na području Austrougarske. Između dva svjetska rata bio je u Poljskoj. Grad danas broji više od 80.000 stanovnika. Rođena je kao peto od devetero djece. Njezin je otac bio stolar. Sva su djeca pomagala ocu u radionici. Kako u siromašnoj obitelji nije bilo novaca za školovanje djece, Mihelina je rano počela privređivati za kuću. Siromašni su roditelji odgajili svoju djecu u kršćanskim krepostima i u velikoj pobožnosti. Tako je u Mihelini niklo sjeme duhovnoga zvanja. Godine 1888. je sudjelovala u duhovnim vježbama, koje su vodili redovnici bazilijanci. Prigodom tih duhovnih vježbi upoznala se s uglednim misionarom bazilijancem, ocem Jeremijom Lomnickim. Otac Jeremija prihvatio je duhovno vodstvo mlade djevojke. Isti će redovnik biti desna ruka za Mihelinu kad je trebalo osnovati redovničku zajednicu. Mihelina se sva dala na različite vidove apostolata. Okupljala je vjernike. Članove bratovštine Presvetoga Srca Isusova je oduševljavala za sudjelovanje u liturgiji, u liturgijskom pjevanju i u djelima milosrđa. Konačno je ocu je Jeremiji povjerala svoju želju da se posveti Bogu kao redovnica.

120 godina stara redovnička zajednica

U to su vrijeme u Ukrajini djelovali bazilijanci i bazilijanke jedine redovničke zajednice bizantskog obreda. Sestre bazilijanke žive kao klauzurne sestre. Kad je Mihelina odlučila stupiti u samostan, oci bazilijanci su odlučili osnovati novu redovničku zajednicu bizantsko-ukrajinskog obreda, koja bi živjela samostanskim životom, ali bi bila više okrenuta pastoralu. Tu je ideju podržavao i isusovac Ščepkovský. Trebalo

je proširiti župni pastoral, a nedostajao je odgoj djece i ženske mladeži. Žuželjski župnik Seleckoy i bazilijanac Lomnický su zajedno s Jozafatom Mihelinom Hordaševskom odlučili osnovati prvu otvorenu redovničku zajednicu istočnoga obreda. Nova družba je počela s tri siromašne djevojke skromne naobrazbe. Bile su sretne što i one mogu služiti Bogu kao redovnice. Dale su se na službu najsiromašnijim slojevima društva. Konačno, 24. kolovoza 1892. godine proslavljeno je Mihelinino oblačenje. Dobila je redovničko ime Jozafata po svetom ukrajinskom mučeniku Jozafatu.

Kongregacija Službenica Bezgrješne Marije

Nova redovnička družba je ustanovljena 28. kolovoza 1892. godine na svetkovinu Preminuća Presvete Bogorodice u selu Žužel u zapadnoj Ukrajini. Toga se dana prema julijanskom kalendaru slavi Uznesenje Blažene Djevice Marije – Velika Gospa. Uz klauzurne sestre bazilijanke ukrajinski su katolici sada dobili redovničku zajednicu koja će biti posve zauzeta oko župnog pastorala. Sestre su se starale za bolesnike. Skupljale su i

ljekovito bilje, pa su tako pripravljale lijekove. Već 1893. su osnovale prvu osnovnu školu, dale su se na službu siročadi, predavale su vjeronauk, a podupirale su i osnovno obrazovanje jednostavnog svijeta. Imale su na brizi čistoću i urednost crkve, šile su liturgijsko ruho i poučavale liturgijsko pjevanje. Zajednica je 1900. godine već imala 101 sestru. Djelovale su na području tri biskupije u 15 centara. Od 1902. godine sestre nove kongregacije već djeluju i u Kanadi, od 1906. u Hrvatskoj, pa u Brazilu. Od 1928. godine na poziv blaženoga biskupa Pavla Petra Gojdiča sestre su počele djelovati i u Slovačkoj. Godine 1919. te su redovnice već imale 23 kuće, u kojima su djelovale 123 monahinje. Na početku Drugoga svjetskog rata su imale 92 kuće sa 600 monahinja. Dolaskom komunističkoga režima sve su kuće oduzete, 36 monahinja je uhićeno i deportirano u Sibir, dok su druge mučene u zatvorima ili su bile na prisilnom radu u tvornicama. Duhovnost blažene Jozafate se ni tada nije ugasila. Zajedno s brojnim ukrajinskim katolicima i sestre su izbjegle, te su osnivale nove samostane u Kanadi, Sjedinjenim Američkim Državama, Brazilu, u Francuskoj, Engleskoj i Njemačkoj.

Sestra Jozafata je puno patila u životu. Patnje su dolazile zbog nesporezuma, zbog kleveta i zavisti. Razboljela se od tuberkuloze kostiju. Bolest je brzo napredovala, sve do 25. ožujka 1919. godine, kada je umrla u 49. godini života. Nakon pada komunizma, 1990. godine Ukrajina je stekla nezavisnost. Tada su se u Ukrajinu vratile mnoge po svijetu raspršene službenice Bezgrješne Marije, da i one pridonesu obnovi vjerskog života u staroj domovini. Blažena Jozafata je sahranjena u jednom starom groblju, a 1982. godine njezini posmrtni ostaci su preneseni u generalnu kuću Družbe u Rimu. Blaženi papa Ivan Pavao II. je 2001. godine posjetio Ukrajinu, i tom je prilikom u Lvovu proglasio blaženom Jozafatu Hordaševsku.

Govori vam sluga Božji o. Gerard Tomo Stantić

Dijete junačke Majke...

Piše: o. Ante Stantić, OCD

Isus, dok je visio na križu, nije bio sam u trpljenju. Zajedno s njime je trpjela i njegova Majka Marija. Majka Božja pokazala je svoje junaštvo kada je stajala podno križa na kojem je njezin Sin visio i umirao. Umro je u teškim mukama na križu. U logici te istine, sluga Božji o. Gerard poučava kako živjeti da bismo postali djeca „Junačke Majke“ koja pod križem, skupa sa svojim Sinom trpi i su-umire, te zapisuje: „Na vatri ljubavi ložit ću cvijeće kreposti. Njezin primjer mora slijediti njezino dijete. Svakom ću žrtvovati svoju volju i tako ću slijediti ljubaznu Majku. Ona je većma voljela onoga tko ju je uvrijedio. Taj joj je bio biće najmilije“.¹

Ovaj navod, u malo riječi, opisuje jednu od navlastitosti Gerardova štovanja Majke Božje. Štovanje Majke Božje nije samo „pobožnjačko“, po kojem se Majci Božjoj utječemo, primjerice samo za naše materijalne potrebe. Sluga Božji, u drugim navodima, ne isključuje utjecanje Majci Božjoj i u ljudskim potrebama, ali upozorava da u štovanju Majke Božje treba prvenstveno moliti i nastojati da uistinu postanemo „djeca junačke Majke“. Da bismo postali djeca Božja, i djeca junačke Majke, nezaobilazno je sredstvo „vatra ljubavi“ prema Bogu i bližnjemu. Moramo imati onakvu „vatra ljubavi“ kakvu je imala Majka Božja pod križem na kojem je bio razapet njezin Sin. Marijina ljubav, u trpljenu sa Sinom, bila je velikodušna u ljubavi, slobodna od sebeljublja, jer je: „Većma voljela onoga tko ju je uvrijedio. Taj joj je bio najmilije biće“. Žalosna Majka Božja pod križem je stoga uzor duši koja je slobodna od sebeljublja. Gospa, kako je u navodu zapisao, „Većma je voljela onoga tko ju je uvrijedio. Taj joj je najmilije...“!

Ovaj vrlo „zgnusnuti“ navod iz Gerardovih rukopisa, po svome sadržaju zapravo ističe da Gospa, iako

žalosna jer je i sama trpjela sa svojim Sinom, zbog njegovog umiranja i smrti na križu, nije mrzila one koji su joj Sina razapeli na križ. Trpi i su-umire sa svojim Sinom zbog spasenja ljudi iako su grešnici. Njezino je trpljenje kao i njezinog Sina na Križu, puno velikodušne ljubavi, vezano za spasenje ljudi koje ne isključuje ni grešnike, koji vrijeđaju njezinoga Sina.

Gerard posvješćuje i aktualizira i svoj redovnički i svećenički poziv: biti „junačko dijete“ u evanđeoskom značenju te riječi: 1) „Na vatri ljubavi ložiti cvijeće kreposti“ po Marijinom uzoru pod križem; 2) Da to zahtijeva „žrtvovanje vlastite volje“!; 3) Da je ta ljubav velikodušna i nesebična jer „voli“ sve ljude pa i grešnike! To su odlike „dijete junačke Majke“!

Kako je sve ovo „suvremeno“ i u skladu s onim što o Majci Božjoj naglašuje II. vatikanski koncil, koji, među ostalim, tvrdi: „Crkva (a to smo svi mi koji smo kršteni) opravdano gleda na Onu koja je rodila Krista, začeta po Duhu Svetome i rođena od Djevice, da se on po Crkvi rađa i raste u srcima vjernika. Ta je Djevica u svom životu bila uzornog materinskog osjećaja kojim trebaju biti prožeti svi koji rade u apostolskoj misiji Crkve na preporodu ljudi“.²

U ova naša vremena mase se sliježu u svetišta Majke Božje, posebno u Lourdes, u Fatimu. Mase hodočaste u Međugorje, iako o Međugorju Crkva nije još rekla svoj pravorijek. Koje su nakane masa koje se sliježu u spomenuta svetišta? Da li je uvijek na prvom mjestu duhovno dobro vlastite duše, spasenje svijeta, kako Gospa želi, ili su samo osobne duhovne i materijalne potrebe? Da li im je u nakanama i opće dobro Crkve, kojoj pripadaju?

Majka Božja poručuje, po svojim svetištima, da je potrebna i pokora i zadovoljština i za grijeh ljude.

Gerard, dok želi biti „sin junačke Majke“ pun je „pažnje na Isusa“, to jest pun vjere, ufanja i ljubavi, „motri Isusa i Majku“, s nakanom rasta u duhovnom životu s eklezijalnom nakanom!

Boraveći u ilegali kod franjevacu u Subotici (1945-1948) čini zadovoljštinu za grijeh svijeta, posebno postom i molitvom, gotovo do iznemoglosti, kako svjedoči subotički gvardijan franjevac o. Radoslav Kujundžić u čijem samostanu naš sluga Božji boravi u spomenutom razdoblju. U subotičkom franjevačkom samostanu o. Gerard se sklonio po savjetu biskupa Budanovića jer su ga komunisti tražili i sigurno bi ga sudili, da im je bio dostupan jer je često propovijedao protiv komunizma.³ Čudo je i to da ga nisu otkrili jer on javno služi sv. Misu u franjevačkoj crkvi, ispovijeda u kapelici Crne Gospe, u doba kada komunisti sude mnogim svećenicima i laicima u Subotici!

¹ Razgovor s Majkom, 004370.

² Svjetlo naroda, 65.

³ Pred ulazak komunističke vojske u Sombor, o. Gerard je namjeravao ostati u Somboru, dok je braći dao dozvolu da se sklone gdje smatraju da su sigurni. Međutim, pošto je cijelu noć molio pred kipom „Malog Isusa“, rekao je u jutro braći da mu je „Mali Isus“ rekao da napusti Sombor. Napustio je stoga Sombor skupa s grupom njemačkih vojnika. Pošao je u karmelski samostan u Győr u Mađarskoj. Kad se vraćao poslije par mjeseci iz Mađarske preko Subotice, posjetio je biskupa Budanovića. Biskup mu je priopćio da ga komunisti traže i stoga mu savjetovao da se skloni kod franjevacu u Subotici. „Krimen“ je bio što je na propovijedima govorio protiv komunizma. Sretna okolnost je bila da je napustio Sombor u kamionu s njemačkim vojnicima, zbog čega se proširio glas da su o. Gerarda Nijemci likvidirali, kako je priopćio o. Ivan Strilich, DI.

Ta divna Božja stvorenja

Razgovarao: vlč. Mirko Štefković

Ako je seksualna revolucija oslobodila seks sramote, onda je teologija tijela učinila ne samo to već i uzdigla seks na pijedestal bogolikosti čovjeka. Ako je to točno, sramota je naš problem, ne Božji.

Zv.: Nevena, po čemu ćeš pamtili seminar don Damira Stojića?

□ **Nevena Mlinko** (1988.; studentica master studija književnosti i jezika): Po ozračju i atmosferi na Otvorenom sveučilištu, osjetila se toplina Božje prisutnosti čak i kroz tapacirani pod na kojem su, istovremeno opušteno, a zgusnuto, sjedili ljudi različitih profila. Riječ don Damira Stojića tako bliska mladalačkom svjetonazoru i žargonu zainteresirala je, održala pažnju i učinila da predavanje prođe ugodno i brzo. Duboko vjerujem da je Bog ovim seminarom posvetio mnoga srca i grad Suboticu. Radosna sam i zahvalna na toj milosti.

Zv.: Jesi li do sada imala prilike susresti se s ovakvim načinom govora o tijelu i njegovu značenju u Božjem naumu?

□ **Nevena:** Kako se približavao zakazani 3. ožujak, u meni je rasla želja da se malo bliže upoznam s temom iza koje stoji najveći i najomiljeniji blaženik naših vremena, papa Ivan Pavao II., a da ipak ne ukradem svu čar iznenađenja i oduševljenja koje nosi susret sa živom riječju predavača. Stoga sam umjesto YouTube-a odabrala knjigu Christophera Westa *Teologija tijela za početnike* i pročitala je, pa, skoro u jednom dahu. Shvatila sam da je posrijedi jedna velika i nova interpretacija života. Svi elementi „avanture Božje ljubavi“ su dobro poznati i prisutni u životu kršćanina, ali su u ovoj knjizi osvjetljeni na drugačiji način. Mnogo mi se dopala svježina pogleda, dosljednost i sistematičnost analize i površ svega istinitost pročitanog. To nije izmišljanje nečeg novog i preokretanje Katoličke crkve naglavce nego stvarnost koju treba usvojiti i njome zapušiti propuhe grijeha i propuste neznanja u životima mladog, starog, svakog stvorenog čovjeka.

Zv.: Kako bi jednom rečenicom sažela poruku seminara?

□ **Nevena:** Ljepota je to što u slobodi djece Božje možemo radosno i istinito raspolagati svojim tijelom, osjećati ga podjednako vrijednim poput duha i duše i izabrati živjeti otkupiteljski put naše tjelesnosti i spolnosti. Teologija tijela je poziv na novi način pojmljenja svijeta i poziv na bogatiji, potpuniji, ispunjeniji, harmoničniji život.

Zv.: Davide, jesi li prije ovog seminara imao prigode uživo slušati don Damira?

□ **David Anišić** (1986.; završio master ekonomije, zaposlen): Ne, još nisam imao prilike, ali sam preko interneta bio upućen u njegov rad.

Zv.: Što po tebi karakterizira don Damirov način govora? Ne čini ti se možda da je previše eksplicitan?

□ **David:** Njegov način govora je vrlo pristupačan nama mladima zato što je dobro poznato da mladi vole iskrenost i otvorenost, a njegov način govora definitivno jest takav. Mislim da ova tema i zahtijeva takav način govora zato što je za nju vezano mnogo nedoumica i istina koje su prevučene velom tajni.

Zv.: Kako bi jednom rečenicom sažeo poruku seminara?

□ **David:** Ocijenio bih ovaj seminar čistom desetakom. S organizacijske strane sam i više nego zadovoljan posjećenošću. Također sam prezadovoljan onime što smo čuli na seminaru, jer mislim da mi mladi nikad dosad nismo imali priliku ovdje kod nas čuti nešto na tu temu od takvog predavača. Nadam se da će ovo biti samo prvi u nizu ovakvih seminara, a mi ćemo kao organizatori nastojati da ih bude još.

Zv.: Nikola, zašto nam je trebao don Damirov seminar o spolnosti u Božjem naumu?

□ **Nikola Bašić** (1987.; student master studija financija, bankarstva i osiguranja, radi kao stručni praktikanat): Što se smije, a što ne smije prije braka? Dokle se smije ići? Zajednički život prije braka? Ova pitanja, i još mnoga druga, dio su odrastanja i sazrijevanja svake mlade osobe. Kako bismo znali donijeti pravu odluku, i u isto vrijeme razumjeti zašto je ta odluka ispravna, netko nas

mora o tome poučiti. Don Damir je to učinio na ovom seminaru na vrlo zanimljiv, jasan i poprilično eksplicitan način. Stoga smatram da je čitav ovaj događaj veliki blagoslov za Suboticu.

Zv.: U čemu se to razlikuje don Damirov govor o spolnosti od svakidašnjeg govora o spolnosti u medijima?

□ **Nikola:** Don Damir nas je poučavao o svetosti i uzvišenosti spolnog odnosa koji je namijenjen braku. Sam čin odnosa nosi tri osnovne karakteristike, to su: trajna ljubav, sloboda i otvorenost životu. Ono čime nas obasiplju mediji i društvo u globalu, najčešće je uživanje bez odgovornosti i iskorištavanje bez griznje savjesti.

Zv.: Kako bi jednom rečenicom sažeo poruku seminara?

□ **Nikola:** Sačuvajmo to veliko DA za brak, a do tada se strpljivo izborimo sa čestim NE prije braka i Bog će nas stotruko nagraditi i blagosloviti našu želju za sretnim brakom.

Zv.: Petre, kako se rodila ideja o organiziranju seminara don Damira Stojića?

□ **Petar Gaković** (1986.; absolvent studija pejzažne arhitekture): Ideja o organiziranju seminara rodila se još prije godinu i pol, kad smo čuli o „nekom svećeniku koji otvoreno govori o sexu“. Jednom prilikom smo sjedili na kavi i pričali o tome kako su prijatelji iz Zagreba počeli govoriti o tim temama vrlo otvoreno. Kako imamo poznanstva preko interneta, nije nam bio problem doći do ovakvih informacija.

Zv.: Zašto je bilo potrebno govoriti o spolnosti, kad je ona gotovo nezaobilazna tema svakidašnjeg govora?

□ **Petar:** Spolnost doista jest nezaobilazna tema svakidašnjeg govora, međutim ne u ovom obliku. Često, gotovo uvijek je to samo površna priča. Seksualnost na temelju Evanđelja? To nije nešto što čuješ u svakidašnjem govoru. Osobito se ne pravi razlika između „objekta“ i „subjekta“, a ona je ogromna. Bl. Ivan Pavao II. je rekao: *Čovjek je objektivno „netko“ i po tomu se izdvaja među ostalim bićima vidljivoga*

svijeta, koja su u objektivnom smislu uvijek samo „nešto“.

Zv.: Kako bi jednom rečenicom sažeo poruku seminara?

Petar: Kad sam naišao na zapovijedi Crkve bez objašnjenja, bio sam ljut – don Damir Stojić, kao i citat: *budite uvijek spremni na odgovor svakomu koji od vas zatraži obrazloženje nade koja je u vama* (1Pt 3,15).

Zv.: Gorane, kako ocjenjuješ don Damirov način govora o tijelu i spolnosti imajući u vidu da se u crkvenom govoru o tome inače progovara s dozom nelagode?

□ **Goran Gregorić** (1988.; apsolut studija filozofije): Don Damirov govor je direktan. Bez ustezanja on odgovara na pitanja seksualnosti kao takvoj, te o Božjem naumu za dar seksualnosti. No, također spremno se bavi konsekvencama tih odgovora, koji se u krajnjoj liniji tiču seksualne prakse: seksualni čin; što se smije a što ne, i zašto; regulacija oplodnje itd. Pitanja su brojna. Doza nelagode je sigurno prisutna u crkvenom govoru o ovim konkretnim pitanjima vezanim za seksualnost. Ako je seksualna revolucija oslobodila seks sramote, onda je teologija tijela učinila ne samo to već i uzdigla seks na pijedestal bogolikosti čovjeka. Ako je to točno, sramota je naš problem, ne Božji.

Zv.: Koju formulu je don Damir dao za kršćansko življenje spolnosti?

□ **Goran:** Ovo je moj dojam: Čisto srce prije svega. Isto tako, umjesto da pitamo zašto se ne smije ovo ili ono, potrudimo se da razumijemo zašto treba ovako ili onako. Ta Bog ima naum.

Zv.: Kako bi jednom rečenicom sažeo poruku seminara?

□ **Goran:** Bogolikost.

Zv.: Vlado, što je bilo specifično u don Damirovom seminaru ovdje u Subotici?

□ **Vlado Kovač** (1988.; student 4. godine građevinskog fakulteta): Rekao bih da smo, samom pojavom billboarda u centru grada i otvorenom temom o spolnosti, napravili svojevrstan preseadan u Subotičkoj biskupiji. U tom ozračju seminar poprima jedan oblik „glasa u pustinji“, koji ne samo da više nego i poziva na korjenito obraćenje. Zbog toga stječem dojam da je doista seminar bio poput događaja iz Svetoga pisma koji se nije dogodio nekada davno, već upravo sada i ponovno.

Zv.: Kako je don Damir povezao molitvu i življenje spolnosti?

□ **Vlado:** Čovjek je jedinstveno Božje biće, i kao takav stvoren je na sliku samoga Boga. U toj tajni da bismo živjeli, potreban nam je Stvoritelj. Ako je On stvorio sve što je na nama, onda on ima i plan. Sve se odvija u relaciji Bog i ja. Prijeko potrebno je sjedinjenje u molitvi koju je don Damir objasnio. Poruka je da ne radimo i ne molimo kao na „baušteli“, nego da je mjesto seksualnog ispunjenja upravo u Bogu. Taj pogled koji predlaže otvara nam novu dimenziju življenja spolnosti.

Zv.: Kako bi jednom rečenicom sažeo poruku seminara?

□ **Vlado:** Božje zapovijedi nisu dane da bi nas ograničavale, već oslobodile da imamo život u izobilju.

Zv.: Vlado, na koji ste sve način animirali mlade da se odazovu pozivu na seminar?

□ **Vlado Lišić** (1988. – inženjer elektronike i računarstva, radi kao web programer): Svakako da su tema i predavač ovakvog kalibra zahtijevali da se uradi ozbiljna promidžba seminara „Ljubav i seksualnost u Božjem naumu“. Kako je danas internet najpristupačnija i najbliža stvarnost mladima, koristili smo se grupom „Mladi Subotičke biskupije“ na Facebook-u. Preko te grupe smo redovito obavještavali mlade o novostima, tekućim pripremama, popratnim materijalima i informacijama vezanima za ovaj seminar. No, nismo se tu zaustavili. Napravljeni su flajeri i plakati, koje su mladi ostavili na svojim žu-

pama, a flajere su čak dijelili po školama i fakultetima, pozivajući sve. Također, s obzirom da je seminar bio otvoren za sve mlade, a ne samo katolike, po prvi puta se djelatnost naše Biskupije našla i na billboardu kod hotela „Patria“, na što su mnogi pozitivno reagovali, pa je ta vijest izišla čak i u katoličkim medijima u Hrvatskoj.

Zv.: Može li se reći da je don Damirov seminar uspio i zašto?

□ **Vlado Lišić:** Tema predbračne čistoće je oduvijek bila i ostat će veoma škakljivom i nedorečenom. Ono što je don Damir učinio je prezentiranje učenja Katoličke crkve, odnosno Božjeg nauma o toj sferi ljudskog života. Put predbračne čistoće nije nimalo lak, ali je put punine. Smatram da je don Damir to uspio i prikazati. U kontekstu uspjeha seminara, možemo reći da je veliki uspjeh što se na tu temu pričalo pred više stotina mladih. A kako je jedan svećenik rekao, ako se nakon seminara samo nekoliko njih zamisli i odluči na taj put, moći ćemo reći da je bio i više nego uspješan. Plodovi ovoga, a nadamo se i narednih seminara na sličnu temu, u Božjim su rukama i vidjet će se tek po narednim naraštajima. Ali, možemo biti mirni, jer „niti je što onaj tko sadi ni onaj tko zalijeva, nego Bog koji daje rasti“ (1 Kor 3,7).

Zv.: Kako bi jednom rečenicom sažeo poruku seminara?

□ **Vlado Lišić:** Put predbračne čistoće je reći „NE“ puno puta, ali to sa sobom nosi jedan veliki „DA“.

Via lucis – Put svjetla

Uvod

Oče nebeski, ulij u nas Duha svjetla, kako bismo mogli prodrijeti u otajstvo Vazma Tvoga Jedinorođenca koji nam je objavio ispunjenje ljudskosti. Prati nas kao svjedoke novoga života. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Iza svake postaje:

P: Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.

O: Jer si nam svojim uskrsnućem darovao život.

Prva postaja: Isus uskrsnu od mrtvih

A anđeo progovori ženama: „Vi se ne bojte! Ta znam: Isusa Raspetoga tražite! Nije ovdje! Uskrsnu kako reče“. (Mt 28,5-6)

„Uskrsnu! Nije ovdje!“ – ova tako slaba i nevjerojatna vijest da je jedan čovjek uskrsnuo od mrtvih, pronesena svijetom od njegovih učenika, mahom neukih ljudi, koji iza sebe nisu imali praktično nikakvu „ovosvjetsku“ potporu, osvojila je taj isti svijet. Ona je u temelju tisuća crkava, veb-

nih bazilika, misija, mučeništva, svećeništva, redovništva, koncila, teologije. Primjećujemo li u tome Božje djelovanje? Djelovanje Onoga koji od naizgled slaboga i nemoćnoga, svojom snagom može učiniti najsnažnija djela, koji se ne oslanja na snagu sile, već na snagu ljubavi i čistoga srca.

Pomolimo se.

Gospodine, podaj nam pravu, istinitu vjeru u Tvoje uskrsnuće i naše uskrsnuće s Tobom! Neka nam ta vjera prožme život, da vjerujući i živeći u skladu s tom vjerom, ponajprije mi sami iskreno i stabilno živimo kao kršćani, a da onda svojim životom budemo i tvoji svjedoci na način na koji nas upućuješ. Amen.

Druga postaja: Isusovi učenici dolaze na prazan grob

Uto dođe i Šimun Petar (...) i uđe u grob. Ugleda pivoje gdje leže i ubrus koji bijaše na glavi Isusovoj, ali nije bio uz pivoje, nego napose svijen na jednome mjestu. Tada uđe i onaj drugi učenik koji prvi stiže na grob i vidje i povjerova. (Iv 20,6-8)

Najteži gubitak u životu je kada se izgube ideali, kada se ono u što vjeruješ pokaže neistinitim, kada se izgubi smisao i cilj. Tako se nešto dogodilo i s Isusovim učenicima kada im je Učitelj razapet na križ, umro i

položen u grob. Premda im je On to sve unaprijed navijestio, nisu baš najbolje shvatili svoga Učitelja. Kada su, konačno, vidjeli prazan grob, počeli su u sebi prebirati ono što im je Isus

govorio i polako shvaćati njegove riječi, djela i cjelokupno njegovo poslanje koje je od Oca dobio. Kada su, napokon, u to čvrsto povjerovali, ništa ih više nije moglo zaustaviti ni smesti da bi naviještali Krista Uskrsloga: ni progoni, ni muke pa čak ni prijetnje smrću. Vjera u uskrsnuće davala im je i motiv i snagu.

Pomolimo se.

Gospodine Isuse, koji si svojim uskrsnućem učvrstio slabašnu vjeru svojih učenika, udijeli i meni milost da u Tebe, koji si Uskrsnuće i Život, povjerujem tako snažno da me u tome više ništa ne može smesti. Vrijeme u kojem živim nije lako. Daj mi milost da svakodnevno iz vjere crpim snagu za pravi kršćanski život. Amen.

Treća postaja: Uskrsnuli Isus ukazuje se Mariji Magdaleni

Kaže joj Isus: „Marijo!“ Ona se okrene te će mu hebrejski: „Rabbuni!“ – što znači: „Učitelju!“ Ode dakle Marija Magdalena i navijesti učenicima: „Vidjela sam Gospodina“. (Iv 20,16.18)

Prvi uskrsni susret. Marija iz Magdale i Isus. Osim noći, koja je bila prvim nijemim svjedokom uskrsnuća, jedna žena biva upisana u povijest Crkve, u povijest spasenja, kao prva vjesnica Isusova novog života. I ona je bila me-

đu onim jeruzalemskim ženama koje su oplakivale Isusa, kojima je uputio riječi: ne oplakujte me. Sada je shvatila zašto. Nema više mjesta očaju, tuzi, samosažaljenju, izgubljenosti. Sve se to u tren rasprhlo začuvši dobro poznatu boju glasa i naglasak: „Marijo“. Ona, koja mu je suzama i kosom oprala noge, sada stoji do istih tih slavnihih nogu, ali bez suza, bez nepodnošljive težine prošlosti. Marija je u susretu s Uskrsnim postala nova osoba. Uzor vjernika koji hodi u novosti života. Stoga hita, ne zadržava se, ide, naviješta. Prvi apostol novoga života.

Pomolimo se.

Gospodine Isuse, dopuštaš nam da Te vjerom tražimo i nalazimo. Daj da u svojoj blizini uvijek iznova gledamo ljepotu Tvoga lica. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen.

Četvrta postaja: Uskrsnuli Isus s učenicima putuje u Emaus

A on će im: „O bezumni i srca spora da vjerujete što god su proroci navijestili! Nije li trebalo da Krist sve to pretrpi te uđe u svoju slavu?“ Počevši tada od Mojsija i svih proroka, protumači im što u svim Pismima ima o njemu. (Lk 24,25-27)

Kristovi učenici su nesigurni i ispunjeni strahom. Ne razumiju: kako je moguće da Onaj koji je tolika dobra učinio drugima i druge vraćao u život sam leži u grobu?! Dvojica učenika putuju kući ne prihvaćajući istinu koju su im tog jutra navijestile žene koje su vidjele prazan Kristov grob. Učenici su rado pamtili pozitivna iskustva, a govore o najavama patnje i smrti kao da nisu nikada ni čuli. Isus ih na to podsjeća tumačeći im biblijske tekstove koji govore o njegovoj mucii, smrti i uskrs-

nuću. Srca im gore dok im On otkriva Pisma. U njima se probudila vjera i žele Isusa zadržati kraj sebe. Lijepo im je u njegovu društvu. Božja riječ im je otvorila srca da povjeruju u istinitost Pisma u kojem je jasno naznačen Kristov put spašavanja čovjeka.

Pomolimo se.

Gospodine Isuse, koji se pridružio dvojici zbunjenih učenika dok su putovala u Emaus, na tako jednostavan način: daj nam vjeru kojom

ćemo Te prepoznavati u svim tjeskobnim trenucima svoga života. Otvori nam srca da mogemo prihvatiti svaku Tvoju riječ kojom nam želiš razariti srce. Amen

Peta postaja: Uskrsnuli Isus objavljuje se u lomljenju kruha

Dok bijaše s njima za stolom, uze kruh, izreče blagoslov, razlomi te im davaše. Uto im se otvore oči te ga prepoznaše, a on im iščeznu s očiju. (Lk 24,30-31)

Učenici prepoznaše Isusa kod lomljenja kruha. Već je pala noć. Žele da ostane s njima. Kad opaziše poznati znak: uze kruh, prelomi ga i pruži im, njima se otvore oči i oni ga prepoznaše. No, Isus nestade ispred njihovih očiju. Kao da im je htio reći: uzalud tražite moju vidljivu prisutnost. Od sada

ćete me susretati vjerom, koja se ne sastoji u osjećajima ni u emociji, ni u bilo kakvim posebnim doživljajima Božje prisutnosti već u neograničenom pouzdanju i povjerenju u neizmjerenu dobrotu i ljubav kojom nas Gospodin ljubi i za nas se brine.

Zato je Isus rekao: Blaženi oni koji ne vidješe, a vjeruju. Drugi je puta spomenuo da je sam prisutan ondje gdje se dvojica ili trojica skupe u njegovo ime. Sebe je poistovjetio sa svakim, pa i s onima najmanjima, kojima se u njegovo ime čine djela ljubavi.

Pomolimo se.

Gospodine Isuse, mi Te susrećemo na različite načine u životu. Pomozi nam da shvatimo i to da ćemo Te najprije i najvjernije otkriti i susresti kod lomljenja kruha u presvetoj Euharistiji, gdje si Ti trajno prisutan te živiš i kraljuješ i vijekove vjekova. Amen.

Šesta postaja: Uskrsnuli Isus ukazuje se učenicima

Dok su oni o tom razgovarali, stane Isus posred njih i reče im: „Mir vama!“ Oni, zbunjeni i prestrašeni, pomisliše da vide duha. Reče im Isus: „Zašto se prepadoste? Zašto vam sumnje obuzimaju srce? Pogledajte ruke moje i noge! Ta ja sam! Opipajte me.“ (Lk 24,36-39)

Smrću Isusovom, učenici su njegovi ne samo žalosni i zbunjeni, nego ih je većina izgubljena i razočarana. Skoro su očajni. Sumnjaju gotovo u sve. Život je ruševina. Nadanja su nestala. Nisu u stanju misli usmjeriti ka nečemu lijepom. Isus prekida ovu tjeskobu svojim iznenadnim pojavkom i riječima:

„Mir vama!“. Umjesto radosti, u njima se pojavi strah misleći da vide duha. Isusov glas polako ulazi u njihova srca kao melem na ranu. Riječima: „Pogledajte ruke moje i noge! Ta ja sam! Opipajte me!“ (Lk 24, 36-39), ulijeva u njih milinu i sigurnost. Strah i nemir nestaju. Spušta se i ispunja ih radost.

Često puta se nalazimo u sličnoj tjeskobi. Životni problemi, kušnje, udarci, napuštanje naših bližnjih, klevete, poniženja, teški padovi u grijeh, smrt bliskih i dragih osoba bacaju nas u žalost, razočaranje i očaj. Ne vidimo nikoga, samo svoju patnju. A onda dolazi Isus u liku Veronike, pruža nam rubac da obrišemo tjeskobnu krv sa rana svojega lica i srca. I koliko god nam bilo teško, duša nam se raduje jer nismo sami. Uz nas je Onaj koji nam briše sve i daje snagu da nastavimo hod. Daje snagu za radost i budućnost. Uskrsli naš Brat je s nama!

Pomolimo se.

Premili Isuse, sjećamo se tjeskobe i boli apostola i učenika zbog tvoje smrti. Ali smrt nije konačnica našeg života. Tvoje uskrsnuće je životno razveselilo sve tvoje prijatelje i prešlo na nas. Hvala Ti što nam i u najtamnijim trenucima daješ zraku uskrsne radosti kako bismo mogli puni vjere, radosno, ići s Tobom prema raširenim rukama Oca koji nas čeka u vječni zagrljaj. Amen.

Sedma postaja: Uskrsnuli Isus daje vlast otpuštanja grijeha

(...) Dok su učenici u strahu od Židova bili zatvorili vrata, dođe Isus, stane u sredinu i reče im: „Mir vama!“ Isus im stoga ponovno reče: „Mir vama! Kao što mene posla Otac i ja šaljem vas.“ (...) „Primite Duha Svetoga. Kojima otpustite grijeha, otpuštaju im se; kojima zadržite, zadržani su im.“ (Iv 20,19.21-23)

Kakvog li iznenađenja i ohrabrenja apostolima kad je kroz zatvorena vrata došao k njima i pozdravio ih čudesnim pozdravom „Mir vama“. Isusovim učenicima je u tom strahu i nakon svega što se dogodilo s Isusom nakon uhićenja u Getsemanskom vrtu iznad svega trebao mir. I Isus i to uskrsli, proslavljeni Isus donio im je taj mir. Taj mir – znao je Isus – nužan je za poslanje koje ih je čekalo. Mirom i snagom Duha Svetoga, kojeg im je također dao, Isus je apostole osnažio za jednu od najvažnijih zadaća apostolskog poslanja – za otpuštanje grijeha.

Pomolimo se.

Raspeti i uskrsli Gospodine! Hvala Ti za Tvoju muku i smrt na križu kojom si nam zaslužio milost otpuštanja grijeha. Hvala Ti za Tvoje uskrsnuće koje je unijelo divno svjetlo u srca preplašenih i razočaranih apostola. Učini da mnogi ovih dana po sakramentu Pomirenja postanu dionici otpuštanja grijeha. Podari im milost da oslobođeni grijeha – najvećeg neprijatelja čovjekove sreće – iskuse puninu Tvojih uskrsnih darova, mira i radosti, i obasjani uskrsnim svjetlom počnu živjeti novim, svetim životom. Amen.

Osma postaja: Uskrsnuli Isus utvrđuje vjeru Tome apostola

Zatim će Tomi: „Prinesi prst ovamo i pogledaj mi ruke! Prinesi ruku i stavi je u moj bok i ne budi nevjeran nego vjeran.“ Odgovori mu Toma: „Gospodin moj i Bog moj!“ (Iv 20,27-28)

„... ne budi nevjeran, nego vjeran“ – Tvoja je, Isuse, želja Tomi, apostolu. Nisi prekorio njegovu nevjeru, sumnju, ludost... a toliko si velikih i čudesnih djela učinio i pred njegovim očima. Vjerojatno Te srce zaboljelo zbog toliko tvrdoglavog stava Tvog bliskog

prijatelja, zbog onoga komu si, između ostalih, želio povjeriti temelje Crkve. *Ako je već Juda svoje učinio, zar i ovaj?! – mogao si pomisliti. Sve je to izostalo. Stalo Ti je samo do toga da i on dođe k vjeri, da dođe k sebi. Makar Te ponovno budu rane zaboljele, neka on stavi svoj prst u njih i neka ih opet razdere – samo neka se uvjeri da si, Isuse, živ, uskrsnuo. Toma je ovdje predstavnik svih nas. I mi, Isuse, toliko puta ne vjerujemo Tvojim čudesnim djelima iako si se toliko puta pokazao veličanstven u svojim djelima. Daj da Te i mi, skupa s Tomom, priznamo svojim Gospodinom i Bogom, te tako učvrstiš našu vjeru.*

Pomolimo se.

Gospodine Isuse, koji nisi apostolu Tomi zamjerio zbog njegove nevjere, niti ga isključio iz svog spasonosnog nauma spasenja, daruj svima nama da uzrastemo do zrele vjere mišću obraćenja, te budemo Tvoji istinski svjedoci u svijetu i dostojni širitelji vjere u uskrsnuće. Amen.

Deveta postaja: Uskrsnuli Isus susreće svoje učenike na Tiberijadskome jezeru

Kad je već svanulo, stade Isus na kraju, ali učenici nisu znali da je to Isus. Kaže im Isus: „Dječice, imate li što za prismoak?“ Odgovoriše mu: „Nemamo.“ A on im reče: „Bacite mrežu na desnu stranu lađe i naći ćete.“ Baciše oni i više je ne mogoše izvući od mnoštva ribe. (Iv 21,4-6)

Isus zove svoje prve učenike da mu pomognu u navještaju svoje radosne vijesti. Bili su to obični radnici ljudi. No, kao ribari imali su izvanredne

kvalitete koje su ih mogle učiniti dobrim navjesticima Evanđelja. Ribar je strpljiv. Ukoliko je nestrpljiv i brz na akciji, nikad ništa neće uloviti. Vrlo rijetko se rezultati našeg propovijedanja ili vjerničkog odgajanja mogu ubrzo vidjeti. Zato trebamo naučiti čekati. Ribar je ustrajan. Ne smije se nikada obeshrabriti već uvijek iznova pokušavati. Dobar učitelj vjere ne smije se obeshrabriti ukoliko mu se čini da u svojim nastojanjima ne uspijeva. Ribar je hrabar. Ribar treba znati riskirati i suočiti se s morem i s vremenom koje ga zatekne. Dobar odgajatelj u vjeri treba biti svjestan da govoriti ljudima istinu nosi sa sobom i opasnost neprihvaćanja i suprotstavljanja. Ribar ima oko za pravi trenutak. Mudar ribar pozna vrijeme kad je bezuspješno

ići loviti ribu. Postoje vremena kad je čovjek prijemljiv za istinu i postoje vremena kad istinu odbija. Tako i mudar odgajatelj u vjeri zna razlikovati vrijeme kad treba govoriti i vrijeme kad treba šutjeti. Nadalje ribar zna odabrati mamac. Jedna će riba zagristi na jedan mamac, ali za drugu vrstu treba drukčiji mamac. Mudar odgajatelj u vjeri zna da neće istim načinom oduševiti sve ljude. Mudar ribar se sklanja od pogleda. Ukoliko nagovijesti vlastitu prisutnost, makar i sjenkom, riba neće htjeti zagristi. Mudar odgajatelj u vjeri uvijek će nastojati upoznati čovjeka ne sa sobom, nego s osobom Isusa Krista.

Pomolimo se.

Gospodine Isuse, mnoge si nas izabrao da budemo navjesticima Tvoga djela. Pomozi nam, Učitelju, da slijedeći malo dobre volje i kvalitete strpljivosti, ustrajnosti, hrabrosti, odmjerenosti i diskrecije mogemo postati suradnici nebeskoga Oca i izvrsni glasnici Tvoje ljubavi. Amen.

Deseta postaja: Uskrsnuli Isus apostolu Petru daje vodstvo u ljubavi

Upita ga treći put: „Šimune Ivanov, voliš li me?“ Razalosti se Petar što ga upita treći put: „Voliš li me?“ pa mu odgovori: „Gospodine, ti sve znaš! Tebi je poznato da te volim.“ Kaže mu Isus: „Pasi ovce moje!“ (Iv 21,17)

Gospodin Isus traži od Petra izraze ljubavi, od onoga Petra koji ga je tri puta zatajio. Kad je trebalo svjedočiti pripadnost Kristu i ljubav prema njemu, Petar je zatajio. Tri puta isto pitanje, „Voliš li me?“, daje

Petru mogućnost da ispravi svoju pogrešku. Petar, taj temperamentni čovjek, snažnom voljom i čitavim srcem Isusu tri puta izjavljuje svoju ljubav! Zamjećujući istinsku ljubav Petrovu, Gospodin od njega traži da ljubav prema njemu izaruje prema svojim „ovcima“, tj. prema svima koji će mu biti povjereni. Krist se ljubi preko naših bližnjih. Djela ljubavi brišu naše grijeh! Oh, kako je veliko milosrđe Božje! Oh, kako je velika ljubav Božja!

Pomolimo se.

Nebeski Oče, Tvoj se sin Isus Krist poistovjetio s maleanima, sa svakim koji je u potrebi. Daruj nam oči da „malene“ vidimo oko sebe, daruj nam sluh da poslušamo strpljivo njihove molbe, daruj nam ruke koje će činiti samo dobro. Jer smo slabi, pomozi nam da ljubimo naše bližnje kako ih je ljubio naš Gospodin, Isus Krist. Po istom Kristu Gospodinu našem. Amen.

Jedanaesta postaja: Uskrsnuli Isus učenicima povjerava sveopće poslanje

Isus im pristupi i prozbori: „Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji! Pođite dakle i učinite mojim učenicima sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga i učeći ih čuvati sve što sam vam zapovjedio! I evo, ja sam s vama u sve dane – do svršetka svijeta.“ (Mt 28,18-20)

„Učenici koje je Isus poslao trebaju naviještati da je čovjek sasvim neshvatljiv bez Boga, da ne živi samo od kruha, i da je ono najbolje čemu se nadamo sadržano u Isusovu evanđelju. Nema drugoga kojega bismo trebali čekati. Nikoga!“ (Henri Robin) Prava Božja slava nije u tome da se širi bilo kakvom reklamom, niti ikakvim sustavom sigurnosti i prilagodbe.

Ona ide kroz Kristov križ; ob-novom učenika lišenih svake brige za uspjehom; trebaju na-protiv izarivati sam Božji život. Postanemo li svjedoci koje Isus očekuje, pouzdajmo se: svjetlost Uskrsloga svijetlit će nad svijetom.

Pomolimo se.

Nebeski Oče, pomози mi da razumijem više srcem nego li umom – da je najbitniji dio mog kršćanskog poziva cijeli život ostvarivati poslanje koje si mi povjerio. Podaj mi milost

da dokučim ovo poslanje, da ga velikodušno prigrlim i vjerno ispunim. U Isusovo ime. Amen.

Dvanaesta postaja: Uskrsnuli Isus uzlazi na nebo

Kada to reče, bi uzdignut njima naočigled i oblak ga ote njihovim očima. I dok su netremice gledali kako on odlazi na nebo, gle, dva čovjeka stadoše kraj njih u bijeloj odjeći i rekoše im: „Galilejci, što stojite i gledate u nebo? Ovaj Isus koji je od vas uznesen na nebo isto će tako doći kao što ste vidjeli da odlazi na nebo.“ (Dj 1,9-11)

Danas čovjek teško podiže glavu. Osjeća da je nebo prazno. Dok je nekoć bilo izričaj Boga, anđela, visine, danas

nebo modernom čovjeku ništa ne znači. Ono je prazno, sivo, beznačajno i besmisleno, pustinjско ništavilo, pred kojim je jedini i ispravni stav šutnja i prazan pogled. Taj osjećaj praznog neba nije zahvatio samo modernog čovjeka, već i kršćane koji također sve rjeđe govore o nebu. Kao da se i njima nameće alternativa: ili nebo ili zemlja. No, Isus nam skreće svrgnuti pogled, pridiže glavu. Kršćansko nebo ispunjeno je Bogom i čovjekom. Isus, bogočovjek, uzlazi k nebu. Ide pripremiti nam mjesto. Nebo postaje domovina, konačište našeg bića. Uskrsli će ponovno odande doći i uzeti nas k sebi.

Pomolimo se.

Gospodine naš, Isuse Kriste, Ti si nam otišao pripremiti mjesto. Daj da nam oči budu usmjerene tamo gdje su prave i vječne radosti; da budemo Vazam za svakog čovjeka, radosno proroštvo blaženstva bez kraja u iščekivanju Tvoga ponovnog dolaska. Amen.

Trinaesta postaja: Apostoli s Marijom čekaju silazak Duha Svetoga

Onda se vratiše u Jeruzalem (...) svi oni bijahu jednostavno postojani u molitvi sa ženama, i Marijom, majkom Isusovom, i braćom njegovom. (Dj 1,12.14)

Nakon Isusova uzašašća Crkva zbija redove. Svi su zajedno. Ni Isusova majka Marija nije izuzetak. Zajedno sa apostoli, žene i Isusova rodbina. Nakon tuge Velike subote zaredali su čudesni susreti s Uskrsnulim. Vidjeli su ga pojedinci i skupine. Radost povremenih susreta je trajala četrdeset dana. Isus je užišao na nebo. Sada ga mogu susretati samo u zajedništvu

i molitvi, jer „Gdje su dvojica ili trojica zajedno u moje ime – ja sam s njima“. Doživljavaju Isusa i u molitvi, kao Terezija od Djeteta Isusa: „Za mene je molitva polet srca, pogled uzdignut prema nebu, usklik zahvalnosti i ljubavi, kako u kušnji tako i u radosti“. Dok su promatrali Isusovo uzašašće netremice gledajući u nebo, možda su pomislili da su prepušteni samima sebi. A sada i u zajedništvu i u molitvi osjete ljubav i zahvalnost prema Isusu. Molitva im je životvorna, pravi dijalog s Bogom. Taj dijalog ostvaruje i podržava zajedništvo.

Pomolimo se.

Zanesi nas, Gospodine Isuse, snagom i ljepotom zajedničke molitve, da nam molitva hrani zajedništvo i polet srca, da bude usklik zahvalnosti i ljubavi. Daj da nas i kušnja i radost zbližuju međusobno. Neka nas po molitvi vode k Tebi, koji živiš i kraljuješ u vjekove. Amen.

Četrnaesta postaja: Uskrsnuli Isus učenicima šalje obećanog Duha

Eto iznenada šuma s neba, kao kad se digno silan vjetar. Ispuni svu kuću u kojoj su bili. I pokažu im se kao neki ognjeni razdijeljeni jezici te siđe po jedan na svakoga od njih. Svi se napuniše Duha Svetoga. (Dj 2, 2-4)

Koliko li je Bog dobar! Ne samo da nam šalje svoga Sina, koji predaje život za nas, nego nam i Duha Svetoga daruje! Duha branitelja, Duha istine, životvorca, živu vodu koja napaja najdublju ljudsku žeđ. Isus je uzašao ali nije otišao. Ostao je prisutan po svom Duhu, napose u sakramentima i zajedništvu Crkve. U vremenu kada Crkva osjeća snažnu potrebu nove evangelizacije želimo se otvoriti poticajima Duha. Da, priznajemo, zaspali smo, onemotali, umorili se, okoštali. Dopuslili smo da nas zahvati učmalost, malodušje. Vrijeme je za ljude zahvaćene Duhom, koji ne ostavljaju svijet ravnodušnim i koji su nadahnuće za novi svijet, sposobni obnoviti lice zemlje.

Pomolimo se.

Isuse Kriste, dar Tvoje ljubavi s Ocem sjedinjuje Crkvu, gradi novo zajedništvo, grije srca i mekša ljudsku ćud. Ne dopusti da nam nedostaje obnoviteljske snage Duha, već daj da hodimo sigurni u novosti života prosvijetljeni Tvojom Riječju. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen.

Zaključak

Pomolimo se.

Bože, koji si se udostojao razveseliti svijet uskrsnućem svoga Sina, Gospodina našega Isusa Krista, daj, molimo Te, da po njegovoj majci, Djevici Mariji, postignemo radosti vječnoga života. Po istom Kristu Gospodinu našem. Amen.

Tekst: svećenici Hrvati Subotičke biskupije

Ilustracije: akademski slikar Anto Mamuša iz Travnika

Duhovne vježbe

Prema ustaljenom programu našeg sjemeništa, u trajanju od dva dana, od 31. siječnja do 1. veljače imali smo duhovne vježbe. Naš duhovnik **mons. Marko Forgić** održao nam je uvodno predavanje o važnosti duhovnih vježbi. Prvi dan predavanja održavao je **preč. Željko Augustinov**, koji nam je na zanimljiv način tumačio poziv u Bibliji, a drugi dan predavanja je vodio **vlč. Szungyi Károly**, koji nam je predstavio poruku Papinog pisma sjemeništarcima i bogoslovima. Tradicionalno, 31. siječnja je održano klanjanje u našoj kapeli. Duhovne vježbe smo završili svetom misom i s blagoslovom započeli novo polugodište.

Matija Merković

Misionar Krvi Kristove u Paulinumu

Pater **Willy Klein**, misionar družbe Krvi Kristove iz Austrije, posjetio je 11. ožujka sjemenište Paulinum. Susret smo započeli misnim

slavljem u našoj kapeli, koje je predvodio gost uz koncelebraciju odgojitelja sjemeništa. Nakon mise pater Willy je imao kratko predavanje o svojoj misionarskoj družbi koja djeluje u čitavom svijetu. Na pitanje kada je utemeljen ova družba, gost je rekao kako je Družbu osnovao sv. Gašpar 15. kolovoza 1815. godine. Svetim je proglašen 13. lipnja 1954. godine. Pater je govorio i o Božjem pozivu, a posebno je naglasio važnost nasljedovanja Krista. Na kraju susreta pater je podijelio blagoslov i poželio nam što uspješniji kraj školske godine.

Tomislav Vojnić Mijatov

Rektorov imendan

Mjesec ožujak bu-di nas iz zimske uspa-vanosti svojim bojama, toplinom sunca i no-vim životom. I sam blagdan Blagovijesti smješta se u ovaj mje-sec. Još je jedan blag-dan, također u ožujku, nama sjemeništarcima posebno drag, a to je blagdan sv. Josipa. Sveti Josip bio je na čelu svete obitelji. I naša je sjemenišna za-jednica velika obitelj, a također ima Josipa na

čelu. Naš rektor, **mons. Josip Miocs** nosi ime ovog sveca. U prigodnom programu čestitanja rektoru sudjelovali su maturanti **Dario Marton** i **László Hajdú** pozdravnim govorima, **István Árva**, recitacijom, zatim su **Paul Oszkár**, **Zoran Stipančević**, **Zdenko Hoc**, **Ladislav Hoc** i **Bogdan Rudinski** pokazali svoje umijeće sviranja. Uz simbolične darove i rektorovu zahvalnicu zaključili smo naše druženje.

Ove godine smo također pohodili crkvu sv. Roka povodom devetnice u čast sv. Josipu, na poziv župnika **mons. Andrije Anišića**. Svetu misu su predvodili prefekti **László Bárányi** i **Dragan Muharem**. Poslije mise župnik nas je pozvao na prigodno druženje i obradovao bogatom trpezom. Ovom prilikom mu zahvaljujemo na gostoprimstvu, kao i svim njegovim suradnicima, nadajući se još kojem takvom susretu.

Matija Merković

**SVIM NAŠIM ČITATELJIMA
I DOBROČINITELJIMA
ŽELIMO SRETAN I
BLAGOSLOVLJEN USKRS,
FELIX ALLELUIA!**

Posjet sestrama dominikankama

U subotu, 10. ožujka posjetili smo časte sestre dominikanke u Subotici, koje su nas srdačno primile i pokazale nam samostan. Najprije smo u samostanskoj kapeli zajedno izmolili krunicu, a potom se počastili u blagovaonici sestara. Zahvaljujemo dragim sestrama sv. Dominika na gostoprimstvu i molitvama te se nadamo da će njihova družba ponovno doživjeti svoj procvat novim pomlatkom.

Tomislav Vojnić Mijatov

Križni put na satu vjeronauka na malo drukčiji način

Nastavnu jedinicu *Ići putem Kristova križa* možemo osvježiti stvaralačkim elementima organizirajući na satu rad u skupinama koje će, nakon upoznavanja biblijskog teksta, scenski izraziti Isusov križni put. Vjeroučenike pripremamo uputom da ćemo o Isusu i njegovoj ljubavi i vjernosti prema Ocu i prema nama ljudima razmišljati i učiti igrajući scenski prikaz o Isusovoj muci i smrti. Učenike podijelimo u tri skupine. Svaka skupina čita svoj evanđeoski tekst polako i sabrano. Dok čitaju trebaju zamišljati prostor u kojemu se odvija događanje i likove koji se javljaju (njihov izgled, ponašanje, odnos prema drugim likovima i kako govore). Učenici među sobom podijele uloge. Učenik, koji je dobar čitač, izgovara riječi pojedinih dijelova scenskog prikaza (sve otisnuto velikim tiskanim slovima). Učenici ako žele mogu dodati i svoje viđenje uloge koju su dobili. Uz scenski prikaz ide meditativna glazba.

1. skupina: Maslinska gora:

PRED KRAJ SVOGA ŽIVOTA ISUS SE MOLIO SVOME OCU.

(Učenik koji glumi Isusa prolazi praznim dijelom učionice koja predstavlja Maslinsku goru, klekne ispred stolice glumeći kako se Isus molio. Polako se pojave učenici koji glume apostole, skrupčuju se i čekaju daljnje upute.) ISUS MOLI: „ABBA – OČE MOJ!“ (Kratka pauza od 5 sekundi.) UKAZA MU SE ANĐEO S NEBA KOJI GA OHRABRI. (Na scenu dolazi apostol i polaže ruke na Isusa.) ISUS USTA OD MOLITVE, DOĐE UČENICIMA I NAĐE IH SNENE. KAŽE IM: „ŠTO SPAVATE? USTANITE! MOLITE DA NE PADNETE U NAPAST!“ (Isus ustane i dođe do skrupčanih apostola, jednog po jednog dodiruje po ramenu. Budi ih. Oni polako podižu glave i trljaju oči.) DOĐE JUDA, JEDAN OD DVANAESTORICE I S NJIM SILNA SVJETINA S MAČEVIMA I TOLJAGAMA. (Na scenu dolaze učenici koji glume Judu i svjetinu; podignutih ruku mašu i prijete) JUDA POLJUPCEM IZDAJE ISUSA (Juda poljubi Isusa, a dvojica učenika koja glume svjetinu uhvate Isusa ispod ruke i odvođe ga, a Isusovi učenici pognutih glava bježe na suprotnu stranu.)

2. skupina: Trpljenje

ODVEDOŠE ISUSA PRED ŽIDOVSKO VIJEĆE, VELIKOM SVEĆENIKU KAJFI. (Dvojica učenika koja glume svjetinu drže ispod ruku Isusa i vode ga na scenu. Na stolici sjedi Kajfa, glava mu je naslonjena na jednoj ruci. Učenici koji glume pismoznance i starješine stoje u polukrugu oko Kajfe; jedni prema drugima se okreću i glume kao da pričaju.) PETAR JE IŠAO ZA NJIM DO DVORA VELIKOG SVEĆENIKA. (Učenik koji glumi Petra polu sagnut, uza zid, prilazi sceni.) CIJELO VIJEĆE I GLAVARI SVEĆENIČKI TRAŽILI SU KAKVO LAŽNO SVJEDOČANSTVO PROTIV ISUSA, KAKO BI GA MOGLI POGUBITI. (Pauza 5 sec.) POŠTO NIŠTA NE NAĐOŠE, VELIKI SVEĆENIK REČE ISUSU: „KAŽI NAM, JESI LI TI KRIST, SIN BOŽJI?“ REČE MU ISUS: „TI KAZAI!“ (Kajfa ustane sa stolice i napravi dva koraka prema Isusu i uperi prst prema njemu. Isus podigne oči prema njemu i potvrdno klimne glavom.) NA TO VELIKI SVEĆENIK RAZDRIJE HALJINE GOVOREĆI: „SMRT ZASLUŽUJE!“

(Kajfa se ljutito okrene i vrati do svoje stolice, pruži naglo ruku prema vratima i onda povuče rukom ispod brade.) PETAR SE ODRIČE ISUSA (Dvije učenice koje glume žene pokažu na Petra koji još pogrbljen stoji uza zid, okrenu se još jednom jedna prema drugoj potvrđujući glavom i upirući prstom čas na Isusa, čas na Petra. Petar odmahuje glavom, stavljajući ruku na srce i bježi prema vratima, gdje zastaje i trlja oči kao da plače.) ISUS PRED PILATOM (Svjetina dovodi Isusa pred Pilata koji stoji na nogama, a desna ruka mu je na prsima. Svjetina se okuplja u polukrugu oko Isusa prijeteći mašu rukama i otvaraju usta kao da viču.) A O BLAGDANU PASHE UPRAVITELJ OBIČAVAŠE SVJETINI PUSTITI JEDNOGA UZNIKA; KOGA BI VEĆ HTJELI. A TU BIJAŠE UZNIK ZVAN BARABA. (Učenika koji glumi Barabu dovode pokraj Isusa. Sprijeda drže prekrizene ruke kao da su svezani. Svjetina prstom pokazuje na Isusa i rukom povlače ispod brade.) KAD TO VIDJE PILAT, UZME VODU I OPERE RUKU, GOVOREĆI: „NEVIN SAM OD KRVI OVE!“ (Pilat glumi pranje ruku, a svjetina ide u krug oko Isusa, podižući i spuštajući ruke na njega kao da ga udaraju.)

Osnovan Katehetski ured

Drage katehete! S radošću prenosimo obavijest da je odlukom mjesnog ordinarija preuzvišenog gđina biskupa Ivana Pénzesa u subotičkoj biskupiji osnovan i otvoren Katehetski ured. Pročelnik Katehetskog ureda preč. Josip Pekanović i tajnice Katehetskog ureda gđa Erzsébet Pölhe i mr. sc. Jelena Mlinko, tim su koji već planira i zajednički skup vjeroučitelja nakon Uskrsa o kojem će vjeroučitelji biti na vrijeme obaviješteni. Također, pozivamo na molitvu i suradnju sve školske vjeroučitelje i župne katehete, kako bi se u Godini vjere i u krugovima kateheta mogla započeti NOVA EVANGELIZACIJA na koju poziva Sveti Otac. Na Internetu možete naći zanimljive kateheze za obradu nastavnih jedinica s temom Isusove muke, smrti i uskrsnuća (split.hbk.hr/katehetski/kateheze/).

Blagoslovljen Uskrs!

3. skupina: Križni put

SPLETOŠE ZATIM VIJENAC OD TRNJA I STAVIŠE GA ISUSU NA GLAVU. POŠTO GA IZRUGAŠE, ODVEDOŠE DA GA RAZAPNU. (Svjetina dovodi Isusa na scenu. Isus posrće, a svjetina mu se smije.) KAD GA ODVEDOŠE, UHVATIŠE NEKOG ŠIMUNA CIRENCA KAKO BI POMOGAO ISUSU NOSITI KRIŽ. (Svjetina dovlači Šimuna Cirencu koji hvata Isusa ispod ruke, a Isus i dalje posrće.) ŽENE SU OPLAKIVALE ISUSA, A ON IM GOVORAŠE: „KĆERI JERUZALEMSKE NE PLAČITE ZA MNOM, NEGO NAD DJECOM SVOJOM!“ (Žene kleče i trljaju oči kao da plaču, a Isus polaže ruku na njihovu glavu.) NA MJESTU ZVANOM GOLGOTA RAZAPELI SU ISUSA IZMEĐU DVA RAZBOJNIKA. (Isusa penju na stolicu, a s lijeve i desne strane na stolice popnu dva razbojnika. Svjetina upire prstom u Isusa okrećući se pritom jedan prema drugome i smijući se.) JEDAN OD RAZBOJNIKA SE POKAJAO ZA SVOJE GRIJEHE I TRAŽI OD ISUSA OPROŠTENJE. (Pauza 5 sec.) UZ ISUSOV JE KRIŽ STAJALA MARIJA, MAJKA NJEGOVA I UČENIK IVAN, KOJEGA JE ISUS LJUBIO. (Učenica koja glumi Mariju kleči pred Isusom, a kraj nje kleči Ivan. Ivan diže ruku i grli Mariju, a ona naslanja glavu na njegovo rame.) ISUS UMIRE NA KRIŽU. (Isus klekne na stolicu pogнутe glave. Svjetina stavlja ruke na lice te svi kleknu pognutih glava.)

Molitva u Evandjeljima (1)

Piše: mr. o. Mato Miloš, OCD

Dragi čitatelji *Zvonika*! U prošlim brojevima imali smo prigodu čitati i razmišljati o tome što je to kršćanska molitva. Razmišljali smo što Crkva govori o molitvi, što pojedini molitelji govore o svome iskustvu molitve, koji su stupnjevi molitve i koliko je molitva potrebna u našem kršćanskom životu. Ove godine, obradit ćemo teme o molitvi kako ih opisuju evanđelja po Mateju, Marku i Luki. Dopustimo da nam izvorne Isusove riječi progovore srcu i molimo tako kako nas uči sam Isus, a to su pomno zapisali evanđelisti. Usput budi rečeno, ovdje u Zagrebu se spontano, već šest godina, okupljaju po kućama obitelji svakog utorka navečer u 20 sati na zajedničku molitvu, pa su me zamolili da im govorim o molitvi kako ju predstavljaju evanđelisti Matej, Marko i Luka. To je prigoda da i s vama podijelimo izvornu Isusovu nauku o molitvi.

Molitva: glas istine i glas srca (Mt 6,5-6 i 7-8)

Tako i kad molite, ne budite kao licemjери. Vole moliti stojeći u sinagogama i na raskršćima ulica da se pokažu ljudima. Zaista, kažem vam, primili su svoju plaću... Kad molite, ne blebećite kao pogani. Misle da će s mnoštva riječi biti uslišani. Ne nalikujte na njih.

Molitva je razgovor čovjeka s Bogom. Bog koji „vidi u skrovitosti“ susreće se samo u „skrovitosti“. Stoga se treba moliti u „tajnosti“ a to je čin koji proizlazi iz naše nutrine savjesti. To pounutrašnjenje na svoj način traži da molitelj u susretu s Bogom stavi u pogon istinu u koju vjeruje. U tom kontekstu pojam „skrovitost“ je oznaka pounutrašnjenja, što je u suprotnosti s laži koja razlučuje pravog molitelja od licemjera. Molitelj, dakle, treba pred Bogom očitovati svoju savjest ili one osobne vrijednosti koje pred Božjim očima sadrže ispovijest vjere u Boga, mene odgovornog i samostalnog molitelja. Kada molimo, razgovaramo s Bogom snagom našeg vjerskog čina, jer smo stvarno pred njegovim očima, i jer je stvarno Bog tu prisutan. Čovjek uistinu moli Boga, uistinu druguje s Bogom kada Bogu poklanja cijelo svoje srce, uzdižući glas k nebu, a to je uvijek glas istine.

Drugujući s Bogom, molitelj druguje s onim koji „ispituje srca“. Za razliku od čovjeka, Bog nije prijevara. Bog ima moć gledati u srce (usp. 1Sam 16, 7). Stoga je

besmisleno tražiti susret s Bogom u molitvi, ako nam molitva ne proizlazi iz „srca“, iz „skrovitosti“, kamo dopire svemoguća Božja pogled. Odnos Boga i čovjeka temelji se na istini. Srce je, dakle, pokretač svake iskrene molitve, jer kada se moli govori se s Bogom i sluša samo glas srca i glas istine. U tome je smisao Isusovih riječi: *A ti kada moliš, uđi u svoju sobu, zatvori vrata i moli svoga Oca u tajnosti*. Skrovitost sobe, konkretna je slika molitelja koji ima nakanu očitovati svoje vlastito srce Bogu, slobodno od svega što može potamniti čistoću srca. Bog vidi u „skrovitosti“, to znači da vidi ono što čovjek ne može vidjeti, a to je čista istina skrivena u srcu molitelja.

Mi uistinu molimo nebeskog Oca i istinito govorimo s Bogom, kada smo vođeni samo jednom željom da se predstavimo Bogu takvi kakvi uistinu jesmo i to Onomu koji ne prima ništa drugo od svojih štovalaca, nego čovjeka takvog kakav on jest u svoj svojoj stvarnosti. A to upravo licemjери o kojima Isus govori, nisu činili: *Ne budite kao licemjери. Vole moliti stojeći u sinagogama i na raskršćima da se pokažu ljudima*. Radi se, dakle, o molitelju i njegovoj nakani koja nema ništa zajedničkog s iskrenom molitvom. Oni koji mole potaknuti licemjerskim nakanama, ne mole istinski, jer pretvaraju molitvu koja je razgovor s Bogom, u priliku da ih ljudi vide i hvale. Budući da oni od molitve prave sebi hvalu, oni ne mole s Bogom, nego s ljudima. Mole usnama dok im je srce daleko do Boga. Takvo ponašanje je falsifikacija molitve. Izraz „licemjer“ je osoba koja negira istinu.

Primili su svoju plaću. Moliti ne znači tražiti božansku nagradu, ili da odmah budemo uslišani. Božanski glas je već u samom činu molitve. Budući da moli, molitelj je već primio nagradu koja se sastoji u drugovanju s Bogom, u kome je sama molitva čin i svjedočenje. Razgovor čovjeka s Bogom, to znači, da molitelj izgovara riječ rečenu od samoga Boga. Ako je istina da molimo „u Duhu“ (Ef 6,18; Rim 8,26), to znači da molimo već primljenim božanskim darom. Nagrada za molitvu jest sama molitva u čijem je sadržaju božanska milost po kojoj uzdižemo srce Bogu. I nagrada „licemjera“ je u samom njegovu činu. Budući da je molitvu pretvorio u čin da ga ljudi vide i da ga hvale, „licemjer“ je primio nagradu svoje molitve: da ga ljudi vide. *Primili su svoju plaću!*

(nastavlja se)

Sinovi Božji (Post 6,1-4)

Piše: dr. sc. Tivadár Fehér

U SZ ima nekoliko teško razumljivih tekstova, među njima ovaj je najteži. Sveti pisac je posudio tekst, i samo u grubim crtama ga prilagodio židovskoj vjeri. „Opaze sinovi Božji da su kćeri ljudske dobre...“ (Post 6,2; KS prevodi neadekvatno: „da su kćeri ljudske pristale...“). Ovdje bismo mogli govoriti o identitetu tih „sinova“, navesti različite teorije... No, nikada ne smijemo zaboraviti princip pristupanja starozavjetnom tekstu. Nužno je razlikovati **sliku** od **sadržaja**. Ako se držimo toga, dobit ćemo onu teološku poruku, koju je nekadašnji autor namijenio svojim čitateljima. Otvorimo odmah duhovni sadržaj, kako bismo kasnije mogli procijeniti da li, i koliko se moramo baviti takozvanom „mitološkom pozadinom“.

Na prvi pogled ova cjelina nekako iskače iz reda prethodnih tekstova (Post 6,1-4). No, to je samo površan sud. Sve je u istom duhovnom kontekstu. Usporedimo najskandalozniju rečenicu ovoga teksta, s prvim grijehom:

– Sinovi Božji: „vidjeli su... da su dobre /kćeri ljudske/... pa ih uzimaju...“ (Post 6,2).

– Eva: „vidje... da je dobro /za jelo/... i uze /ploda/“ (Post 3,6).

U prijevodu KS se ne vidi, ali u hebrejskom se koriste sasvim iste riječi! Sveti pisac je namjerno uskladio rečenicu s izvještajem iz 3 poglavlja. Koja ga je nakana vodila? Eva je zaže-

ljela ono što je sotona ponudio: „Vi ćete biti kao bogovi“ (Post 3,5). Ona je pružila ruku po **slici** za plodom, a u **stvarnosti** da bi postala nekako bogom. Autor u 6. poglavlju želi reći isto ovo, samo na razini društva. U prethodnim tekstovima griješe pojedinci, sada se to događa u zajednici. U slici ženidbe „kćeri ljudske“ i „sinova Božjih“ čovjek nanovo pokušava biti veći od onoga za što je stvoren. Opet ga kuša ponuda „Vi ćete biti kao bogovi“. Ne samo Eva, nego i društvo može umišljati sebi da posjeduje božansku vlast, tj. prisvaja sebi neka prava, koja pripadaju samo Stvoritelju i Otkupitelju. Bilo je i bit će i pojedina i društava, koji misle da su „nadljudi“ (Übermensch). Ti „heroji“, hoće-neće, moraju uvidjeti svoju ograničenost u trenutku smrti. Onda se otkriva da nisu bogovi, pa neka žive stotinu i dvadeset godina.

Autor je još jedanput zahvatio, i to duboko u tekstu. Ako bi se ovdje radilo – po vjeri sv. pisca – o „bogovima“ („sinovi Božji“), onda Bog ne bi mogao ograničiti njihov vijek života. Bogovi žive vječno. Zeus, bogu kradljivcu i neprijatelju, Prometeju ne može skratiti život. On je božanstvo. Zato ga kažnjava tako da ga prikupuje na Kavkaz, gdje mu je orao kidao utrobu. Ovdje pak autor pokazuje da Jahve ima svemoć: ni „sinovi Božji“, ni „heroji“ nisu bogovi, nego ljudi, kojima je vijek na ovoj zemlji najviše stotinu i

dvadeset godina. Ni pojedinac, ni društvo ne smije o sebi misliti da je bog. Oni su stvoreni, i podređeni Stvoritelju. Ako izvrše svoje dužnosti, naći će svoje mjesto i na zemlji, i u nebu.

Sada vidimo koja je razlika između sadržaja i priče-slike, koju je uzeo sv. pisac da bi izrazio na židovski način svoje misli. Ovo posljednje je moglo imati drugi kontekst, kao dio neke narodne mitološke narative („slika“). No, kada ju je naš autor prihvatio, sasvim je izmijenio njezin sadržaj. Ostali su tekstualni tragovi politeizma, ali ju je sv. pisac sasvim preoblikovao u monoteizam. Bog sprječava ljudsku oholost „postati bogom“, i s određenim granicama zemaljske egzistencije suočava čovjeka i društvo sa stvarnošću da moraju položiti račun o svom životu.

Aktualnost ovoga teksta ne moramo objašnjavati. Mediji, nažalost čak i obitelji i škole, favoriziraju „nadljudi“. „Obični“ pak moraju postati ovima kao sateliti. Bog nas u korizmenom vremenu uči upravo suprotnome. Treba ostati čovjekom kakav je bio Isus Krist. Nije problem što je čovjek ranjiv, slab... Nije problem što nije bog, nego što ne ljubi. Jer ako bi ljubio onda bi imao radost života i na zemlji, i u nebu. Sam Otac nije jak zbog svoje stvaralačke sile, nego zbog ljubavi, po kojoj nam je darovao svoga Sina. „Kada sam slab, onda sam jak“ – kaže sv. Pavao (II. Kor 12,10). Vježbajmo se u odricanju, ali još više u ljubavi, i u toj aktivnosti ćemo prepoznati da smo jaki kao Bog. Ljubav čini božanskim, kada polažemo život za druge, kako je to činio naš Otkupitelj, Isus Krist.

Novi doktor znanosti

U Rimu je 28. ožujka vlč. Ivica Ivanković Radak, svećenik Subotičke biskupije, postigao stupanj doktora znanosti na sveučilištu Gregoriana s područja kanonskog prava.

Ovom prigodom mu čestitamo i želimo uspješan nastavak djelovanja u našoj biskupiji.

Uredništvo „Zvonika“

Piše: Antonija Vaci

Recept za uspjeh

Svijet i kultura u kojoj danas živimo tjera nas definirati uspjeh i uspješnu osobu kao nekoga tko ima toliko talenta u sebi da nije postojala druga mogućnost nego da čovječanstvo primijeti i veliča taj uspjeh. Na primjer, Mozart je sjeo za klavir i istoga trenutka počeo pisati neponovljiva glazbena remek djela. Roger Federer je uzeo reket i odmah počeo pobjeđivati svakog igrača koji bi se našao s druge strane terena. Bill Gates se jednog dana probudio, sjeo za računalo i izmislio Microsoft.

Čak i da razmislimo, čak i da prihvatimo da iza uspjeha stoji nevjerovatna količina truda, i dalje je Mozart genij, koji bi i da nije imao klavir i da mu otac nije bio jedan od vodećih glazbenih učitelja, i dalje nekako našao svoj put i postao glazbeni genij.

Lijepo je misliti kako je uspjeh ustvari samo nešto što dugujemo svom talentu. Da smo se rodili kao čudo od djeteta, vježba bi došla sama od sebe i danas bismo bili neizostavno ime u školskim udžbenicima i novinskim člancima. No, psiholozi su odlučili razbiti ovu iluziju i bliže odrediti što to razlikuje običnu osobu od visoko talentiranog profesionalca. Jednu studiju je izveo psiholog Anders Ericson. On je na berlinskoj Muzičkoj akademiji usporedio tri klase koje su bile isto godište. Prva klasa su bili učenici za koje se smatralo da će biti poznati svjetski solisti, druga

klasa su bili studenti koji su ocijenjeni kao dovoljno dobri, a treću klasu činili su studenti koji su prosječni i koji su kasnije planirali biti nastavnici glazbenoga u školama. Svi studenti počeli su svirati oko pete godine života, i otprilike isto vrijeme posvetili su vježbi – dva-tri sata tjedno. Kada su napunili osam godina, pojavljuje se razlika u vremenu za vježbu. Najbolji studenti su vježbali šest sati tjedno do svoje 9. godine, osam sati tjedno do svoje 12. godine, do 14. godine su dostigli šesnaest sati vježbe tjedno, a do 20. su vježbali čak i preko trideset sati tjedno. Sve u svemu, do svoje 20. godine uspjeli su zbrojiti 10.000 sati vježba. Za razliku od njih, dovoljno dobri učenici su do 20. godine u vježbi proveli 8000 sati, a prosječni 4000.

Pravilo koje se javlja u priči o svakom geniju jest 10.000 sati vježbe. Mozart je počeo skladati sa šest godina. No, ako se pogledaju njegovi najraniji radovi, to su samo prosječne skladbe, a svoje najpoznatije i najbolje skladbe napisao je tek nakon 21. godine. Do tada je već pisao skladbe preko deset godina.

Bill Gates je još jedan primjer pravila od 10.000 sati. Njemu je u srednjoj školi bilo dosadno pa su ga roditelji upisali u privatnu školu koja je imala računalni klub. Godine 1968., računalo je bilo prava rijetkost. No, Bill Gates se zaljubio u programiranje i iskradao se noću od 3 do 6 sati ujutro da bi programirao – jer bi tada računalo bilo slobodno. Do trenutka kada je otvorio Microsoft, Gates je izračunao da je imao 10.000 sati vježbe iza sebe.

Nije samo vježba u pitanju. Da se Bill Gates rodio nekoliko godina ranije, raču-

nala ne bi bilo, a kada bi se pojavili, već bi bio prestar da sebi dopusti toliko sati vježbe. Da se pak rodio u obitelji koja nije u stanju platiti mu privatnu školu, opet, ne bi bio ono što je danas. Što bi se dogodilo da se rodio u nekoj drugoj zemlji – Indiji na primjer? I opet, koliko je ljudi rođeno s mentalnim predispozicijama Billa Gatesa, ali u pogrešnom vremenu, obitelji ili zemlji?

Naravno, ne treba osporavati ni talent. Biti rođen na pravom mjestu u pravo vrijeme i u obitelji koja može osigurati sve što je potrebno za uspjeh na polju za koje se dijete odluči ne znači puno ako dijete nema ni trunku talenta u sebi. To su priče i primjeri koji se najlakše mogu naći. Ali što se događa s ljudima koji posjeduju talent, ali imaju manje sreće od ostalih?

Kada promatrate drveće u šumi, lako je vidjeti da je jedno drvo veće, jače i bolje od svih ostalih, ali nitko ne stane razmisliti koliko je to drvo sretno što ga u nekom trenutku nisu posjekli zbog gradnje novog tržnog centra, ili što se rodilo na toliko plodnom tlu ili što ga netko nije iščupao dok je bilo tek zasađeno sjeme. Koliko je još takvog drveća moglo biti da smo samo mi, kao čovječanstvo, svima dali jednaku šansu i na svakoga obratili jednaku pozornost?

Promjena spola u svjetlu uskrsnuća

Piše: mr. Andrija Anišić

Ljudsko je tijelo veličanstveno. Stvoreni smo tako čudesno i Božja su djela predivna (usp. Ps 139). I Bog je postao čovjekom. Isus je imao tijelo. Prošao je sve njegove faze razvoja a onda i smrti. Uskrslo tijelo je još veličanstvenije. Ovih uskrsnih blagdana bit ćemo zagledani u Isusovo uskrslo tijelo. Pitat ćemo se kakvo je ono i čuditi se apostolima koji Isusa u proslavljenom tijelu jednom prepoznaju a drugi put ne (*vidi: Lk 24,36-43; usp. i Lk 24, 13-35*). Čudit ćemo se kako to Isusovo tijelo koje više nije podložno zakonima prirode, jer Isus je sad ovdje sad ondje, prolazi kroz zatvorena vrata (usp. Iv 20,26). Naše je tijelo divno iako krhko, ali će jednoga dana kao i Isusovo biti proslavljeno. Uskrsli Gospodin će na koncu vremena, kad se dogodi uskrsnuće mrtvih, snagom kojom ima moć sve sebi podložiti on će preobraziti ovo naše bijedno tijelo i suobličiti ga tijelu svomu slavnomu (*Fil 3,21*).

U svjetlu razmatranja Isusova uskrslog i proslavljenog tijela i našeg bijednog tijela koje će biti preobraženo i suobličeno njegovom slavnom tijelu, u ovom ćemo broju progovoriti o problemu promjene spola i ukazati kako je tužno i jadno kad čovjek nema snage prihvatiti svoje tijelo takvo kakvo jest nego ga izvrgava raznim zahvatima sve do promjene spola. Cilj ovoga članka je poticati kršćanima da prednjače u prihvaćanju svoga tijela i da ga brižno čuvaju i njeguju vodeći brigu o njegovoj čistoći i u higijenskom i u duhovnom smislu jer smo pozvani proslaviti Boga u svome tijelu (usp. 1 Kor 6,20).

U Srbiji promjena spola o trošku države

Neposredan povod za ovaj članak jest vijest da će se u Srbiji od ove godine vršiti operacije promjene spola o trošku države, o čemu su izvjestili domaći mediji. Ovdje prenosim nekoliko misli s web stranice crol.hr.

Na takvu operaciju u Srbiji čeka oko 200 osoba, s tim što će u naredne dvije-tri godine biti spremno oko 50 pacijenata kojima će država platiti sve troškove.

U posljednja dva desetljeća, koliko se u Srbiji obavljaju operacije promjene spola, tom složenom zahvatu podvrglo se stotinjak stranih državljana i više od 150 građana Srbije. Cijena promjene spola u Srbiji kreće se do 3000 eura dok se na pr. u USA ona naplaćuje između 15.000 i 50.000 eura.

Promjeni spola u posljednje vrijeme pribjegava sve mlađa populacija, između 18 i 30 godina. Ranijih godina bilo je više

osoba koje su iz muškog prelazile u ženski spol, ali je danas situacija potpuno izjednačena.

U svijetu je prva operacija promjene spola izvedena 1950. godine, a u Srbiji 1989. godine.

Zašto promjena spola?

Riječ je o osobnoj drami onih koji su transseksualci. Medicinski gledano, transseksualizam postoji kad je osoba naizgled normalne tjelesne spolne diferencijacije uvjeren da pripada suprotnom spolu. Često se i u javnosti koristi izraz „zarobljen/zarobljena u tijelu suprotnog spola“. Medicinski stručnjaci tvrde da je „tradicionalno“ transseksualizam smatran „potpuno psihološkim fenomenom“, dok se u današnjim istraživanjima ne želi zanemariti niti utjecaj odgoja na spolni razvoj. Prema suvremenim znanstvenim istraživanjima nema dokaza kojima bi se transseksualnost objasnila varijacijom kromosomskog uzorka ili abnormalnostima spolnih žlijezda, spolnih organa, hormonskim poremećajima.

Kirurški je moguća promjena spola, no valja znati da se operacijom mijenja samo vanjski izgled. Osobe na kojima je izvršena promjena spola nikad ne mogu promijeniti spolnost kao takvu jer je ona od majčine utrobe u svakoj svojoj stanici organizma obilježena kao muška (u muškom tijelu) ili kao ženska (u ženskom tijelu). Taj se realizam operacijom ne mijenja niti se može promijeniti. Medicinski se zaključci i postignuća ne mogu jednostavno „prenijeti“ i na moralno područje. Naime, što je medicinski i tehnički moguće izvesti nije i moralno dopustivo, jer čovjek ne smije činiti sve ono što može nego samo ono što je dobro i što je u skladu s Božjim naumom i njegovim zapovijedima.

Crkva i problem promjene spola

Prema teološkom pristupu život je Božji dar, a ljudska bića nemaju nadmoć prevlasti nad svojim tijelom: *Ili zar ne znate? Tijelo vaše hram je Duha Svetoga koji je u vama, koga imate od Boga, te niste svoji (1 Kor 6,19)*.

Papa Pio XII. tvrdio je da je čovjek sputan u mogućnostima raspolaganja vlastitim tijelom, a sadašnji papa Benedikt XVI. navodi da je naš spol dar od stvoritelja, stoga osuđuje one koji bi ga pokušali promijeniti. *To je pitanje vjere u Boga, a promjena spola je devalvacija koja dovodi do samouništenja čovjeka, a time se uniš-*

tava Božje djelo. Promjena spola je sakaćenje tijela koje zabranjuje i Crkveno pravo (kan. 139).

Što umjesto promjene spola?

Katolička crkva ističe kako transseksualnost ne priznaje vlastiti identitet, tj. „pripadnost spolu svoga genotipa“. Naprotiv, transseksualna osoba osjeća silnu sklonost da preuzme ulogu, a ako je moguće i tjelesnu strukturu drugoga spola protivna njegovu, držeći da mu je sklonost ispravna, ali se, nažalost, nalazi u „pogrešnom tijelu“.

Da bi čovjek mogao prihvatiti sebe onakvim kakav jest, pa i u spolnosti, potrebna je spolna integracija a do nje dolazi kada dječak ili djevojčica sebe prihvata takvima kakvi jesu, tj. u svome vlastitom spolu i ne žali što nije rođen u drugom spolu. Ne dođe li do spolne integracije, postoji opasnost da „nezrela ličnost“ postane sklona homoseksualnosti i transseksualnosti. U tome se smislu u nekim obiteljima događaju prave drame.

Ivan Fuček, vrsni moralist, ističe kako se kod transseksualizma radi o teškom problemu. S jedne strane je medicinsko-tehnički problem, a s druge još snažniji psihički jer se čovjek osjeća odbačenim iz normalnog društva, često nesposoban za bračni život dok više vrednote u tom teškom stanju teško prihvaća. *Kako ga dovesti do toga da se svjesno i slobodno odrekne onoga što je anatomske neispravnosti se ikakvim zahvatima može ispraviti?* pita o. Fuček. Kršćanski personalizam predlaže integraciju po Kristu i Duhu Svetom u Bogu, gdje nemaju više mjesta psihizmi, osjećaji manje vrijednosti i ostavljenosti, nesposobnost... Ispravna kršćanska integracija ovisi o raznim unutarnjim i vanjskim čimbenicima dobra odgoja u vjeri, računajući sa sredstvima Božje milosti kao što su molitva, svladavanje, pristupanje sakramentima. Čovjek nije nikada igra fatalnosti, sudbine, nego je gospodar svoje vlastite sudbine i tvorac svoje povijesti. Ta bi se kršćanska proklamacija trebala čuti kao radosna vijest, a ne kao motiv osude. Radosna vijest toga slobodnog čovjeka poziva na odgovornost i potiče ga da „nađe sebe“, da „prihvati sebe“ u okviru Božjih planova i nakana, premda moralno-duhovni problem nije lak.

Ima li iznimaka?

Međutim, neki katolički mislioci (Healy) smatraju da je temeljni identitet roda determiniran genitalijama, te da je sakaćenje ipak moralno dopušteno kada je u pitanju zaštita zdravlja. Odobrava se obavljanje kirurških zahvata za neke slučajeve hermafroditizma, kao lijek za prirodne mane djeteta s muškim i ženskim spolnim organima, dok slučajeve psihološkog hermafroditizma kod normalnih osoba smatra teškim sakaćenjem tijela.

(Usp. Glas koncila 18/2006. te Boris Poljanac, „O promjeni spola“: www.obiteljskicentar.hr).

Prikazan film „Vrijeme otkupa“

Dokumentarni film Rajka Ljubića „Vrijeme otkupa“ premijerno je prikazan 23. veljače 2012. godine, u prepunoj Velikoj vijećnici Gradske kuće u Subotici. Film se bavi agrarnom reformom od 1946. do 1953. godine, tijekom koje je oduzima zemljište u privatnom vlasništvu te vršen nasilan „otkup“ poljoprivrednih proizvoda.

To je 40. po redu film Rajka Ljubića i ujedno 10. koji je snimljen u

okviru Hrvatskoga akademskoga društva, autora koji se u proteklih deset godina poglavito bavi životom bunjevačkih Hrvata u subotičkom kraju, ranijih godina gotovo potpuno tematski zapostavljenih u području filmske umjetnosti.

Poslije projekcije filma, tijekom diskusije je svoje sjećanje na te teške dane evociralo nekoliko žrtava poslijeratne agrarne politike.

Ištvančićev film o slamarkama na Festivalu dokumentarnog filma Zagrebdox

Na osmom Međunarodnom festivalu dokumentarnog filma „Zagrebdox“, 1. ožujka 2012. godine premijerno je prikazan film redatelja Branka Ištvančića, rodom iz Tavankuta, „Od zrna do slike“, koji je svrstan u Regionalnu konkurenciju festivala. Fokus filma je na slamarkama, narodnim umjetnicama koje su slobodno vrijeme provodile u osmišljavanju i izradi slika od slame. Na svečanoj projekciji filma, među ostalima, bio je nazočan veliki broj Hrvata podrijetlom iz Vojvodine koji žive, rade ili studiraju u Hrvatskoj. Uz njih, projekciji su prisustvovala i slamarke iz Tavankuta predvođene voditeljicom slamarske sekcije „Matije Gupca“ Jozefom Skenderović. Ovoj projekciji prisustvovala je ministrica kulture Republike Hrvatske Andrea Zlatar Violić, kulturni djelatnik i onodobni predsjednik HKPD „Matija Gubec“ Naco Zelić, generalna konzulica Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Subotici mr. Ljerka Alajbeg, predsjednik Hrvatskoga nacionalnog vijeća Slaven Bačić, ravnatelj Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata Tomislav Žigmanov, predsjednik DSHV-a Petar Kuntić i drugi prijatelji ove umjetnosti.

Film Branka Ištvančića, u trajanju od 75 minuta, snimljen je 2011. godine. Fotografiju u filmu potpisuje Branko Cahun, montažu Branko Ištvančić, a glazbu Pere Ištvančić. Producent je Marijo Vukadin. Film je snimljen u produkciji „Olimp produkcije“ Zagreb i Hrvatske radiotelevizije.

/Petar Gaković/

Izrada agende kulturnih događaja i obilježavanje Godine hrvatskih velikana

Važnost izrade kalendara stalnih kulturnih manifestacija Hrvata u Vojvodini, obilježavanje Godine hrvatskih velikana u Vojvodini te modeli i načini prikupljanja sredstava za programe udruga u kulturi bile se glavne teme redovitog radnog susreta s predstavnicima hrvatskih kulturnih udruga koji je u subotu, 10. ožujka 2012. organizirao Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata, u suradnji s Hrvatskim nacionalnim vijećem.

Na susretu su se okupili predstavnici 24 udruge, više od polovice svih udruga od njih 39 kojima je kultura primarno područje djelovanja, a bilo je primjetno odsustvo predstavnika srijemskih udruga.

Na prijedlog predstavnika udruge, Hrvatsko nacionalno vijeće uz logističku potporu Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata organizirat će stručne seminare za voditelje folklornih sekcija i za tamburaške sastave. To je zaključak koji su podržali svi prisutni budući da se osjeća veliki deficit upravo takvih kadrova u više mjesta, a unutar nekih udruga postoje kadrovi koji mogu stručno pomoći u obuci.

Ministrica kulture RH primila izaslanstvo Hrvata iz RS

Hrvatska ministrica kulture Andrea Zlatar-Violić primila je 2. ožujka, u službeni posjet, izaslanstvo Hrvata iz Republike Srbije, na čelu s predsjednikom Hrvatskog nacionalnog vijeća u Republici Srbiji Slavenom Bačićem, priopćilo je Ministarstvo kulture Republike Hrvatske.

Slaven Bačić je izvijestio o aktivnostima i projektima koje provodi Hrvatsko nacionalno vijeće u Republici Srbiji, najviše zastupničko tijelo Hrvata u Srbiji nadležno za jezik, obrazovanje, informiranje i kulturu u Srbiji. Iznio je financijske i organizacijske probleme s kojima se ono susreće, te izrazio želju za uključivanjem i potporom Ministarstva kulture u napore hrvatske zajednice za održanjem kulturnog identiteta.

Ministrica je istaknula da je primarni interes hrvatske vanjske politike regionalna suradnja i sukladno tome razvijanje kontakata s Hrvatima u Vojvodini. Suradnja u području kulture zasniva se na suvremenim i kvalitetnim projektima i suradnji između partnerskih institucija, nevladinih i umjetničkih udruga, napomenula je ministrica. Ravnatelj Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata Tomislav Žigmanov istaknuo

je nakladničku djelatnost, djelatnost knjižnica i muzeja, te osobito zaštitu kulturnih i prirodnih dobara kojima se bavi Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata, prva profesionalna ustanova u kulturi vojvođanskih Hrvata. Ministrica Zlatar-Viočić Zavodu je ponudila stručnu i savjetodavnu pomoć Ministarstva kulture, te dodala da će pokušati ojačati suradnju između kulturnih institucija u Hrvatskoj i hrvatskih udruga u Vojvodini.

U izaslanstvu su uz Bačića i Žigmanova bili predsjednik stranke Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini i zastupnik u Narodnoj skupštini Republike Srbije Petar Kuntić, generalna konzulica Republike Hrvatske u Subotici Ljerka Alajbeg, te savjetnik u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova Ivan Zeba, koji stoji u priopćenju Ministarstva kulture.

Svečanim programom u čast Ani Bešlić počelo obilježavanje Godine hrvatskih velikana

U čast poznate subotičke kiparice Ane Bešlić, a u povodu 100. obljetnice njezina rođenja, Gradski Muzej Subotica i Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata priredili su 16. ožujka svečani program u Gradskom muzeju. U okviru programa posvećenog ovoj izuzetnoj kiparici otvorena je izložba fotografija javnih spomenika i bista koje je snimio Augustin Juriga, kao i dio legata subotičkoga Muzeja. O godini velikana govorila je menadžerica kulture u Zavodu Katarina Čeliković, a o javnim spomenicima Ane Bešlić govorila je povjesničarka umjetnosti Ljubica Vuković Dulić. Portrete iz legata predstavila je povjesničarka umjetnosti Olga Kovačev Ninkov. Izložba se može pogledati do 16. travnja.

In memoriam

Jasna Balažević (1944.–2012.)

Nakon kratke i teške bolesti, u Zagrebu je 17. siječnja 2012. godine preminula Jasna Balažević, jakim nitima vezana uz Tavankut i bunjevačke Hrvate, a želja za povratkom rodnoj zemlji ispunjena joj je vraćanjem zemnih ostataka u obiteljsku grobnicu u Tavankutu 24. ožujka.

Rođena je u Subotici 14. listopada 1944., a do 12. godine živjela je u Tavankutu. Diplomirala je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, Odsjek za arheologiju, te bila prvom Bujevkom arheologinjom. Cijeli radni vijek bio joj je vezan za zaštitu spomeničke baštine. Slovila je za stručnjakinju zavid-

ne razine. Uz to imala je i svoju drugu, a vjerujemo još i veću ljubav – Tavankut, u koji je redovito dolazila cijeli život i, usprkos teškoj bollesti, sve do svojih posljednjih dana. Znala je reći „moram ići napuniti svoje baterije“. Kroz Tavankut je gajila i svoju veliku privrženost prema našem Društvu „Matija Gubec“ koju su joj usadili roditelji Maca i Željko Balažević, pripadnici grupice entuzijasta osnivača Društva. Sve što je vezano za njezino bunjevačko porijeklo bilo joj je iznimno važno, dobro je poznavala do u tančine sve što je vezano za nas Bunjevce, sve bunjevačke *adete* a *divanila* je ikavicu kao da i nije *očla* iz Tavankuta, a zapravo je najveći dio života provela u Zagrebu. Od osnutka je bila aktivni član Udruge vojvođanskih i podunavskih Hrvata u Zagrebu.

Poštovana Jasna, čvrsto vjerujemo da će Ti Bog udijeliti trajnu radost. Svojom si dobrotom to zaslužila. Sretni smo što se ispunila Tvoja želja da budeš sahranjena u Tavankutu, mjestu u kojem si, kako si govorila, „jedino bila sritna“. Čuvat ćemo uspomenu na Tebe.

HKPD „Matija Gubec“, Tavankut

Najbolji recitatori na hrvatskom na općinskoj i zonskoj smotri recitatora

U Čitaonici Gradske knjižnice, 6. ožujka, osamdesetak osnovaca i srednjoškolaca iz Subotice nastupilo je na 24. općinskom natjecanju recitatora. Tročlano ocjenjivačko povjerenstvo sačinjeno od glumica subotičkoga Narodnog kazališta Jelene Mihajlović i Zsuzsanne Kálmár te profesorice Katarine Čeliković odlučilo je da 25 najboljih recitatora predstavlja naš grad na zonskoj smotri, od kojih je čak njih osam recitalo na hrvatskom jeziku. To su: Lucija Ivanković Radaković, Donna Karan i Milica Vuković u prvoj kategoriji, Davorin Horvacki, Josip Jaramazović i Filip Nimčević u drugoj te Ivan Kovač i Dragana Sudarević u trećoj skupini.

Zonska smotra recitatora održana je 9. ožujka u prostorijama Čitaonice Gradske knjižnice za najbolje recitatore Apatina, Sombora, Bačke Topole, Kanjiže, Ade, Sente, Bečeja, Malog Idoša i Subotice. Oko devedeset natjecatelja ocjenjivalo je tročlano prosudbeno povjerenstvo u sastavu: Miodrag Petrović, glumac iz Novog Sada, Katalin Fazekaš, profesorica iz Novog Sada i Katarina Čeliković, profesorica iz Subotice. Oni su odlučili da su svojim kazivanjem poezije čak 33 recitatora stekli pravo sudjelovanja na Pokrajinskom natjecanju.

Nastavljajući pozitivnu tradiciju, recitatori na hrvatskom jeziku su i ovoga puta zasijali. Od ukupno osam recitatora koji su govorili na hrvatskom jeziku čak šestoro ih se plasiralo na Pokrajinsku smotru koja će biti održana u Sečnju, od 20. do 22. travnja. Nagrađeni recitatori na hrvatskom jeziku: Lucija Ivanković Radaković i Donna Karan (mlađi uzrast), Davorin Horvacki, Josip Jaramazović i Filip Nimčević (srednji uzrast) te Dragana Sudarević (stariji uzrast).

U Somboru predstavljena knjiga pjesama Stipana Bešlina

Udruga „Urbani Šokci“ iz Sombora priredila je knjigu pjesama Stipana Bešlina iz Bačkog Monoštora, a predstavljanje je održano 16. veljače u Somboru. U zbirci „Tajanstvenosti trag“ nalazi se 71 pjesma, a dvadesetak njih su pjesme davno izgubljene zbirke „Tamna cesta“ i prvi puta su objavljene. Iako je živio samo 21 godinu, ovaj mladi pjesnik ostavio je značajan trag u hrvatskoj književnosti, ali se o njemu malo govorilo i pisalo. O Stipanu Bešlinu na predstavljanju su govorile Marija Šeremešić, predsjednica udruge „Urbani Šokci“ i profesorica kroatistike dr. sc. Sanja Vulić iz Zagreba.

Veliki Uskrs!

Veliki tjedan ima i velike dane: Veliki četvrtak, Veliki petak, Veliku subotu. Znači li to da slijedi jedna obična nedjelja? Ne, nipošto! Nedjelja nakon Velike subote je VELIKA NEDJELJA jer je toga dana Isus pobijedio smrt! Pobijedio je ŽIVOT!

Ta Velika nedjelja – Veliki Uskrs je najvažniji dan u povijesti svih ljudi! Bez Uskrsa ljudski život ne bi imao smisla. Vjerujem da to razumijete. Kakav bi to život bio – netko bi živio 50 godina, netko možda samo 1 godinu... kako velika nepravda! Isus se, istina, kao pravi čovjek mogao uplašiti smrti, mogao je i odustati. No, vidjeli smo i ove korizme da je on rekao svom Ocu da sve prihvaća iz ljubavi prema nama – ljudima.

Kako si velik, Isuse, kako je velika tvoja ljubav prema nama! Hvala ti za svaku kap znoja i za svaki dječ

lič tvoga tijela koje su mučili, ponižavali i na kraju ubili. Iako smo se i mi svojim grijesima slično ponašali, ti nam, Bože, praštaš i želiš nas blizu sebe na najveći dan – USKRS.

Neka je sve veliko na Uskrs: naša radost, naše srce i naša ljubav prema svojim u obitelji, prema ljudima koje ćemo sretati, prema onima koji će trebati pomoć, i onima koji nemaju nikoga tko bi ih posjetio!

I budimo u svemu novi: obucimo novu odjeću, ponosimo čisto srce, neka je nov pogled u našim očima, budimo veliki u uskrsnoj ljubavi!

Hoćemo li moći sve to ispuniti? Vjerujem u nas, vjerujem da nas danomice liječi i obnavlja Isus čije će se uskrsnuće dogoditi u svima nama koji smo se za njega pripremali. Već se radujemo tom velikom događaju! A L E L U J A!

Vaša Zvončica

Šarena uskrsna jaja

Ne zaboravimo ni ove godine pripremiti jaja koja ćemo nositi na blagoslov, ali i ona koja ćemo na Uskrsni – „Voden” ponedjeljak darovati „polivačima”!

Puno je različitih tehnika „šaranja” jaja, a vi samo izaberite: kuhanje u lukovini, jaja ukrašena slamom, koncima, flomasterima, glinom, i sl. ali i jaja od stiropora mogu biti vrlo zanimljiva.

Zlo u svijetu

Zlo je u svijetu
Kao ptica u letu,
Jednom će stati
I zauvijek nestati.

Svi se protiv zla borimo,
Ali ga i sami činimo,
Nismo ni svjesni toga,
Mi ne znamo što je sloga.

Ljubav će jednom doletjeti
Sa prijestolja zlo otjerati,
Mir će tada zavladati
I sve nas zauvijek spasiti.

*Katarina Vojnić Tunić, 6. r.,
Stari Žednik*

I mi smo krivi za glad

Glad, svi smo mi krivi za to. Siromašnih je puno, škrtih je puno. Ali ljudi koji hoće pomoći ili rade na tome, njih je malo. Veoma malo, i ne toliko dovoljno da bi mogli pomoći svima. Neka djeca i ljudi bacaju svoju użinu, bacaju! A nisu ni svjesni zapravo koliko bi tek, koliko bi samo mogli pomoći da ne bacaju hranu! Jer neki ljudi ne znaju da se hrana ne baca, i da time samo odmažu. Koliko ljudi troše novac na svakojake gluposti, ne znaju što će više s novcem. Da su ljudi samo malo darežljiviji i ljubazniji, puno toga bi se promijenilo. Bog nije htio ovako, Bog je htio ljubav, mir, sreću, u svakoj obitelji brižnost! Ali neki to i ne žele. I koliko li samo djece u Africi umire zbog toga, bar desetero u pet minuta. Baš zbog toga ne treba bacati hranu, niti kada ti majka skuha ručak, i ako ti se ne sviđa pojedi to, i tek to svakoj majci znači puno! Bog je stvorio svako dobro, ali ljudi su to dobro pretvorili u zlo!

Danijela Siracki, 6. razred OŠ „Pionir” - Župa sv. Marka, Stari Žednik

Uskrs

Za Uskrs nas zec posjeti
i nešto se dosjeti:
da nam treba darove donijeti
i svakome igračke ponijeti.
Jaja nam pomaže šarati
i u košarice stavljati.
Zeleno gnijezdo zeki pravimo,
pored njega mrkvicu stavimo.
U crkvu nosimo svetiti jela
i činimo dobra djela.
Uskrs je lijep i čaroban,
učini, Bože, da bude svaki dan.

Andrea Dumendžić, IV. r.
OŠ „Aleksa Šantić“ Vajska

Zekina uskrsna jaja

Proljeće stiže, čuje se graja,
mali zeko čeka da raznosi jaja.
Nabrao je puno cvijeca,
procvjetat će dječja sreća.
Nafarbat će jaje,
da ih djeci daje.
Dok mališani još spavaju
i uskrsna jaja sanjaju
zeko će im napuniti gnijezda
ko što na nebu ima zvijezda.

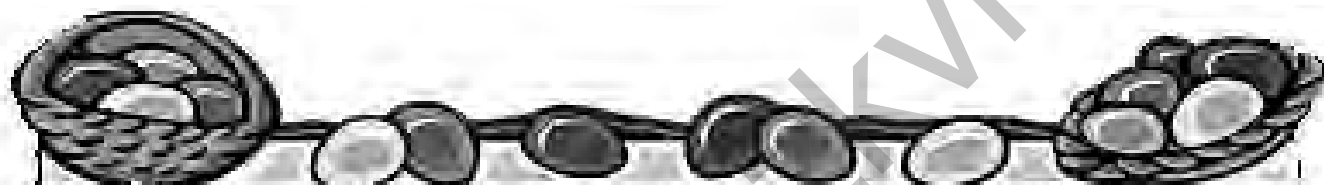
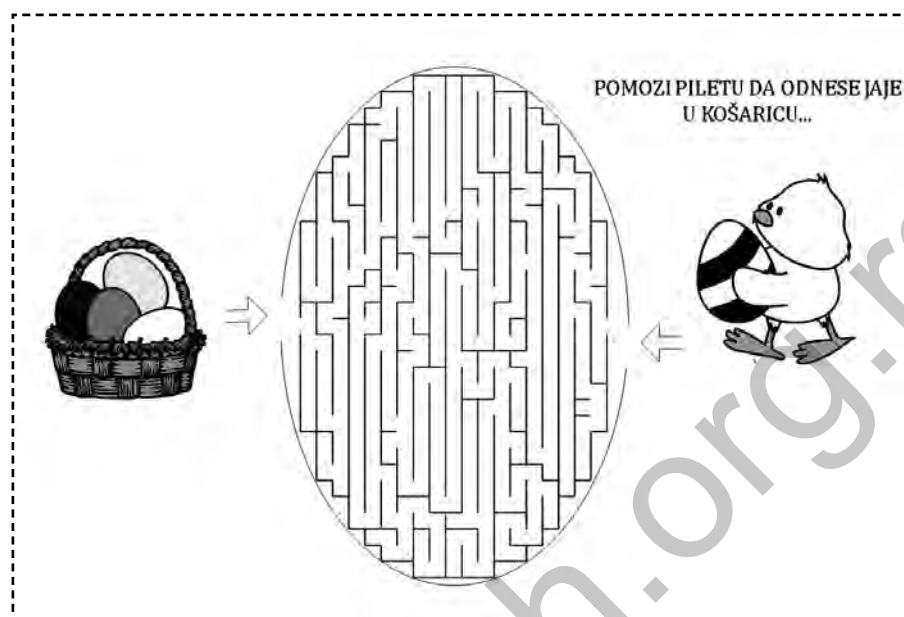
Lucija Buza, III. r.
OŠ „Matija Gubec“ Tavankut

Zvonik nagradio 10 Zvončića!

Divan dan bio je na subotičkoj kalvariji u nedjelju, 18. ožujka kada su djeca predmolila križni put, a onda je još Zvonik nagradio sretno igrače naše nagradne igre. Najsretnija je bila mala Martina koja se na novom biciklu vratila kući!

1. BICIKL je dobila Martina Vojnić Tunić, Subotica
2. Novi zavjet – Ana Romak, Bajmok
3. Komplet o. Gerarda (majica i CD) – Dario Marton, Subotica
4. Slika Isusa na križu – Teodora Bukvić, Subotica
5. Komplet uskrsnih jaja – Alen Palatinuš, Lukino selo
6. Križ i narukvica – Árvá István, Bački Vinogradi
7. Komplet o. Gerarda (majica i CD) – Tomislav Rožić, Bač
8. Komplet o blaž. Mariji Petković (slikovnica, privjesak i slika) – Petra Iličić, Vajska
9. Kipić sv. Franje i krunica – Iva Iličić, Vajska
10. Komplet o. Gerarda (majica i CD) – Martina Čeliković, Subotica

Dragi mladi!

Moći trpjeti za drugoga, osmisliti bol s vjerom i nadom, prihvaćati s ljubavlju vlastiti život – možda djeluje kao jednostavni niz velikih riječi, a možda djeluje preteško. Problem nastane kad ne djeluje nikako i kad nastupi apatija. Ne željeti i ne prihvaćati druge u svome životu, ne voljeti drugoga čovjeka, niti sebe označava uzaludnu i mukotrpnu trku od života bez cilja. Samo jedan čimbenik isključuje, ostaje praznina i propuh koji vremenom može zadobiti toliku snagu da sruši cijelu kuću – dostojanstvenog, spašenoga čovjeka.

Zašto ne želiš tražiti ljubav?

Zašto ne želiš davati ljubav?

Zašto ne želiš vjerovati u ljubav?

Svijet može govoriti jedno, svijet može jedno nuditi, ali taj isti svijet ne može i ne bi trebao živjeti tvoj život. Isus je umro za cijeli svijet, ali svaka osoba pojedinačno ima slobodu i pravo prihvatiti ili odbiti Njegovu muku i slavu. Ne inertna masa, nego ti, imenom i prezimenom, Ti. Nemoj se predati niti prodati za jeftine i trošne ideje. Ukoliko ti svojim srcem ne pristaneš na novi život, na veličanstvenu ljubav i na pogled u vječnost, ovaj svijet se nikada neće promijeniti, niti će se išta promijeniti u tvome životu. Odluči začepiti sve propuhe koji te savijaju ka zemlji. Stvoren si za više, stvoren si za nebo. Ne plaši se, Isus je uskrsnuo i s tobom je živi Bog! On ti želi davati ljubav i snagu svaki dan. On te želi učiniti sposobnim za davanje i primanje ljubavi, on te želi učiniti sretnim i radosnim.

U tom duhu, želim ti sretan i blagoslovljen Uskrs!

Nevena Mlinko

Magdalena i Isus

Petak je. Isus je umro.

Dok svi pod dojmom izlaze iz crkve, mala Magdalena, djevojčica od 6 godina, odlučila je ostati u crkvi s tatom čuvati Sveti grob, nakon što su velečasni Josip i brat Niko položili Isusovo tijelo u nj nakon obreda Velikoga petka. Tužna je. Razmišlja kolika je bol pritisnula Isusa. Zašto je morao uopće trpjeti? Je li to

imalo smisla? U takvim mislima, nije ni primijetila da je kasno, dok je tata Ivan nije trgnuo iz misli pitanjem hoće li krenuti doma. Iako nevoljko, krenula je. U subotu, rano ujutro, ustala je i otišla k majci Mariji s rečenicom: „Idem u crkvu čuvati Isusa. Neću nikome više dati da Ga povrijedi“. Majka se blago nasmiješila i odgovorila: „Isus nas je spasio, neće Ga više nitko povrijediti. On je sve pobijedio, On je doveo ljude k Sebi“. Iako nije mnogo razumjela majčine riječi, Magdalena je otišla u crkvu čuvati Isusa. U crkvu su dolazili mnogi ljudi. Neki su, poput nje, „čuvali“ Isusa, a neki su klečali i molili se. Neki su ubacivali i koji novčić u kasicu koja je stajala pokraj groba. „Time će se pokriti troškovi Isusova ukopa“ – mislila je mala djevojčica. Ali i u mislima koje su joj okupirale malu glavicu, Magdalena se nije odvajala od groba ni sekunde. Izašla je na kratko, na nagovor časne sestre koja joj je obećala pričuvati Isusa dok ona ode nešto pojesti da se okrijepi.

Došla je večer. Nakon završetka obreda Uskrsnuća, da majka nije došla po nju, Magdalena bi i dalje ostala u crkvi. Subota je prošla i osvanuo je novi dan. Nedjelja je, najsvečaniji kršćanski blagdan – Uskrs. Magdalena, odjevena u najljepše bijelo odijelo, hitro koraca malim koracima u crkvu. Ali iznenađenje koje je čekalo, rastužilo ju je veoma. Sveti grob bio je prazan. Isusa nema...

Svi u crkvi su nasmijani, radost im je na licima. Zar je moguće da nitko nije primijetio da su uzeli Isusa? I zar je moguće da je Isus mogao nestati pored toliko čuvara? I zašto su svi toliko sretni? Razočarana Magdalena, otrči majci i plačući prozbori: „Uzeše Isusa. Ne znam kamo su ga odnijeli!“. Majka, da je utješi, reče: „Dočekaj da počne misa, vidjet ćeš Isusa. Doći će On!“. Magdalena, s nevjericom sjedne na svoje mjesto u crkvi iščekujući da vidi odakle će ući Isus. I gle, uz dim tamjana i najljepšu pjesmu „Uskrsnu Isus doista“, na glavna ulazna vrata ulazi Isus u bijelom ruhu, bez ijednog traga patnje, u radosti i ljepoti kakvu nije nigdje vidjela. A iza Isusa ide duga povorka svećenika, ministranata i vjernog puka. I svi su odjeveni u najljepšu odjeću, onu najsvečaniju. Magdaleni su krupne oči sjale od radosti, suze su joj krenule same od sebe.

I tada pomisli: *Hoće li i nama tako biti kada dođemo u Kraljevstvo Nebesko?*

Marina Gabrić

Znam da ćeš mi doći

*Znam da ćeš mi doći
laganim korakom
mladoga jelena,
kada zašumi lahor
u hvojama,
kad zašumi lahor...*

*I pokrene na livadi
visoke zelene vlati.*

*Čekam Te sa čežnjom u srcu
i s blistavilom suza
u zjenama.*

*A kada se približiš –
ugledat ću na poljani
samo cvjetne*

ružičaste lati.

**s. Marija
od Presvetoga Srca**

Klesar srca

S onim što je nježno, krhko i jedinstveno, ništa se ne može na silu. Zahtijeva vrijeme, ustrajnost, otvara se samo uz potpuno povjerenje. A naše je srce takvo. Svjesno svojih slabosti, mana i nesavršenosti, silno ih se želi osloboditi, ali ne može odjednom. Mora se pomiriti s njima i nositi ih još jedan dio puta. Taj križ postaje lijek protiv oholosti, jer prvo treba prihvatiti svoje slabosti u poniznosti da bi se protiv njih moglo boriti. Plijevljenje, iskorjenjivanje i uništavanje zla, dug je i, često se čini, uzaludni proces. Loše se navike iznova vraćaju, a stečeno dobro lako se može izgubiti. I nerijetko se čini kao da nema napretka, da su uzaludni svi pokušaji odmaka, jer se opet vraćamo na početak. Ipak, vratiti se na početak kada smo se već bili odmakli, nije isto kao i nikada se ne pomaknuti. Vidjeli smo i osjetili kako je to primicati se punini života, Božjoj blizini, i iako je onaj pad koji nas vraća natrag bolan i zadaje udarce razočaranja, u nama se budi jača želja za nastavkom borbe. Ukoliko je ona snažnija, više će nas vući naprijed i nećemo se obazirati na pad, već na cilj koji želimo dosegnuti.

Na kušnje koje će nas pokušavati zarobiti znat ćemo pravo odgovoriti. Nećemo se dati pokolebati zbog onih glasova koji nas zavode na izgled dobrim pitanjima: Zašto bi se danas trudio, kad ćeš sutra opet biti isti? Zašto ideš na ispovijed kada ćeš za mjesec dana opet nakupiti istu kolekciju grijeha? Nije li ti glupo svaki put govoriti isto, a onda se vratiti na

staro? Takva se pitanja doista često javljaju i gledajući logikom svijeta, koji samo traži što je lakše i brže, mogu nas naučiti na to da dignemo ruke od svega što ne daje vidljive i trenutne rezultate. Odgajanje srca ne zadaje si zahtjeve u strogo određenom roku. Za njega se ne može sastaviti detaljni plan rada kog se treba pridržavati. Preobražaj srca ne sastoji se od samih plodova, već i od čitavog slijeda pothvata koji će jednom donijeti plodove. Jednom. Ali ne smijemo se razočarati ako ta plodonosna jesen ne nastupi onda kada smo je očekivali. Ona će sigurno doći, ali te plodove ćemo možda morati dugo čekati.

Takvo napredovanje u mravljim koracima, uči nas strpljivosti; uočava važnost svake izgovorene riječi, svake misli koja se pojavi u nekom kutu svijesti i djela koja možda nitko od ljudi nije opazio. Sve to sudjeluje u toj igri pomicanja unaprijed i vraćanja na staro, ali od dinamike koja je vidljiva izvana mnogo je življa ona koja se zbiva u samome srcu, koje čezne za oblikovanjem, ali u isto se vrijeme opire tomu. Ono se želi preobraziti i postati slično svojom uzoru, najvećem Srcu, ali svako klesanje boli. No, što više počinje nalikovati tom idealnom obliku, lakše podnosi udarce čekića, jer polako uviđa smisao i svrhu te neugodnosti. Sve više će se u njemu buditi radost zbog sličnosti sa Srcem iz kojeg je potekla krv i voda i koje je izvor svih milosti. Iz tog Srca izvire snaga koja naše kameno, nezgrapno, nepostojano srce suobličava sebi. Malo, po malo, tako da to i ne primjećujemo. Ipak, Njegovo Srce zna našu čežnju i ispunja je ukoliko mu se prepustimo.

Ana Ivković

Radost i iščekivanje Uskrsa

Moglo bi se reći da sam ove godine doživjela Korizmu u punini. Svako odricanje bilo je djelotvorno i snažno. Post od hrane i post od interneta, ili bilo čega drugog čega smo se odrekli, pročistio je dušu. Isprva, postojala je prividna glad, osjećaj praznine, čežnja za stvarima koje smo se odrekli. I kušnje. I bilo je teško. Prazninu je trebalo ispuniti jarčom molitvom, čežnju nadomjestiti pomaganjem bližnjima da bi se zao-kružila korizma: post, molitva i djela milosrđa.

No sve ovo bilo bi prazna priča da nema svoju svrhu: uskoro će Uskrs. Radujem se onom šoku čiste radosti za koji znam da će me prožeti na Veliku subotu. A u meni će se smjenjivati dojmovi: svjetlost i voda i uskršli Krist. Potpuna i završena katarza nakon šest tjedana priprave.

Isus je uvijek uz nas, no nekako, baš na Uskrs, nakon što kroz korizmu ogolimo svoju dušu, rasteretimo je od materijalnog, baš kad smo tako potpuno goli i kad nema ničega što nas odvaja i udaljuje od Njega, onda nam On može najbliže prići i tada najbolje možemo osjetiti Njegovu ljubav.

Vedrana Cvijin

LJUBAV I SEXUALNOST

U BOŽJEM NAUMU

Razgovarale: Ana Ivković i Melita Bašić

U subotu, 3. ožujka, u amfiteatru Otvorenoga sveučilišta u Subotici, održan je jednodnevni seminar na temu *Ljubav i seksualnosti u Božjem naumu* koji je predvodio don Damir Stojić iz Zagreba.

Usprkos i školski radnoj suboti, amfiteatar je bio pun. Oko 300 mladih ljudi, među kojima su bili i vjeroučitelji, profesori i svećenici, došli su čuti jednu novu ponudu razmišljanja i poimanja ljudskoga života i tjelesnosti. Pozivu na seminar odazvali su se mladi iz Subotice i okolice, iz Novoga Sada, Selenče, Ruskoga Krstura, itd. Ugođaju predavanja u stankama doprinio je glazbenom animacijom VIS „Proroci“. Za Vas donosimo neke od dojmova sa seminara, kao i fotografije.

– Drago mi je što se u Subotici organizira ovako nešto, jer u Novom Sadu nema ovakvih skupova i drago

mi je što je don Stojić izdvojio vrijeme i za nas. Sviđa mi se ovo predavanje jer su ljubav i seksualnost prikazani s teološkoga aspekta, a ne s medicinskog, jer uglavnom nismo obaviješteni što se toga tiče. Na primjer, ako mlada djevojka zatrudni, s čisto medicinskog gledišta pobačaj bi bio jedna od opcija, ali Crkva poziva na suprotno. Teško je i treba biti veliki vjernik da se sve ovo prihvati. Kada se mladima kaže *nemoj, ne smiješ*, oni to ne prihvaćaju, ali treba im dati prave odgovore. /Jelena Pintar, Novi Sad, 21 g./

– Nikada nisam bio na ovakvom predavanju. Sviđa mi se, ali moje društvo i okolina ne bi mogli ovo razumjeti. Mislim da ne bih mogao utjecati na njih. /Ivan Bukvić, Novi Sad, 16 g./

– Treba nam češće ovakvih predavanja i predavača, jer mladima je to

potrebno. Mislim da svi mi ovo možemo prihvatiti baš zato što smo mladi. Slažem se s ovakvim načinom razmišljanja. /Larisa Skenderović, Mala Bosna, 16 g./

– Bila sam uvjerena da će seminar biti odličan i ispunjena su mi očekivanja. I znam mnoge ljude koji nisu baš „zaluđeni Crkvom“ koji su nisu krili svoje oduševljenje! Mislim da će većinu interesirati dio kad budemo sami postavljali pitanja, ali i uvod je bio jako dobar. /Vedrana Cvijin, Subotica, 18 g./

– Došao sam na ovaj seminar jer mi se činio zanimljiv i htio sam čuti i vidjeti način razmišljanja Crkve i saznati nešto novo. Sada sam još pod dojmom, sviđa mi se. Počeo sam razmišljati na drukčiji način. Otvorili su mi se vidici. /Vladimir, Subotica, 21 g./

– Predavanje don Damira Stojića je najbolje predavanje o ljubavi i seksualnosti na kojem sam ikad bila. Jako mi se dopalo što je o svemu veoma otvoreno govorio, što je davao primjere iz svojega života i što je govorio na način koji je nama mladima blizak. Najjači dojam na mene je ostavila rečenica *Ja tebe ne trebam, ja tebe volim*. Smatram da je jedan od najvećih problema u međuljudskim odnosima baš to što ne volimo, nego se vežemo iz neke potrebe za blizinom drugih ljudi. Mislim da svi mi tražimo neke dublje odnose, ali ne znamo kako do njih doći. Ovo predavanje nam je svima pomoglo da uvidimo u čemu griješimo, što trebamo poboljšati u svojim životima i na koji način, a to je jako dobro za početak. /**Ana Turi, Palić, 20 g./**

– Ovakva su predavanja jako potrebna. Voljela bih da sam neke od ovih stvari čula ranije, drukčije bih postupala. /**N. N./**

– Bio sam u Školi animatora i slušao predavanja Tomislava Ivančića, pa sam već dosta slušao o ovoj temi, ali sam imao veliku želju doći i na ovo predavanje. Drago mi je što je don Damir naglasio da nikad nije kasno i da Bog može popraviti sve naše pogreške. Mislim da je to jako važno, jer svi znamo da se ovakva ljubav danas čini skoro nemoguća. /**Tomislav Fedek, Kula, 20 g./**

– Došla sam na ovaj seminar jer me je interesirala tema, iako sam dosta toga već čula, ali tema je predstavljena iz sasvim drugoga kuta. Bilo je jako zanimljivo i poticajno. Mislim da bi to trebao čuti što veći broj mladih. Najviše me se dojmio prvi dio predavanja: *Tko sam ja i kamo idemo?* To su pitanja koja interesiraju svakog čovjeka. Lijepo je znati da je čovjek jedinstven, da sam ja jedinstvena! /**Antonija Borić, Subotica/**

– Iznimno mi se sviđelo ovo predavanje. Ipak, mislim da je danas to ljudima teško prihvatiti, jer su drukčija vremena. Ali svi odlučuju sami za sebe, pa mogu napraviti i ovakve odluke. /**Miroslav Vukmanov Šimokov, Bikovo, 29 g./**

– Ovo mi je drugi seminar na sličnu temu u skorije vrijeme. Prvi je bio „Ima li nade za brak i obitelj“, koji

je održala Katarina Ralbovsky. I ovo predavanje mi se sviđa i slaže se s mojim razmišljanjem. U Božjem stvaranju vidimo koliko je čovjek uzvišen. O tomu malo razmišljamo, ali to treba prihvatiti i tako ravnati svojim životom. Potrebna je ovakva edukacija mladih. Ja imam već 29 godina i nekako sam već sama došla do ovakvih zaključaka, ali mladima treba pružati što više ovakvih sadržaja. /**Snežana Vuković, Subotica, 29 g./**

Bač 2012.

Natječaj za Susret mladih u Baču

Dragi mladi, počele su prijave za susret mladih u Baču. **Prijaviti se možete do 8. svibnja svojim župnicima ili zaduženim mladima u svojim župama.**

Povodom susreta, i ove godine, otvoren je **NATJEČAJ** na temu **U SVJETLOSTI HODIMO**, i to iz sljedećih područja:

LITERARNI RADOVI

Ovi radovi mogu biti pisani u poeziji ili prozi, a dužina teksta nije određena. Mogu se poslati otisnuti radovi na danu adresu ili na e-mail: cvedrana@gmail.com s naznakom „Natječaj za Bač“.

LIKOVNI RADOVI

Ovi radovi podrazumijevaju crtane/slikane radove na zadanu temu, a mogu prikazivati i život katolika u suvremenom svijetu. Tehnika izrade je proizvoljna, a preporuča se da veličina rada ne bude veća od A0. Ukoliko se radi o minijaturama, potrebno ih je pričvrstiti na čvrstu podlogu.

FOTOGRAFSKI RADOVI

Fotografije je potrebno izraditi na zadanu temu ili na temu: *Katolici u suvremenom svijetu*. Fotografije je potrebno poslati izrađene, a ne e-mailom u digitalnoj formi.

GLAZBENI RADOVI

Što se glazbenih radova tiče, budite doista slobodni, ne morate se držati klasičnih glazbenih izričaja, jedino je bitno da pjesma bude na zadanu temu. Preporuča se da se pjesma snimi i pošalje na CD-u, međutim, ukoliko niste u mogućnosti, tada pošaljite na e-mail: cvedrana@gmail.com naziv pjesme, tekst, pisca teksta, izvođača pjesme te skladatelja glazbe.

Natječaj je otvoren do 7. svibnja 2012.

Najbolji radovi bit će nagrađeni na samom susretu.

Svoje radove možete dostaviti na adresu:

**Župni ured sv. Roka, Beogradski put 52
24000 Subotica**

uz naznaku

NATJEČAJ ZA SUSRETIH MLADIH U BAČU 2012., a literarne i glazbene uratke koji nisu snimljeni na CD šalžite na e-mail: cvedrana@gmail.com

Kriza...? Uskrs!

Dragi čitatelji! Zahuktavaju se pripreme za izbore u našoj državi, novim pojačivačima boja oplemenjuju se stare „šarene laže“... Ipak, kad je proljeće, sve je lakše, pa uz malo smisla za humor, u ljubavi podnosimo i „nova“ predizborna obećanja. Bilo da nekome iskreno vjerujete ili vam sad već zbilja SVE ide na živce, ne zaboravite najvažniji IZBOR: izbor ZA ISUSA! Kako god to možda zvučalo i naravno i logično i jasno, to uopće nekad nije samo po sebi razumljivo. Ponovno se ovog Uskrsa moramo opredijeliti za Isusa, poči Njegovim putem, nositi s Njim križ, dati se raspeti ljubavlju poput Njega, umrijeti grijehu i živjeti samo Njemu. Ono staro – više ne vrijedi. Nova evangelizacija o kojoj bruji Crkva nije ništa drugo nego postati kršćanin – opet! Ne novim krštenjem, već novim obraćenjem, novim žarom koji smo nekad osjećali kao djeca, mladi ili odrasli, ali koji smo negdje – izgubili u sivilu kriza koje su nas obuzele. Ipak, znajući da su krize (sve – egzistencijalne, financijske, bračne, duhovne, psihičke, političke, apstinencijalne, adolescentske i sve ostale, a ima ih :) za svakog po neka!) samo korak u novu fazu, jasno nam je da i one moraju proći. Podići ćemo se na višu razinu, sazrijeti u sljedeće životno doba, životni optimizam promijeniti u živu vjeru, umrijeti ako treba da bi Ljubav živjela, a sve bezvrijedno će i tako nestati... Ostat će ljubav – izranjena, raspeta, umrla – koja će uskrsnuti. Božjim dahom, lakim kao lahor u zoru uskrsne nedjelje, nježnim kao poljubac kojim jutrom budite muža ili ženu nakon svađe zbog koje ste se skoro razveli, svježim kao dječji smijeh i beskraj njihovih ideja za igru. Sretan (i taj!) Uskrs! (lvh)

7 najvećih pogrešaka u odgoju djece

2. pogreška: Stavljate brak na posljednje mjesto

Čini se da je ova „pogreška“ prilično značajna i česta, kad se spominje odmah poslije dječje razmaženosti. Ipak, kao da je ne doživljavamo baš zaista važnom, računajući na to da smo i mi sami i naši supružnici odrasli, a djeca mala i stoga – mi moramo biti svjesni da je život takav kakav je i da je vrijeme novac i da ih nikad nema dovoljno! Djeca to ne mogu potpuno shvatiti, pa im se moramo posvetiti više nego supružniku. Neki bračni parovi činjenicu da su prvo bili „brak“ pa tek onda postali „obitelj“ i da će se na „brak“ jednom i vratiti jasno shvaćaju i vrlo ozbiljno vode računa o svom braku. Neki u tome (u očima drugih) i pretjeruju, osobito kad potraže i „slobodan dan“ ili čak večer za sebe. Što kažu stručnjaci John i Linda Friel?

Koliko je prošlo otkako ste vas dvoje otišli nekamo sami, bez djece i ostali preko noći? Ako su djeca dobro zbrinuta, treba podržati i ohrabriti takvo razdvajanje djece i roditelja. Kada djeca vide čvrst bračni odnos, opuštena su i dobro napreduju. Važno je da je vaše dijete voljeno i da osjeća pripadnost ali neka potreba vašeg partnera bude na prvom mjestu – obitelji usmjerene na djecu ne daju ni zdrave roditelje ni zdravu djecu. Djeca trebaju spavati u vlastitim krevetima. Čak i ako imate vrlo malo djeteta, svejedno možete pronaći vremena za vlastiti brak. Ako njegujete svoj brak i usto pružate strukturu svojoj djeci, tada će oni imati redovno vrijeme za spavanje zato što vi znate da je to dobro za njih i za vas. Dobri roditelji provode puno vremena sa svojom djecom. Isto tako, provode dovoljno vremena nasamo, jedno s drugim, bez „klinaca na vidiku“, da bi sačuvali svoj brak. Sjednite i smislite kako ćete naći vremena za svoj brak. Neki savjeti uključuju i ovo:

Uzmite malo vremena svaki dan, makar nekoliko minuta, i stvarno razgovarajte.

Odvojite barem jednu večer tjedno za izlazak.

Najmanje jednom godišnje otidite na nekakav odmor koji ne uključuje djecu.

Pronađite kompetentnu, valjanu osobu koja čuva djecu različite dobi.

Naša djeca nas trebaju na svojim nastupima, utakmicama, školskim predstavama i koncertima zbora. Trebaju nas da ih vozimo liječniku i zubaru. Trebaju nas da im pružimo osjećaj obitelji i pripadnosti, zajedništva i jedinstva. Također, trebaju vidjeti kako izgleda zdravi brak, kako funkcionira, kako se suočava s problemima i kako se rješavaju sukobi. Djeca isto tako trebaju vidjeti da između mame i tate postoji „kemija“. Ne moraju gledati kako se mama i tata natežu u kuhinji kad se vrate s posla. Ali, nagovještaj toga, sjaj u očima, bljesak u tatinim, dodir po ramenima, poljubac... Trebaju vidjeti da tata i mama imaju svoj život.

Nije nam cilj (pošto smatramo da nije ni moguće to učiniti) dati točnu mjeru koliko treba razgovarati, koliko puta izaći ili putovati, za koliko sati tjedno plaćati „bejbisitericu“ ili „bejbisitera“. Ovisi to o stavovima i željama oba supružnika, o materijalnim i zdravstvenim mogućnostima, o obiteljskom stilu koji njegujete, te je sve to vrlo diskutabilno. Ipak, činjenica je da je vrlo opasno zanemariti svoj brak, jer posljedice su toga vrlo teške – rastave su brojne i bolne, čak i kada su neizbježne. Suvremeno doba koje jednostavno mrvi brak i obitelj više ne dozvoljava šutnju u nadi – „nama se to neće dogoditi, pa mi smo još i u crkvi vjenčani“. Moramo živjeti svoj kršćanski brak točno onako kako treba i, naravno, moliti pomoć i blagoslov Božji u svemu, da prvo svojoj djeci, a poslije i Crkvi i svijetu, svjedočimo blaženstvo ostvarenog kršćanskog braka, koje nam je darovano kao predokus vječnog blaženstva. (vlh)

male mudrosti

Blago vama...

Blago vama, radnici druge i treće tvorničke smjene, koji gubite noći i snove da biste časno zaradili kruh svoj. Na kraju Radnog Vremena osiguran vam je Slobodan Dan.

Blago vama, mornari, koji tučete mora i vjetrove, odvojeni od doma i ognjišta. Sačuvate li vjernost i poštenje, vaša će Mirovina biti velika.

Blago vama, vozači autobusa, koji na putu iz provincijskih mjesta u grad pokupite desetke recepata i narudžbi, te za onih svojih sat, sat i pol slobodna vremena, čekate u repu ljekarne ili prodavaonice, dok vas na povratku naručitelj i ne čeka. Ostanete li mirni, bez psovke i nerveze, i nastavite li činiti ljudima usluge, na kraju Mjeseca čeka vas Zadovoljština.

Blago vama, mali ljudi u sjeni na koje se nitko ne obazire, čiji je rad nužan da bi odskočili oni drugi. Ostanete li ponizni i ne precijenite li ni sebe ni njih, vaša će veličina zasjati u Dan Mjerenja sjena i u Dan Prepoznavanja.

Blago vama, liječnici, koji znanjem i savjesnošću danju i noću pomažete bolesnicima. Uspijete li ostati vjerni Hipokratovoj zakletvi i raditi iz čistog čovjekoljublja, bez prljave želje za dobitkom, Dežurni će vam Liječnik na kraju Dana dati od svoga Lijeka i Vremena.

Blago vama, starci i starice po staračkim domovima i ubožnicama, koji umjesto topline, srdačnosti i ljubavi morate oćutjeti da ste suvišni i dosadni. Izlučite li iz svoga srca jal, vaš će život postati blagoslov za sve domare, a vrata Doma Topline i Ljubavi zauvijek će vam ostati otvorena.

Blago vama, Bogu posvećene osobe, koje žrtvujete sav svoj imutak za Njega i čovjeka. Ostanete li vjerni prvoj ljubavi i prvom zanosu i sačuvate li srce čisto od svjetovnih požuda, vaša će Svjetlost zasjati kao sjajni nebeski svod, u Dan mjerenja hramskih darova.

Blago vama, učitelji, koji se trudite prenijeti znanja na mladi naraštaj. Budu li vaše riječi uvijek istinite i vaš govor poticajan, ostanete li dostojanstveno pravični i zadovoljni radije onim što ste dali no onim što ste primili, vaši će vas se učenici sjećati sa zahvalnošću, a na kraju Godine vaša će Ocjena biti Izvrstan.

Anton Šuljić, *Vjerovati radosti*

protiv života

Djeca su kod nas...

Djeca su kod nas odavno zaboravljena vrijednost. Ona su još samo teret. Opterećuju novčanik, stoje vremena, otežavaju karijeru u zvanju, traže odricanja, zadaju brige. A zaboravlja se neprocjenjiva vrijednost novoga ljudskog života, koju nije moguće izjednačiti ni sa svim novcem svijeta, tu neopisivu životnu radost koju djeca zrače i bez predumišljaja darivaju.

Izgledi jednoga djeteta ne ovise u prvome redu o materijalnome blagostanju ili o razini izobrazbe. Životni izgledi i izgledi za sreću svakoga djeteta ovise o kvaliteti oca i majke, o kvaliteti ljubavi koju dijete doživljava od prvoga trenutka. U nas su djeca najčešće ili na neodgovoran način razmažena ili zanemarena. U nas djeca nisu sigurna ni u majčinoj utrobi – signal upozorenja da je, unatoč svim lijepim govorenjima i raspravljanjima, odnos našega društva prema djetetu bolestan...

Veliki, vratite se natrag djetetu!

Veliki, načinite mjesta za dijete!

Veliki, radujte se djetetu!

Proces očovječenja započinje u ljubavi dvoje ljudi, koja budi novoga čovjeka. Svaki čovjek koji dolazi na svijet ima neotuđivo pravo na oca i majku, pravo na dom, pravo na ljubav, pravo na ljudsku toplinu, pravo na zaštićenost. Jedino u sigurnoj zaštićenosti kod ljudi koji se vole, može se ljudski razvijati. (Phil Bosmans)

za život

Priča o ljubavi (vidljivoj!)

Rodila me je MAMA, ali je i TATA odigrao jednako značajnu ulogu.

TATA je rekao mami: „VOLIM TE...“.

MAMA je rekla tati: „I JA TEBE VOLIM“ i dodala: „Pokaži da me voliš.“ TATA je uzeo usisivač i počistio sve sobe i istresao smeće.

„Pokaži kako ti mene voliš“, rekao je mami!

MAMA je pripremila ručak – omiljenu sarmu i tortu od lješnjaka. Još im se uvijek činilo da ne vide svoju

ljubav... TATA je mami poklonio knjigu. MAMA je tati isplela šal. Još im se uvijek činilo da ne vide svoju ljubav!!! A počeo je padati snijeg i puhati sjeverac...

„UGRIJ ME“, rekao je TATA mami. „UGRIJ ME“, rekla je MAMA tati. Zagrlili su se tako jako da je mama bila isto što i tata, da je tata bio isto što i mama. Poslije tog zagrljaja, mama je postala trudna. TATA je razdragano primijetio da mami raste trbuh! „NEKA BUDE!!!“ To nije mami rastao trbuh, nego sam JA rasla u trbuhu :)!

„SAD VIDIMO NAŠU LJUBAV...“ – rekli su, gledajući me još nerođenu!

♥ VOLIM TATU I MAMU! :) ♥

(priča s Interneta)

Somborski župnik Gyula Fehér

(1868.-1914.)

Piše: Stjepan Beretić

Grad Sombor ima kapelu uskrsnuća

Kad se otvorilo pitanje o tome komu će se povjeriti nova somborska crkva, Somborci su željeli da za novu crkvu nadbiskup pošalje svjetovnog svećenika ili da za staranje o njoj imenuje somborske kapelane. Takav stav su zastupali i ugledni građani i članovi Odbora za gradnju crkve, Gusztáv Falcione i dr. Baloghy. Oni su bili odlučno protiv dolaska karmelićana, kao i većina gradskih senatora. Dolazak karmelićana su u Odboru podržavali jedino Alexander Hennebert i Bela Fratričević. U tim se napetostima našao i župnik Fehér. Konačno se župnik sastao s petoricom ljudi iz Odbora za gradnju crkve, s kojima je trebao donijeti odluku o tome kome će pripasti crkva. Župnik se morao obratiti nadbiskupskom duhovnom stolu u Kalači za pomoć. Stvar se smirila istom 6. ožujka 1904. godine, kad je u Sombor došao kalački kanonik Károly dr. Hoffmann, koji je uspio uvjeriti Odbor da nadbiskup nema svećenika za somborsku novu crkvu.

Ipak: karmelićani

Kad više nije bilo više drugih mogućnosti, Odbor se obratio karmelićanima. Karmelićani su novu somborsku crkvu prihvatili tek nakon dugih pregovora. Pregovori su zapinjali oko toga što je u Somboru osim mađarskog i njemačkog jezika bio potreban i hrvatski. Somborski gradonačelnik Imre Hauke je u raspravi bio suzdržan, jer je bio svjestan da se nova crkva podigla upravo zalaganjem somborskih Hrvata. Župnik i opat Gyula Fehér je 10. ožujka 1904. godine zajedno s kanonikom dr. Károlyom Hoffmannom bio na sjednici Odbora za gradnju crkve. Tada je odlučeno da će nova crkva biti posvećena na blagdan svetoga Stjepana Kralja, 20. kolovoza 1904. godine, i da će se odmah pristupiti gradnji današnjega karmelićanskoga samostana.

Još o župniku

Župnik Gyula Fehér je rođen 1838. godine. U apsidi kapele se nalazi crni granitni križ na čijem postolju su uklesani najvažniji datumi iz njegova života. Za svećenika je zaređen 1861. godine, a u dobi od 30 godina, 1868. godine, postaje somborski župnik. Godine 1872. je imenovan naslovnim opatom. Župnik je umro 15. prosinca 1914. go-

dine. Tada mu je bilo 76 godina. Treći dan poslije smrti, 18. prosinca 1914. godine, je sahranjen. U 10 sati je bila sveta misa u župnoj crkvi. Župnik je sahranjen u obiteljskom mauzoleju na somborskom groblju Svetoga Roka (Veliko katoličko groblje).

Mauzolej Fehér – svjedočanstvo vjere u uskrsnuće

Prije njega u taj su mauzolej sahranjeni njegovi roditelji: János (*1805 + 1870), njegova mati Amália rođena Wolf (*1812. + 1883.). Župnikova starija sestra Eulália je umrla 1918. godine, pa je i ona sahranjena u istu grobnicu. (Dok se jedni podaci o župnikovoj obitelji nalaze na izvornim osmrtnicama u kapeli, drugi podaci su na crnom granitnom križu u apsidi mauzoleja). Lijepa kapela je oslikana slikama uskrsnuća. Unutrašnjost kapele je prava vjeroispovijest. Sa zidova kapele se upravo čuje župnikovo: Vjerujem u uskrsnuće tijela. Kao da čujemo župnikovu molitvu: Raspeti moj Gospodine, ti si uskrisio Lazara i Jairovu kćer. Ti si umro i uskrsnuo. Podaj i meni i mojima milost uskrsnuća i radost vječnoga života. U kupoli mauzoleja, lijevo od glavne apsida je slika Isusovoga pogreba, a s desne strane scena koja prikazuje Isusovo uskrsnuće. Na kupoli, lijevo od ulaznih vrata je slika koja prikazuje uskrisenje Jairove kćeri, a desno slika Lazarova uskrsnuća.

Kapela koja vapi za obnovom

Još uvijek dobro očuvana ljepota zidnih slika zavrjeđuje temeljitu obnovu. Slike su u dosta dobrom stanju, premda su i slike i zidna dekoracija oštećene i od zuba vremena. Dekorativno slikarstvo kapele je svjedok ukusa jednog vremena. I zato bi bilo vrijedno obnoviti unutrašnjost kapele. Uvjeren sam, da će i Grad Sombor, koji pokazuje najveću brigu za spomenike kulture, poduzeti potrebne korake, da obnovi taj biser graditeljstva i slikarstva.

Počivalište karmelićana

Vremenom su Fehérov mauzolej preuzeli somborski karmelićani, kao mjesto gdje je do sada pokopano petnaest karmelićana. U tu je kapelu sahranjen i sluga Božji Gerard Stantić. Njegovi su posmrtni ostaci kasnije preneseni u karmelićansku crkvu u Somboru.

Treba li klečati pred kipovima?

Odgovara: vlč. Goran Vilov

Hvaljen Isus i Marija! Zašto u crkvi imaju klecala ispred kipova pa ljudi kleče ispred njih, nije li to zabranjeno?

Tomislav

U katoličkoj crkvi naći ćemo ispred pojedinih slika, oltara i kipova klecala a također i u klupama. Prva Božja zapovijed u svom proširenom izdanju glasi „Ne pravi sebi lika ni oblića bilo čega što je gore na nebu, ili dolje na zemlji, ili u vodama pod zemljom. Ne klanjaj im se niti im služi“ (Izl 20, 4-5a). Kada bi nekršćanin ušao u našu crkvu znajući za tu Božju zapovijed i vidio kršćane kako ponekad kleče na klecalima pred kipom i slikom nekog sveca, pa bio to i Isus Krist prikazan od strane umjetnika, siguran sam da bi smatrao da su se kršćani oglušili o Božju zapovijed i da teško griješe. I dan danas, protestanti će zamjeriti katolicima što su im crkve ukrašene slikama i kipovima i što im se katolici mole.

Prije nego li objasnim koji su to molitveni stavovi kojima se služimo za vrijeme molitve, spomenimo zašto u crkvama postoje slike i kipovi svetaca i zašto se pred njima vjernici mole. Ovdje bi se moglo otvoriti i drugo pitanje: nije li Isus Krist jedini posrednik između Boga i ljudi, kako to veli sv. Pavao (1 Tim 2,5)? Ako je tako, što će vjernicima još netko da posreduje za njih pred Bogom? Nije li to drugi neposluh kojim se izlažu vjernici?

Kao prvo, čovjek je vizualno biće. Zato su se ljudi poslužili umjetničkim izrazima ne bi li uspjeli kako-tako sebi predočiti nebeske stvarnosti.

Kao drugo, potpuna je istina da je Isus Krist jedini posrednik između Boga i ljudi. Međutim, o kakvom je posredništvu riječ? Moramo se poslužiti Starim zavjetom. Kad je Bog izveo Židove iz egipatskog ropstva, među ostalim, naredio je Mojsiju da napravi Šator sastanka gdje će se prinositi žrtve za oprostjenje grijeha narodu. Taj Šator je bio podijeljen zastorom na dva dijela, na Svetinju i na Svetinju nad svetinjama. Svećenici su imali pristup svakog dana prvom dijelu šatora, a dru-

gom dijelu samo veliki svećenik i to samo jednom godišnje, za Dan pomirenja. Na taj dan izvršio bi se obred za oprostjenje grijeha narodu na taj način da se pomirilište pošropilo krvlju žrtvovane životinje. Veliki svećenik ovdje predstavlja posrednika pred Bogom. Stoga, u Starom zavjetu vidimo mnoge posrednike između Boga i naroda, jer ni jedan od njih nije mogao trajno obavljati svoju službu te su se na svom mjestu stalno izmjenjivali, no s Kristom je drukčije jer njegovo svećeništvo nema kraja. Kristova velikosvećenička služba ne završava prinošenjem žrtve na križu, nego se nastavlja u vječnosti s vječnim prikazivanjem pred Ocem te iste žrtve. Zato u Otkrivenju vidimo Krista u velikosvećeničkom ruhu (Otk 1,12-13), ali i kao žrtvu koja se nalazi na prijestolju Božjem (Otk 5,6).

Zašto se onda molimo svecima? U ispovijesti vjere spominje se „općinstvo svetih“. Naša preminula braća i sestre žive i stoje pred Bogom, utjecanje njima da mole za nas (Otk 5,8; 8,3-4) ne predstavlja ništa drugo nego i utjecanje onima koji su još uvijek pored nas živi. Razlika je u tome što preminuli sveci stoje pred licem Božjim i direktno nas zagovaraju bez ikakve zapreke u vidu grijeha koji bi ih opterećivao. Osim toga, ne vrijedi molitva svakog čovjeka isto, molitva onih koji su živjeli više u skladu s Božjim planom vrijedi više (Jer 15,1). Dokument II. vatikanskog sabora *Svjetlo naroda* ovako kaže: „Zbog toga što su s Kristom tješnje sjedinjeni, nebeski blaženici utvrđuju cijelu crkvu u svetosti (...). Oni kod Oca ne prestaju za nas posredovati, prikazujući zasluge koje su stekli na zemlji po Kristu Isusu, posredniku između Boga i ljudi (...). Stoga njihova bratska briga mnogo pomaže našoj slabosti“.

Vidjeti da se u crkvi netko moli pred slikom ili kipom nekog sveca, nema veze s idolopoklonstvom niti krivom pobožnošću. Kleknuti pred kipom ili slikom je zauzimanje jednog od pogodnijih stavova. Kleknuti znači priznati pred Bogom svoju nedostatnost, svoje siromaštvo ali isto tako i silno pouzdanje i očekivanje pomoći. Najsvetiji dio sv. mise – izgovaranje Isuso-

vih riječi pretvorbe – iziskuje naš savršen stav tijelom a nema savršenijeg od klanjanja, od poklona na oba koljena. To je prigibanje isključivo pred Bogom i uzvišenom stvarnošću koja je u tajnama sakrivena. Svakako da je dopušteno u molitvi zauzeti i drugi prikladni stav – stajanje ili sjedenje, ali najdostojanstvenije svakako je prigibanje koljena. Moliti i ležati u krevetu uopće nije zgodno, jer ako ništa drugo može nas san savladati i molitva neće biti dovršena nego prekinuta. Stoga neka taj stav bude pridržan samo onima koji su u nemoći – bolesnici – i koji ne mogu drugi stav zauzeti pred Bogom.

Ove stvarnosti se moraju dobro poznavati jer u suprotnom dolazi do pogrešnih ponašanja, npr. nekada se može vidjeti da pojedini vjernik poklekne na jedno koljeno pred Gospinim kipom ili kipom sv. Antuna. Ovo ponašanje nije prikladno jer se zaboravlja da se jedino Bogu može i treba klanjati odnosno pred njim, jer je beskrajno uzvišen, prigibati svoja koljena. Sve drugo su njegova stvorenja. Sv. Polikarp Smirnski je lijepo rekao: „Mi se klanjamo Kristu jer je Sin Božji, a mučenike ljubimo kao učenike i nasljedovatelje Gospodnje, radi njihove neusporedive pobožnosti prema svom kralju i učitelju“.

Dakle, Bogu se klanjamo, svece pak štujemo i zbog te bitne razlike ne može pogriješiti onaj koji u molitvi pred Bogom i svetima traži u poklecanju prikladni stav kako bi pružio svoje siromašne ruke i zatražio pomoć od onih koji su u mogućnosti pomoći.

Završimo ovo razmišljanje jednim zanimljivim događajem. Sv. Grgur, papa, uputio je opomenu biskupu Marseilla, po imenu Serenus, koji je uništio sve slike u svojoj crkvi u jeku ikonoklazma u novijoj povijesti pod utjecajem protestantskih shvaćanja:

„Zabranjujući klanjanje slikama zaslužujete pohvalu, a uništavajući ih zaslužujete prijekor. Jedna je stvar klanjati se slici, a drugo je shvatiti preko slike kome ide naše klanjanje. Ono što je Sveto pismo za one koji znaju čitati, to su slike za one koji ne znaju čitati.“

Moralna „ludost“

Piše: Željka Zelić

Kada sam nedavno u jednoj emisiji kolažnoga tipa gledala i slušala svjedočenje jedne žene o donošenju važne životne odluke, shvatila sam kako unatoč moralnom posrnuću našega društva u cjelini gledano, još uvijek postoje, istina rijetki, ljudi koji su spremni pomicati granice kada je donošenje moralnih odluka u pitanju, pa čak i na vlastitu štetu. Riječ je o odvjetnici koja se tim poslom bavila skoro cijeli svoj radni vijek da bi, unatoč činjenici da je kao odvjetnica bila „blizu vatre“, i sama bila oštećena od istog tog pravnog sustava koji kod nas nažalost još uvijek ne funkcionira ni na minimalnoj razini jer je prepun „rupa“, izgubivši pri tom više od 20.000 eura. Ne mogavši istjerati pravdu na vidjelo, odlučuje napustiti svoj posao, štoviše i profesiju tražeći da se trajno izbriše iz popisa odvjetnika Hrvatske odvjetničke komore. Na taj način odrekla se na izvjesni način titule i ugleda kojega je uživala kao dobra odvjetnica, i što je još gore, ostala je bez posla i otišla u prijevremenu mirovinu. Njezin odgovor na upit zašto je postupila tako radikalno bio je jasan: *Shvativši da živim u državi gdje kao odvjetnica ne mogu pomoći ni sama sebi, upitala sam se kako ću tek onda pomoći drugim ljudima koji mi se obraćaju s nadom i mole pomoć i rješenje njihovih pravnih problema. Susrećući se u praksi prečesto s takvim slučajevima, smijem li od drugih uzimati novac, znajući unaprijed da im neću moći pomoći?*

Odluka i stav ove žene svima nam se na prvi pogled može učiniti nelogičnom, nekima možda čak i oholom, a većini vjerujem nerazboritom, budući da živimo u vremenu u kojem je više onih bez nego s poslom. Međutim, zagrebemo li ispod površine, njezin odgovor zašto je to učinila ruši sve predrasude i krive zaključke. U smislu kršćanske etike i maksime „Činite drugima ono što biste voljeli da vama drugi čine“, njezina odluka dobiva sasvim drugi smisao i pitanje koje se nameće samo po sebi glasi: bi li uopće postupila dobro da je učinila drukčije?

Razumljivo je da se gore spomenuti postupak ne može i ne smije primijeniti na sve profesije, jer bi to značilo da će liječnik nezadovoljan uvjetima rada u bolnici i zdravstvenim sustavom općenito, a takvih je jako puno, odustati

od liječenja pacijenata. No, sasvim bi bilo izgledno da liječnik svjestan svoje pogreške (ponekad nažalost i sa smrtnim ishodom) odstupi s dužnosti, kao što bi to bilo sasvim uputno i za mnoge druge, osobito one na „funkcijama“ koji se unatoč eklatantnim propustima (financijske malverzacije, nepotizam, ucjene, korupcija i sl.) i dalje čvrsto drže svoje fotelje! Nekima je, naime, još uvijek draže biti „netko“ nego „nešto“, čak i kad to „nešto“ podrazumijeva žrtvovanje vlastitih titula i titulica! Gore, dakle, spomenuti slučaj, iako je rijedak ili gotovo nestvaran u današnje vrijeme, mogao bi poslužiti kao primjer kako bismo trebali postupati kada su neka druga područja našega života u pitanju, kao što je na primjer odgovornost prema onima na koje smo upućeni, počevši od vlastite obitelji pa do šire zajednice u kojoj se ostvarujemo kao osobe. Priznati vlastitu nemoć da nešto riješiš ili pomogneš drugome nije ništa drugo nego oblik poniznosti koju mnogi danas krivo tumače, pripisujući joj *a priori* negativnu konotaciju. Nemoćnošću prihvaćanja biti nekome podređen, već stremići jedino ka tomu biti nekome nadređen da bismo nahranili svoj ego, svojevrnsni je odraz narcisoidnosti i sebeljublja, budući da mnogi smatraju da samo na taj način mogu pokazati koliko su vrijedni. No, pri tom zaboravljaju da nadređenost ne implicira i čovjekovu veličinu u smislu čovječnosti i moralnoga postupanja, pa na koncu i respektiranja šire javnosti.

Isusova žrtva na križu najveća je cijena koju jedan „sluga“ može dati za svojega Gospodara. U tom smislu, cijena kojom je Isus platio naše otkupljenje i spas naših duša nemjerljiva je. Pa tko smo onda mi da bismo bili služeni a da i sami ne služimo? Veličina dakle mudroga čovjeka nije u tomu da svojim krutim i pomalo nadmenim stavom zna drugoga postaviti „na svoje mjesto“ ili izboriti se za neko svoje mjesto u društvu smatrajući sve druge „nižom klasom“, nego upravo znati se postaviti ispravno (što podrazumijeva ponekad i ignoriranje tuđih postupaka, pripisujući ih malodušnosti ili neznanju druge osobe) prema onima koji još uvijek nisu došli do te spoznajne razine te svojim ponašanjem žele drugoga svjesno ponižiti. Nerijetki pokušavaju sakriti poje-

dine aspekte svojega života da u drugima ne bi poljuljali sliku o savršenom sebi, ili da su jednostavno potrebni tuđe pomoći da bi došli do određenoga cilja. Postavlja se pitanje gdje je granica između moralnih postupanja i oholosti tj. nadmenosti i zdravoga samopoštovanja?

Koliko je današnji čovjek zarad općega dobra (koje danas postaje uobičajena floskula) i dobra drugoga, spreman žrtvovati sebe, ili je žrtva prihvatljiva samo onda ako ću i ja za sebe izvući neku korist? Sama po sebi žrtva jest korisna i plodonosna, onda kad pred sobom ima uzvišen cilj, a ne samohvalu pred Bogom i ljudima. Ako bismo kao uzor uzeli Isusa koji je da bi nas otkupio dao svoj život na križu, onda bi odgovor bio jednoznačan – na to smo obvezani. Da se Isus ravnao našim grijesima i osudama koje su ga pratile, nikada ne bi podnio muku, smrt i uskrsnuće. Međutim, malo tko od nas spreman je Isusove riječi shvatiti doslovno i provoditi ih u svakodnevnom životu, žrtvujući ponekad sebe za dobro drugoga. Je li to uopće moguće? Jesu li pravo i pravednost mogući u ovome životu?

Kada govorimo o pravednosti, Isus je bez sumnje bio najveći pravednik svih vremena i to i danas jest. Na njemu su se ostvarile riječi: *Zato ga iskušajmo porugom i mukom da istražimo blagost njegovu i da prosudimo strpljivost njegovu. Osudimo ga na smrt sramotnu, jer će mu, kako veli, doći izbavljenje* (Mudr 2,19). Iako Isusu nije došlo izbavljenje te je podnio muku i smrt na križu, svima nama je svojom smrću i uskrsnućem donio upravo to izbavljenje. I opet se dokazalo da pravednost nema cijene i da se za nju isplati „umirati“. Može biti da nam se postupak žene s početka teksta čini „ludim“ ovom svijetu, ali zasigurno da je, premda to možda nije učinila iz kršćanskih uvjerenja, postupila po vlastitoj savjesti, koja je na kraju i jedini pokretač donošenja važnih životnih odluka. No, u prvom redu trebali bismo naučiti biti pravedni najprije prema samima sebi ne pokušavajući se obraniti pod svaku cijenu ako smo učinili neki propust, jer tek onda moći ćemo, makar u naznakama, biti pravedniji prema drugima, čak i ako naše postupke drugi budu etiketirali kao „moralnu ludost“!

Put mora – pusti druge da budu prvi

Piše: *Nikola Jaramazović*

Ako je ikako moguće, samo na trenutak, stavi se u ulogu kaplje koja stoji pred morem i gleda. Kakav to prizor može biti? Oko tebe je buka, strahovita gužva, kaos... Znaš da moraš krenuti naprijed. Ne vidiš čak ni kraj prvoga reda, a cilj ti je dosegnuti drugi, treći, sredinu... prijeći na drugu obalu i biti kaplja mirne luke. Moraš, želiš, primoran si ići puno dalje od mjesta s kojega gledaš plavetnilo. Gdje god da kreneš svugdje su druge kaplje, neke veće a neke manje, neke ispred tebe a neke pored tebe. Iza nema nikoga, iza tebe je ništavilo. Razmišljaš. Dugo se boriš s najstrašnijim unutarnjim porivima, a nisi načinio ni prvi korak. Konačno se odlučuješ. Kao da te je netko pogurao s leđa, točnije, s nogu. Krećeš. Čim si zakoračio u more, snažno te je zapljusnuo val drugih kaplja. Stegnut si i ne pomičeš se. Ne dišeš jer ćeš možda u toj nagonskoj nesmotrenosti izgubiti koncentraciju i sve će biti uzalud. *Bože, samo da ostanem živ, samo da me val ne potopi*, misliš u sebi dok se očajnički držiš za druge kaplje u tom vrtlogu. „Natrag“ više ne postoji pa ti je jedino ostalo boriti se ili slomljen usahnuti na morskome dnu. Prodisao si, konačno. Kakvo olakšanje. Osjećaš da nisi mrtav iako toga još nisi svjestan. Nisi svjestan da si zaplovio, da te taj prvi val nije uništio već učinio snažnijim nego kad si stajao na obali i promatrao. Tvoj put se nastavlja bolno, ali uzvodno. Bilježiš napretke ali i nazadovanja, padove, još kako. Ponekad ti je na umu samo iskra koja poručuje: *Odustatani, nisi ti za more!* Toneš, a do tada si još kako tako plivao, plutao. Miriš se – dotaknut ćeš dno i ondje ostati. Onda te netko ponovno pogura. Nastavljaš svojim putem. *Dobro je, sve sam bliži*, uvjeravaš se. Nedugo poslije nailaziš na val kaplja koji te zove k sebi. Svjestan si da on ide pogrešnim, sasvim drugim smjerom od onoga kojim si ti krenuo, od onoga kojim bi ti trebao ići. Hoćeš li ga pratiti? Vidljivo je da u njemu kaplje uživaju, smirene su i bezbrižne. Dosta ti je putovanja kojem se ne zna gdje je kraj, mučenja po beskrajnoj pučini. Shrvan si i izmučen. Lakše je utopiti se u okolinu, prepustiti se posljednjem valu. Ipak, i tad ponovno osjećaš da te netko gura, da ti govori sasvim tiho. *Nastavi dalje*, jedva čuješ. Opireš se strahovito. Svim silama želiš skrenuti sa svojega puta. Počinje oluja. Valovi su sve veći i jači. Vjetar je toliko jak da dijeli kaplje na više dijelova.

Mrvih ih. Prestrašen si. Gledaš, a vid ti se muti. Zažmirio si. More je toliko nemirno da više ne znaš gdje si. Baca te na sve strane, kida. Jesi li još uvijek živ? *Otvori oči*, uvjeravaš samoga sebe. Ne ide. Jedva primjetno ponovno čuješ riječi, ali ne znaš čije: *Otvori oči!* Buka je i ludilo oko tebe. Mnoge kaplje su potonule. Nema ih više i nikada ih neće ni biti. *Umišljaj li*, pitaš se. Ni sam ne znaš kako, otvaraš oči i vidiš da si ustvari na vrhu vira koji nemilosrdno guta sve pred sobom. Ti si sljedeća kaplja, jedna od bezbroj drugih koja će završiti na dnu, bespovratno. Okrećeš glavu bolno od svih udaraca. Odričan je tvoj odgovor. Je li kasno? Kako si kimao glavu pokazujući svoje „ne“ situaciji u kojoj ne znaš koliko si dugo, primjećuješ da je potrebno napraviti samo jedan zamah ruku kako bi isplivao iz vira i stigao ponovno na pravi put koji vodi u mirnu luku. Jednostavno jedan korak. Vremena više nemaš. Sad ili nikad! Svjestan si da u mirnu luku ne možeš stići dokle god dišeš. Znat ćeš da si stigao tek na kraju vremena. Dugačak je to put, ali... Što učiniti? Ponovno zatvoriš oči i...

Jesi li potonuo ili uspio izaći iz vira i krenuti dalje nemirnim morem sa željom da ipak stigneš u mirnu luku? Taj put je bolan, u to si se do sada uvjerio. Prepun virova koji imaju istu namjeru. Ali, znaš da je jedino on pravi! Iskreno odgovori, ako ne boli previše, što se više isplati? Zar je kaplja morala biti pored bisera, zar je morala postati dio carske krune da bi bila zadovoljna, da bi postigla nešto? Pitam se, zar mi ljudi ne težimo nekim, u najmanju ruku, čudnim vrijednostima? Nekim izvrnutim pravcima za koje smo duboko uvjereni da su vrijedni i da će nas učiniti sretnima? Takvi smo, ne vidimo čak i kad imamo oči, ne čujemo čak i kad imamo uši. Sve bismo odmah i bez rezerve. Ta jedna kaplja koja je rekla da nije ništa naspram mora sigurno tada nije znala da je ona zapravo more. Nije znala da bez nje ne bi bilo ni tog beskrajnog plavetnila. Mi smo more iako smo kaplje, ali se ponašamo kao da smo sami sebi dovoljni. Ni more ne bi imalo smisla i svrhe postojanja da nije svim tim živim bićima dom, da nije nama ljudima prigoda za uživanje. Kaplja je veća od samoga mora. Njoj ne treba biser da bi bila sretna i u potpunosti zadovoljna. Razumiješ? U životu se treba poniziti da bi dobio ili ostvario

Jedna kaplja kiše

Jedna kaplja kiše iz oblaka kanu. Beskrajnost mora zbuni je i ganu. „Zar sam ja, reče, spram tog mora išta? Ono je svuda, ja u njemu ništa.“

Kada kaplja vidje svoje ništavilo, školjka je radosno spustila u krilo. Tu, pod kapom neba u sedefu osta', dok sjajan biser za krunu ne postea.

Tako, kap stiže gdje se prijestol diže, da postane išta, spusti se do ništa.

/ Iranski pjesnik/

nešto veliko, ali je glavno pitanje: što je to VELIKO zbog čega si spreman poniziti se, biti odbačen, zaboravljen, povrijeđen...? Odgovor traži pod hitno! Vremena više nemaš, vir te vuče na dno. Tako si blizu. Koji je tvoj prioritet? Vрати se na početak priče, kada je kaplja stajala ispred mora i bezuspješno promatrala, kada je s čežnjom rekla da nije ništa naspram ogromnog mora, zar se nije ponizila? Sve ostale kaplje su bile ispred nje. To je početak i savršenstvo. To je svetost kojoj moramo težiti. Dopusti da drugi budu prvi. Dopusti sebi da si kaplja koja se bori za svoje mjesto u mirnoj luci života ali ne gazeći druge. U moru ima dovoljno mjesta za sve kaplje. Zar nije ono ogromno naspram nas... kaplji? To i jest središnji problem današnjice – ljudi su zaboravili da su kaplje. Misle da su more i da imaju pravo uništiti neke ili sve kaplje koje im se ne sviđaju. More ispred kaplji ili kaplja ispred mora? Prvi ispred drugog ili drugi ispred prvog? Koliko god imao poteškoća i oluja na svom putu, koliko god te tuklo more ti ne smiješ skrenuti s Božjega pravca ako doista misliš stići u mirnu luku. Virova je mnogo, a put je samo jedan. Koliko će biti kaplja koje će stići u mirnu luku? Jesi li ti među njima, jesam li ja? Svaki put, od samog početka tu je netko da te pogura, baš kao i kaplju na cijelom njenom putu... sjeti se! Jednom tvoja majka pri rođenju, drugi put tvoj otac pri padu, treći put tvoj brat ti šapuće čak i kad misliš da ne čuješ, četvrti put sam, snagom duha odlučuješ hoćeš li potonuti ili se boriti i nastaviti dalje. To su Majka Božja Marija, Otac, Sin – tvoj brat Isus i Duh Sveti. Zar ti treba još netko, još nešto? Zar je teško, kada su ti oni „pratnja“, zaploviti morem i pustiti druge da budu prvi? Nije bitno kada ćeš stići, već hoćeš li uopće stići! Mirna luka čeka svakoga od nas, Bog čeka svakoga od nas. Zaplovi!

Prvi bunjevački Put križa u crkvi sv. Roka u Subotici

Na Veliku srijedu, 4. travnja
s početkom u 16,45 sati,
u crkvi sv. Roka u Subotici
praizvedba
„Bunjevački Put križa“
koji je sastavio
Tomislav Žigmanov.

Ova pobožnost ima dugu tradiciju među ovdašnjim Hrvatima. Odvija se za vrijeme korizme u Katoličkoj crkvi nekoliko stoljeća. Pozornost je kroz 14 postaja posvećena prikazu Isusove muke – od osude pa do smrti. Pridržavajući se stroge forme ove molitve, posve vjeran teološkim sastavnicama, Žigmanov je s unosom etnografskih, kraljčkih i povijesnih sadržaja bunjevačkih Hrvata sačinio djelo jedinstvenog sadržaja. „Bunjevački Put križa“ predmole muškarci i žene, a pisan je na narodnoj, bunjevačkoj ikavici, nakon kojega slijedi sveta misa.

Hrvatsko kulturno prosvjetno društvo
„Silvije Strahimir Kranjčević“
Bački Breg

priređuje

svečano obilježavanje
100. obljetnice rođenja književnika
A n t e J a k š i ć a
u Godini hrvatskih velikana
u Vojvodini

Bački Breg, 22. travnja 2012.

16 - sv. misa u župnoj crkvi
sv. Mihovila

17 - polaganje vijenca na grob
Ante Jakšića

17,30 - otvorenje izložbe knjiga
Ante Jakšića

17,45 - Svečana akademija
i predstavljanje knjige
Ante Jakšića *Duše zemlje*

Devetnica

Božanskom milosrđu

u crkvi sv. Jurja u Subotici
Pobožnost počinje na Veliki petak
u 16,30 sati, a ostalim danima u 17 sati

HRVATSKA ČITAONICA i
Bunjevačko-šokačka knjižnica
„Ivan Kujundžić“
pri Katoličkom institutu za kulturu,
povijest i duhovnost
„Ivan Antunović“ – S u b o t i c a

upućuju

POZIV NA DESETI SUSRET
PJESNIKA VOJVODINE

„LIRA NAIVA 2012.“

Zainteresirani pjesnici dužni su poslati 3-5 svojih pjesama koje mogu biti pisane standardnim hrvatskim jezikom ili ikavicom (bunjevačkom ili šokačkom) a bit će objavljene u zbirci.

Pjesme i prijavu (s kraćom biografijom te fotografijom/portret) treba poslati do 10. 05. 2012. na adresu:

Hrvatska čitaonica,
Bele Gabrića 21, 24000 Subotica
ili
E-mail katarina.celikovic@gmail.com

Deseti susret pjesnika održat će se u Bačkom Bregu u subotu, 18. 06. 2012.

Detaljnije informacije na mobtel:
064 211 31 86

Hrvatska Čitaonica

Čitajte tisak, posudite knjige
i porazgovarajte s prijateljima
u Hrvatskoj čitaonici
Subotica, ulica Bele Gabrića 21
srijeda, petak 10 – 14 sati
utorak, četvrtak 16 – 19 sati

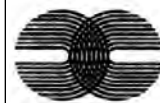
Zlatiborska 4, 24427 Totovo Selo
Tel: (024) 883-040; Email: hrvivo@tothfalu.co.rs

Cara Dušana 4, 21000 Novi Sad
Tel: (024) 469-474, Email: agape@eunet.rs

SuboticaDanas.info
Informativne stranice
programa na hrvatskom jeziku

Slušajte
Radio Suboticu
program na hrvatskom jeziku
svaku večer od 18-21 sat
na frekvenciji 104,4 Mhz
Put Jovana Mikića 12,
Tel: 024 55 22 00; Fax: 551-902

Fotografije u ovom broju:
Zvonik, Antonija i Nada Sudarević

Zvonik

Katolički list (mjesečnik)

Izdaje: Rimokatolički župni ured Sv. Roka, 24000 SUBOTICA, Beogradski put 52
Telefon: +381(0)24 554-896; Fax: +381(0)24 551-036; E-mail: zvonik@tippnet.rs
Web: www.zvonik.rs

Uredništvo:

Dragan Muharem, glavni i odgovorni urednik, Tel: +381(0)24 553 610
Željka Zelić, zamjenica glavnog i odgovornog urednika
mr. Andrija Anišić, pročelnik Izdavačkog odjela Instituta "Ivan Antunović"
mr. Ervin Čeliković, tehnički urednik
Katarina Čeliković, lektorica
mr. Mirko Štefković

Uredničko vijeće: Stjepan Beretić, Ladislav Huska, Vesna Huska, Franjo Ivanković,
mr. Mato Miloš, Lazar Novaković, Jakob Pfeifer, Željko Šipek.

Tisak: Štamparija "PRINTEX", Segedinski put 86, Subotica, Tel.: 024/554-435
ISSN 1451-2149

Izdavanje Zvonika podupire Ministarstvo vera R. Srbije.

Godišnja pretplata za ZVONIK:

- izravnom dostavom na župe: 1650 din
- poštom:
1900 din: tuzemstvo (za više primjeraka
slijedi popust)

50 Eura: Europa
60 Eura: USA, CANADA

Pretplatnici iz tuzemstva uplate mogu slati poštanskom uplatnicom na ime Dragan Muharem, Trg sv. Terezije 2, 24000 Subotica, s naznakom podataka pretplatnika, a oni iz Hrvatske na ime Svjetlana Ivković, Stjepana Ljubića Vojvode 12, 10000 Zagreb.

Deviznu doznaku pretplatnici iz inozemstva mogu poslati na biskupijski račun s naznakom Za Zvonik:

NLB Banka A.D. Beograd
SWIFT: CONARS22

IBAN: RS35310007080200263537

Subotička biskupija, Trg sv. Terezije 3, 24000 Subotica, Serbia.

SRETAN USKRS!

*da Uskrsloga neka krijepi
kajine napore za boljitak
kultur. Hrvata u Vojvodini!*

ZAVOD ZA KULTURU
VOJVOĐANSKIH HRVATA

Križni put za djecu na subotičkoj Kalvariji

Uskrsna izložba u Gradskoj kući

Svečano otvorenje
obnovljenog župnog doma sv. Roka

Učenicima „Paulinuma“ sudionici Eko kviza

vh.org.rs

 Surrexi et ad
 huc tecum
 sum allelu
 ya posuisti super me manu

tuam alleluia mirabilis
 facta est scientia tua alla
 alleluia. **psalmus**
Domine probasti me z

